

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 grullo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 180 (13.713)

Trst, nedelja, 12. avgusta 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Le dan po burnem zasedanju Arabske lige in razkolu v arabskih vrstah V Arabijo prihajajo medarabske sile Irak zavrača vsakršno obliko dialoga

Medarabske mirovne sile za zdaj sestavljajo le pripadniki egiptovskih vojaških enot
V Savdski Arabiji že 33 tisoč ameriških marincev - Vojaška operacija bo za ZDA zelo draga

KAIRO, BAGDAD, WASHINGTON — Dan po polemичnem zasedanju Arabske lige v Kairu, so v Savdsko Arabijo, le streljaj od glavnega žarišča napetosti, prispale prve enote medarabskih mirovnihi sil. V Savdski Arabiji se za zdaj nahajajo le egiptovske vojaške enote, tem pa se bo v kratkem pridružil še kontingent sirskih in maroških sil. Glavni pokrovitelj te operacije, tj. egiptovski predsednik Mubarak, je povabil tudi ostale arabske države k tovrstnemu koraku, vendar zaradi razprtij v njihovih vrstah je težko pričakovati, da se mu bodo (poleg seveda Maroka in Sirije) pridružile. Kljub temu da je prihod medarabskih mirovnihi sil pozitiven premik v Perzijskem zalivu, pa obstaja bore malo upanj, da bi arabsko mirovno posredovanje imelo konkretne učinke. Posredovanje medarabskih mirovnihi sil je postalo težavno tudi spriču gorečih obtožb, ki jih je desna roka Sadama Huseina, tj. podpredsednik iraške vlade Ramadan, izrekel na račun »zarotnikov iz arabskih vrst«. Ramadan si je dal duška takoj po prihodu z zasedanja Arabske lige, med drugim pa je ponovil obtožbe proti »ameriški in sionistični nevarnosti«.

Prihod mirovnihi sil je delno zasenčila tudi praska, do katere naj bi prišlo v bližini nekega vojaškega oporišča na jugu Savdske Arabije. Kot poroča neki zahodni diplomatski vir v Nikoziji, naj bi tam opazili dve iraški izvidniški letali, umaknili sta se šele, ko so savdske protiletalske enote začele streljati proti njima.

V Savdsko Arabijo je do včeraj prispelo 33 tisoč ameriških vojakov, v teku enega meseca pa se bo njihovo število povzpelo kar na 100 tisoč. Med enotami, ki so krenile iz ZDA, je tudi 24. mehanizirana divizija, tj. najbolj specializirana enota za boje v puščavskih področjih. Washington Post trdi, da bo »defenzivna« misija ameriških enot ZDA v Perzijskem zalivu stala najmanj tri milijarde dolarjev.

Vlada Savdske Arabije je kljub znatnim okrepitvam iz ZDA prosila pomoč tudi od drugih; med tistimi, ki jih najbolj snubi, so vojaki vzhodnonemške Volksarmee. Mnogo teh namreč ne bo prišlo pod okrilje bodoče združene Nemčije, zato bodo raje stopili v vrste savdske vojske, kot da bi ostali brez posla.

Na sliki (telefoto AP): pripadniki britanskega letalstva v ABK kombinizonih.

**Bruna Albertina
iz Gorice Iračani
zadržali v Bagdadu**

NA 11. STRANI

Začetek evakuacije jugoslovanskih državljanov iz Iraka in Kuvajta

LJUBLJANA — Po informacijah, ki jih je Republiški sekretariat za mednarodno sodelovanje včeraj dobil od Zveznega sekretariata za zunanje zadeve in od Veleposlaništva SFRJ v Bagdadu je predvidena evakuacija jugoslovanskih državljanov iz Kuvajta.

Prvo večjo skupino 100-150 jugoslovanskih državljanov, ki bo organizirano prišla iz Kuvajta, in v kateri bodo tudi Slovenci, pričakujejo v Bagdadu že danes. Veleposlaništvo SFRJ v Bagdadu se pripravlja na sprejem in namestitev jugoslovanskih državljanov, ki bodo prišli iz Kuvajta.

Umik jugoslovanskih državljanov iz Kuvajta in Iraka bo potekal preko Jordanije. Jordanske oblasti so jugoslovanskim državljanom dovolile prehod iz Iraka, ne da bi bila potrebna poprejšnja pridobitev vstopnih jordanskih viz. Vsa JATova letala, ki so v normalnih razmerah letela v Bagdad in Kuvajt, so usmerjena na amansko letališče.

V zvezi z gospodarskimi ukrepi jugoslovanske vlade do Iraka v skladu z Resolucijami VS OZN, bo v Beogradu v terek organiziran sestanek predstavnikov ZIS, republiških izvršnih svetov in podjetij, ki so angažirana na delih v Iraku in Kuvajtu.

Vlada bo v torek odločala o oblikah italijanskega posega v Zalivu

RIM — Včeraj sta na skupnem zasedanju senatne in poslanske komisije za obrambo zunanji minister De Michelis in obrambni minister Rognoni predstavila vlogo, ki naj bi jo Italija imela v najnovejši zalivski krizi. Na zasedanju je prišlo do izraza skupno stališče vseh, da mora Italija skupaj z ostalimi zavezniki sodelovati pri reševanju te krize, do izraza pa je prišla tudi dokajšnja previdnost v zvezi z neposrednim vojaškim posegom italijanskih oboroženih sil na kriznem območju. Oborožen spopad sta brezpogojno zagovarjala le predstavnika misovcev in republikancev, proti vojaškemu posegu pa je bil predstavnik Zelenih-mavrice Capanna. Zunanji minister »vlade v senci«, komunist Napolitano, pa je poudaril, da KPI zagovarja takojšnje ukrepe, ki naj bi preprečili izbruh novega nasilja na območju Zaliva. Pri tem pa je Napolitano še dejal, da naj bi Italija pri tem delovala pod okriljem OZN.

V svojem odgovoru po razpravi je zunanji minister poudaril, da Italija mora sodelovati s svojimi zavezniki, kot je bilo dogovorjeno na sedežih NATO in ES. Ob tem pa je De Michelis tudi dejal, da celotna akcija poteka v skladu z določili OZN, ki je odločno obsojala iraško agresijo. Glede konkretnih odločitev pa bo treba počakati do torka, ko bo zasedal ministrski svet. Ta naj bi po De Michelisovih besedah sprejel ustrezne odločitve o italijanskem sodelovanju v Perzijskem zalivu, o teh svojih odločitvah pa je vlada tudi vedno pripravljena poročati v parlamentu. Italijanski zunanji minister bo v četrtek odpoval tudi v Riad, Aman in Kairo.

Za konec velja omeniti, da je po anketi, ki jo je po naročilu tednika Panorama opravila SWG, kar 69,2% odstotka Italijanov proti neposrednemu vojaškemu posegu v Zalivu in se večina zavzema za »diplomatski pritisk in gospodarske sankcije«.

Sedem milijonov Italijanov se je spravilo na pot pred velikošmarnim praznikom Tudi tokrat so avtomobili preplavili ceste Dolge vrste vozil so se leno vile po Krasu

RIM — »V glavnem je danes vse mirno, brez velikih težav za avtomobiliste.« Tako so včeraj zagotavljali odgovorni pri prometni policiji na operativnem oddelku, ki ima svoj sedež na notranjem ministrstvu. Najbrž so bili to edini v Italiji.

Na cestah, na avtocestah in mejnih prehodih so bile stvari rahlo drugačne. Zdaleč bolj verodostojna so bila poročila posebnih radijskih oddaj, ki so naštevale predvsem kilometre vrst in kolon pred vstopnimi in izhodnimi postajami na avtocestah. Težko bi dejali, da je bilo včeraj na cestah prav mirno, če so na izstopni postaji pri Mestrah zabeležili že v jutranjih urah več kot deset kilometrov vrste.

Včeraj se je odpravilo na pot sedem milijonov Italijanov, zato si je bilo precej naivno domišljati, da ne bi prišlo do zastojev. Najbolj hudo pa je bilo tudi ob tem koncu tedna na mejnih prehodih. V dolgih vrstah so potrpežljivo čakali vsi, ki so hoteli v Francijo preko ligurskih prehodov, pravi

filozofi pa so morali biti turisti, ki so hoteli v Jugoslavijo.

Na tržaškem Krasu so sicer odprli podvoz pri Proseku, kar je rahlo omililo težave v prometu, a je bilo kljub temu treba čakati ure pod soncem. Do prehoda na Pesku in Fernetičih sta se vili 10-kilometrski kači avtomobilov, kar je spravilo ob živce nesrečne turiste in še bolj obupane domačine.

Letos so menda srečnejši le turisti, ki so se odločili za potovanje na Sicilijo in Sardinijo. Po dolgih letih se je torkat prvič občutno skrajšala čakalna doba za na trajekte.

Konec tedna se vsekakor najavlja kot predhodnik velikošmarnega praznika, ki je od vedno sinonim praznih mest in nabito polnih letoviščarskih krajev. Promet naj bi že dosegel svoj višek, saj je večina Italijanov že na počitnicah. Sedaj bo treba počakati na sredo, ko bo medtedenskega praznika konec, da bomo lahko sledili prvemu valu povratnikov. Za nekatere se poletje že nagiba h koncu.

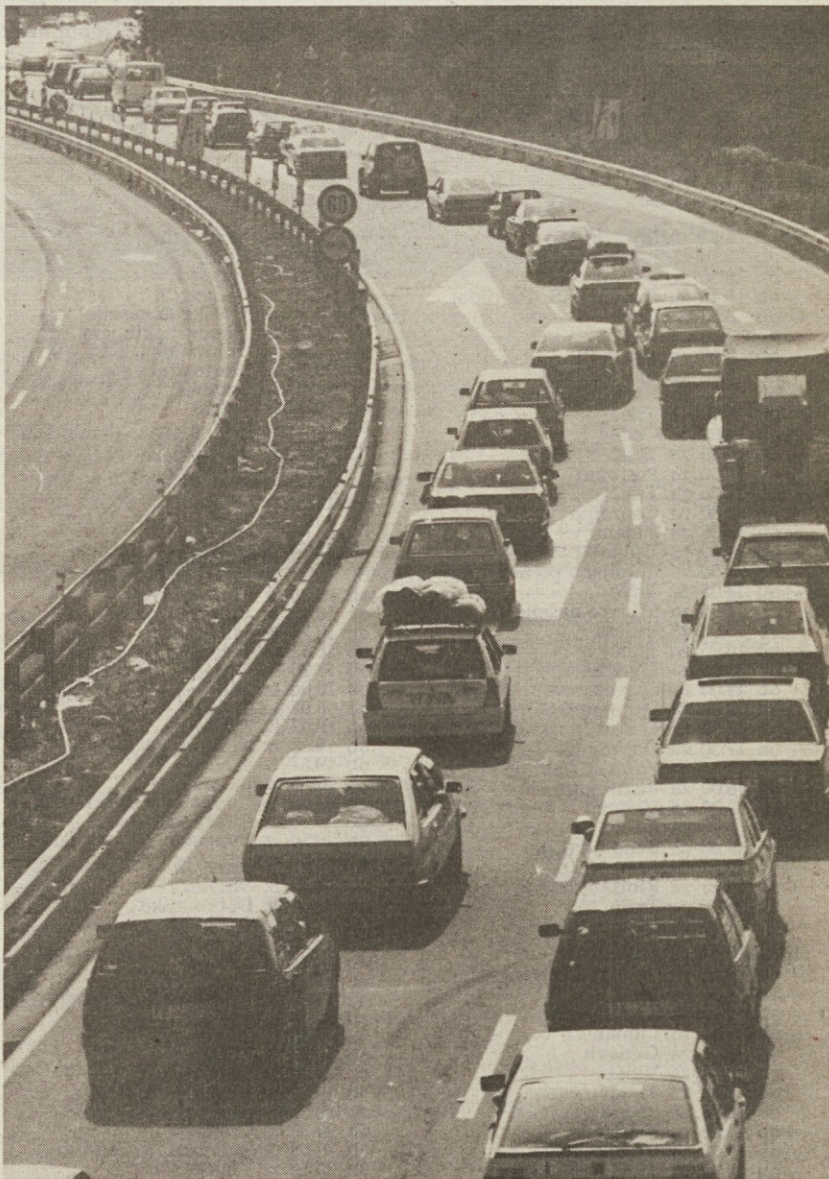
Po propadu pogajanj z zelenimi palermski župan Orlando odstopil

PALERMO — Potem ko so pozno ponoči propadla pogajanja med KD in Zelenimi glede formiranja dvobarvnega občinskega odbora v Palermu, je po pričakovanju Leoluca Orlando na včerajšnjem zasedanju občinskega sveta najavil odstop z mesta župana, na katerega je bil z 41 glasovi demokristjanov, komunistov in zelenih izvoljen 17. julija.

»Ne gre za veliki finale, temveč za nadaljevanje ostrega spopada, s katerim se želi preprečiti vrnitev preteklosti, v kateri je politika tudi ubijala in s svojimi možmi ščitila morilce Mattarelle in La Torreja.« S temi besedami je Orlando začel svoj kratki odstopni govor v palermški občinski palači. »Zdaj ne gre več za spopad o političnih linijah, temveč gre zgolj za spopad interesov,« je trdo nadaljeval in nato na kratko obnovil vse etape

političnih dogodkov, ki so končno privedli do njegovega odstopa. Pri tem je bil najtrši s socialisti, ki so »s svojim nerazumljivim vetom preprečili vstop komunistov v odbor.« Po mnenju Orlando je ta veto še toliko bolj nerazumljiv, »ker prihaja od stranke, ki na primer v Milanu »goji« zavezništvo s KPI in govori o enotnosti leveice, toda v Palermu ni tako.« Orlando se je zahvalil Zelenim za podporo in govoril o inovativni vrednosti, ki bi jo imel palermski odbor, če bi v njem sodelovali predstavniki skupin »Mesto za ljudi« in »Skupaj za Palermo«.

Orlandov odstop je sprožil plaz polemik, predstavnik demokristjanske leveice Sergio Mattarella pa je za neuspeh sporazuma z zelenimi obtožil nekatere struje v KD, »ki naj bi bile zainteresirane za neuspeh pogajanj.«

Na sliki (foto Križmačič) kolona avtomobilov, ki se je včeraj vila pri Proseku. Naval turistov se je tudi tokrat sprevrgel v zastoje in vrste, ki so se pričele pred Moščenicami in so se leno vlekle do mejnih prehodov z Jugoslavijo.

NA 6. IN 10. STRANI

Razlagalci korana zahtevajo usmrtitev Benazir Buto

ISLAMABAD — Bivšo predsednico pakistanske vlade Benazir Buto bi bilo treba kot »renegatko obglaviti«. To je mnenje pakistanskih ulem, razlagalcev korana, ki trdijo, da je pred Alahom Butova hujša grešnica od pisatelja Salmana Rushdieja. Rushdie se je kot posameznik pregrešil le s svojimi Satanskimi verzji, ki jih je islamski svet obsodil, medtem ko je Butova vsiljevala svoja prepričanja, ki so v nasprotju s koranom in šarijo, vsemu pakistanskemu ljudstvu.

Pakistanski verski poglavarji ne morejo odpustiti bivši predsednici, da si je kot ženska upala prevzeti vlogo, ki je v islamskih državah nepojmljiva. Še več, Benazir Buto se je med svojim 20-mesečnim vladanjem vsestransko zavzemala, da bi odpravila ali vsaj omilila nečloveška določila šarije. Ne samo, da je zagovarjala enakost vseh ljudi, to je hotela »bogokletno« razširiti tudi na ženske. Da bi bila mera polna, pa se je postavila po robu šarijskemu pravu, ki predvideva sekane rok za tatove in kamenjanje prešušnic.

Te svoje teze so razlagalci korana objasnili v tedniku Facts, ki izhaja v angleščini in ki je neke vr-

ste glasilo fundamentalistične Islamske demokratične zveze. Prav tej stranki je predsednik Išak Kan po odstavitvi Butove poveril oblast.

Nič čudnega torej, da so politični opazovalci prepričani, da Butovo čaka dramatična usoda. Bivša predsednica je včeraj napovedala, da se bo zaradi odstavitve pritožila na ustavno sodišče. Povedala je tudi, da njeni pristaši ne priznajo legitimnosti nove začasne vlade. Odločno je tudi zavrnila vse obtožbe na svoj račun in pristavila, da ne bo dopustila, da bi ji sodili zaradi korupcije in izrabe položaja med 20-mesečnim predsednikovanjem.

Kako ji bo to uspelo, pa ni jasno, saj so ji že prepovedali odhod v tujino, tako da je v neke vrste hišnem priporu. Da pa bi bila mera polna, prihajajo iz Pakistana jasni znaki, da bodo novi oblastniki zadušili demokracijo, saj so že začeli zapirati novinarje, fundamentalisti pa so sklenili zavezništvo s pakistansko vojsko, ki se ni sprijaznila s podrejeno vlogo v demokraciji. Nič čudnega torej, da bodo napovedane izredne volitve skoraj gotovo odložili, ker bi na njih ponovno zmagala Butova.

Zaradi silovite eksplozije v neki tamkajšnji rafineriji V ruskem mestu Jaroslav ponovno nesreča na delu

MOSKVA — V Jaroslavu, ruskem mestu, ki je oddaljeno 400 kilometrov od Moskve, je prišlo včeraj do hude nesreče pri delu. Zaradi eksplozije kompresorja v tamkajšnji rafineriji so namreč umrli trije delavci, deset pa je bilo ranjenih. Eksplozija je popolnoma uničila eno od zgradb rafinerije, bojijo pa se, da so pod ruševinami ostali še drugi delavci.

Sovjetska tiskovna agencija TASS je sporočila, da so gasilci več ur bili na delu, precej dela pa so imele tudi enote reševalcev. Ranjence so nemudoma prepeljali v jaroslavske bolnišnice. Krajevne sodne oblasti so nemudoma začele preiskavo.

Včerajšnja eksplozija je le zadnji člen dolge verige incidentov v Sovjetski zvezi. Do nesreč je prišlo zlasti zaradi malomarnosti oz. premejnega upoštevanja varnostnih predpisov na delovnem mestu. Nesreče so povzročile precej materialne škode, veliko pa je bilo tudi število smrtnih žrtev. Hudo so bili poškodovani tudi nekateri naftovodi, saj je v zadnjih šestih mesecih prišlo na njih do treh zelo resnih nesreč.

Na sliki (telefoto AP): gasilec nemotno opazuje posledice včerajšnje nesreče.

Glede nabornikov Slovenija še vedno vztraja pri svojem

LJUBLJANA — Ker v zveznem sekretariatu za ljudsko obrambo niso povečali števila mest za nabornike na petem armadnem območju, torej v republiki Sloveniji in Hrvaški, bo septembra odšlo na služenje vojaškega roka le malo več kot polovica slovenskih nabornikov. Ta odločitev je v skladu s sklepi slovenske skupščine, po katerih se bodo v republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo tudi ravnali.

Narodnostna in številčna sestava JLA se bosta iz izpadom slovenskih nabornikov v drugih armadnih območjih le neznatno spremenili, pravi namestnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Jelko Kacin, pa tudi borbena sposobnost zato ne bo manjša. Z jugoslovanskimi očmi gledano je delež Slovencev v populaciji nabornikov majhen. Poleg tega pa jugoslovanske narave JLA ni moč zagotoviti z enakomerno razporeditvijo narodov in narodnosti po vojaških enotah v državi, temveč predvsem s starešinskim kadrom, saj o dogajanjih v armadi odloča vojaški vrh. Kot so z republiškega sekretariata za ljudsko obrambo Slovenije sporočili v izjavi za javnost, je potekel rok, ki so ga zveznemu sekretariatu postavili za odmero večjega števila nabornikov za peto ar-

madno območje. Neuradno so iz Beograda sporočili, da zdaj, kot je dejal Jelko Kacin, takšna razdelitev nabornikov na peto območje kljub temu ni v nasprotju z zakonodajo, saj še vedno upošteva eskteritorialno načelo. V Sloveniji in na Hrvaškem bo služilo vojaški rok 95 odstotkov novih vojakov (drugi v posameznih enotah, ki jih na petem območju ni), od teh pa jih bo 47,2 dostotka v Sloveniji. Torej jih gre večina še vedno iz republike. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo naj bi našel ustrezne rešitve in možnost v okviru veljavne zakonodaje, tako da bi povečal število mest v drugih armadnih območjih in nabornike drugače razporedil. Možnosti za sporazum so, zato republiški sekretariat ne želi postavljati ultimativ. Če ne bo šlo drugače, pa si bo treba pravico do služenja vojaškega roka doma vzeti na osnovi sklepov slovenske skupščine ter ustavnih dopolnil in ustavnega zakona, ki so v razpravi. Do naslednje napotitve na služenje vojaškega roka naj bi bilo vse bolj jasno, nabornike, ki bodo zdaj ostali doma, pa bodo vpoklicali v prihodnjih mesecih, ko bo dana možnost za služenje v skladu s stališči republike Slovenije. (dd)

Odpri novo preiskavo v zvezi z afero Orfei ki se vse bolj zapleta

RIM — V glavnem mestu je že v petek izbruhnila polemika med ministrskim predsednikom in SISMI. Afera Orfei pa ni več izključno predmet polemik, pač pa pravi sodni primer, saj so včeraj odpri novo preiskavo, ki jo za sedaj vodi državni pravdnik Michele Coiro, a bi jo lahko v kratkem prevzeli njegovi nadrejeni.

Vprašanje informacij v zvezi z domnevnim vohunskim delom bivšega De Mitovega svetovalca je dokaj pereče, še posebno sedaj, ko so češkoslovaške oblasti demantirale sleherno vest o stikih s SISMI in so dnevniki objavili vrsto izjav, ki naj bi jih izreklo vodstvo tajne službe. Coiro bo moral ugotoviti, če je kdo od funkcionarjev SISMI dejansko omogočil širjenje tajnih vesti. Če bi to dokazali, bi krivcu lahko prisodili do tri leta zapora.

Tednik L'Espresso, ki je pred enim tednom prvi dregnil v srčenje gnezda, bo v ponedeljkovi številki objavil nekaj novih podrobnosti. L'Espresso namreč trdi, da je informacije o Orfeju dobil ob češkoslovaškega vira in pravi, da je bil to bivši zunanji minister Rikhard Sacher, ki je hotel s to svojo potezo škoditi ugledu predsednika Havla. Slednji naj bi v svojem skorajšnjem obisku v Italijo prinesel s seboj vrsto informacij v zvezi z italijanskim terorizmom. Sacherja so pred nedavnim obtožili, da je bil član zloglasne tajne službe STB, v arhivu STB pa naj bi hranili vrsto informacij, ki zavedajo najožje sodelavce predsednika Havla in drugih nekdanjih disidentov.

Plaža vipov bo dostopna prav vsem

CAPALBIO — V spoštovanju italijanskega zakona so karabinjerji »zaplenili« štiri poti, ki vodijo do plaže »vipov« pri Capalbio. Plaža je dolga šest kilometrov in gre ob Buranskega jezera do Chiarona. Do danes je bila nedostopna večini Italijanov, saj so do nje smeli le politiki in mogotci, ki imajo svoje vile na tem delu Maremme.

V kratkem bo plaža dostopna vsem, vendar le od 7. do 21. ure, ko bodo varnostne straže, ki skrbijo za počitek Achilla Occhetta, Claudia Martellija, članov družin Pirelli, Gancia in Invernizzi ter Enrica Mance, smele ponovno zastražiti prostor.

V neposredni bližini plaže je tudi naravna oaza WWF, ki bo po novem dosegljiva tudi z obalne strani, saj bo sedaj pot do Orbetella prosta vsem, ki si bodo želeli - bogve zakaj - prav tja.

POLETNI VOZNI RED AVTOBUSOV S TRŽAŠKE POSTAJE

RAZNE SMERI

Odhodi ob delavnikih:

— ob 6.10 za Ribiško naselje
— ob 6.30 za Belluno
— ob 6.45 za Innichen (S. Candido)
— ob 6.50 za Tržič
— ob 7.20 za Videm
— ob 8.00 za Milan (*)
— ob 8.05 za Mortegliano
— ob 8.30 za Conegliano
— ob 9.10 za Tržič
— ob 10.00 za Cedad
— ob 11.30 za Tržič
— ob 12.00 za Postojno
— ob 12.05 za Tržič
— ob 12.30 za Codroipo
— ob 13.00 za Videm
— ob 14.00 za Zadar (\$)
— ob 14.00 za Ljubljano po Sežani
— ob 14.05 za Tržič
— ob 14.05 za Ribiško naselje
— ob 15.05 za Videm
— ob 16.05 za Tržič
— ob 16.15 za Benetke
— ob 17.00 za Zagreb
— ob 17.00 za Ljubljano
— ob 17.30 za Cedad
— ob 17.30 za Dubrovnik
— ob 18.00 za Reko-Split
— ob 18.00 za Videm
— ob 18.15 za Tržič
— ob 19.00 za Beograd (□)
— ob 19.00 za Atene (○)
— ob 19.25 za Ribiško naselje
— ob 20.05 za Tržič
— ob 21.30 za Milan (*)

Odhodi ob praznikih:

— ob 6.45 za Innichen (S. Candido)
— ob 7.30 za Tržič
— ob 7.30 za Auranzo
— ob 7.45 za Lignano
— ob 8.15 za Genova
— ob 8.30 za Videm
— ob 9.30 za Tržič
— ob 11.30 za Ribiško naselje
— ob 12.05 za Tržič
— ob 13.00 za Videm
— ob 14.30 za Tržič
— ob 15.30 za Tržič
— ob 17.30 za Dubrovnik
— ob 18.00 za Reko-Split
— ob 18.00 za Videm
— ob 19.25 za Tržič
— ob 21.30 za Milan

Prihodi ob delavnikih:

— ob 6.15 iz Zadra (\$)
— ob 6.42 iz Tržiča
— ob 7.20 iz Milana (*)
— ob 7.21 iz Ribiškega naselja
— ob 7.30 od Škocijanskih jam
— ob 7.30 iz Dubrovnika
— ob 8.00 iz Mortegliana
— ob 8.40 iz Cedad
— ob 9.06 iz Tržiča
— ob 9.35 iz Vidma
— ob 10.00 iz Zagreba
— ob 10.30 iz Aten (○)
— ob 10.35 iz Vidma
— ob 11.35 iz Tržiča
— ob 13.21 iz Tržiča
— ob 14.02 iz Tržiča
— ob 14.20 iz Vidma
— ob 15.21 iz Ribiškega naselja
— ob 15.35 iz Mortegliana
— ob 16.15 iz Vidma
— ob 16.25 iz Milana (*)
— ob 16.32 iz Tržiča
— ob 17.20 iz Cedad
— ob 18.00 iz Belluna
— ob 18.07 iz Tržiča
— ob 19.07 iz Tržiča
— ob 19.55 iz Auronza (\$)
— ob 19.57 iz Tržiča
— ob 20.15 iz Lignana (\$)
— ob 20.30 iz Conegliana
— ob 20.36 iz Ribiškega naselja
— ob 20.50 iz Innichna (S. Candida)

Prihodi ob praznikih:

— ob 7.20 iz Milana
— ob 7.30 iz Dubrovnika
— ob 9.17 iz Tržiča
— ob 10.30 iz Aten (○)
— ob 10.35 iz Vidma
— ob 11.20 iz Tržiča
— ob 12.56 iz Ribiškega naselja
— ob 14.05 iz Vidma
— ob 16.15 iz Vidma
— ob 16.25 iz Milana
— ob 19.25 iz Genove
— ob 19.27 iz Tržiča
— ob 19.55 iz Auronza
— ob 20.30 iz Vidma
— ob 20.50 iz Innichna (S. Candida)
— ob 20.55 iz Tržiča

(\$) vozi samo ob petkih in sobotah

(□) vozi samo ob sobotah

(*) vozi vsak dan, razen ob sobotah, praznikih in dnevih pred praznikom

(○) odhodi ob torkih, četrtkih in sobotah; prihodi ob sredah, petkih in nedeljah

AVTOBUSI ZA ISTRO IN SMER SEŽANA, AJDOVŠČINA in NOVA GORICA

Odhodi ob delavnikih:

— ob 6.00 za Koper
— ob 7.15 za Koper
— ob 8.30 za Reko
— ob 8.30 za Sežano (*)
— ob 11.00 za Reko
— ob 11.30 za Sežano
— ob 12.00 za Opatijo in Reko
— ob 12.20 za Umag in Poreč
— ob 12.30 za Škocijanske jame po Sežani
— ob 12.30 za Hrpelje
— ob 13.00 za Novo Gorico po Komnu
— ob 13.30 za Reko
— ob 14.45 za Ajdovščino po Sežani
— ob 15.45 za Pulj
— ob 17.00 za Zagreb po Sežani
— ob 17.15 za Hrpelje
— ob 17.30 za Pulj
— ob 17.30 za Štanjel (*)
— ob 18.00 za Reko in Split
— ob 19.30 za Škocijanske jame

Odhodi ob praznikih:

— ob 8.30 za Reko
— ob 12.00 za Reko
— ob 14.45 za Ajdovščino
— ob 15.45 za Pulj
— ob 17.30 za Pulj
— ob 18.00 za Reko in Split

Prihodi ob delavnikih:

— ob 7.30 iz Ajdovščine
— ob 7.30 iz Hrpelje
— ob 8.30 iz Postojne
— ob 8.40 iz Splita po Reki
— ob 9.00 iz Nove Gorice
— ob 9.00 iz Ljubljane
— ob 9.10 iz Pulja
— ob 11.00 iz Pulja
— ob 13.00 iz Sežane (*)
— ob 14.25 iz Sežane
— ob 15.15 iz Hrpelje
— ob 16.15 od Škocijanskih jam
— ob 17.10 z Reke
— ob 20.10 z Reke

Prihodi ob praznikih:

— ob 8.40 z Reke
— ob 9.10 iz Pulja
— ob 11.00 iz Pulja
— ob 11.50 iz Ajdovščine
— ob 17.10 z Reke
— ob 19.15 iz Pulja
— ob 20.10 z Reke

Odhodi za Koper, Piran, Buje, Umag ob delavnikih:

— za Koper vsak dan ob: 6.00, 7.15, 8.15, 9.00, 11.00, 11.30 (○), 12.00, 12.20, 13.00 (○), 14.00, 14.30 (○)

15.15, 15.45 (○), 16.30, 17.00, 17.20, 18.00, 18.30, 19.00, 20.30

— za Piran vsak dan ob: 9.00, 11.00, 12.00, 12.20, 15.15, 17.00, 18.00, 18.30
— za Buje vsak dan ob 16.30 in ob 20.30
— za Umag vsak dan ob 12.20 in ob 18.30

Prihodi iz Kopra, Pirana in Bui samo ob delavnikih:

— iz Kopra vsak dan ob: 6.45, 7.55, 8.30, 9.10, 10.10, 10.50, 12.50, 13.50, 14.50, 15.30, 15.50, 16.15, 16.50, 17.20, 18.20, 19.50, 20.15
— iz Pirana vsak dan ob: 8.30, 12.50, 14.50, 15.30, 18.20, 20.15
— iz Bui vsak dan ob: 9.00, 9.10, 11.00, 16.25, 19.15

Odhodi za Poreč, Rovinj, Vrsar, Pulj:

— ob 8.40 za: Poreč-Vrsar-Rovinj-Pulj
— ob 15.45 za: Poreč-Rovinj-Pulj
— ob 17.30 za: Pulj

(*) vozi samo ob petkih

(○) ne vozi ob ponedeljkih

PROGA TRST-GRADEŽ in GRADEŽ-TRST

Odhodi ob delavnikih:

— vsak dan po Starancanu ob Soči, Škocjanu in Pineti ob: 7.45, 8.25, 10.39, 12.33, 13.54, 16.45, 17.45
— vsak dan po Fiumicellu in Ogleju: 8.25, 10.39, 12.33, 13.54, 16.45 (*), 17.45, 19.00

Odhodi ob praznikih:

— vsak dan po Starancanu, Škocjanu ob Soči in Pineti ob: 7.45, 8.25, 10.39, 12.33, 13.54, 16.45, 17.45, 20.30
— vsak dan po Fiumicellu in Ogleju ob: 8.25, 12.33, 17.45, 19.00

Prihodi ob delavnikih:

— vsak dan po Pineti, Starancanu in Škocjanu ob Soči ob: 6.20, 6.37, 8.25, 12.34, 14.02, 16.17, 17.32, 19.02
— vsak dan po Ogleju in Fiumicellu ob: 6.05, 6.28, 8.10, 12.10, 13.45, 17.15, 18.45

Prihodi ob praznikih:

— vsak dan po Pineti, Starancanu in Škocjanu ob Soči ob: 7.00, 8.25, 11.03, 12.34, 14.05, 16.20, 17.35, 19.02
— vsak dan po Ogleju in Fiumicellu ob: 6.05, 8.10, 12.10, 13.45, 17.15, 18.45

(*) ne vozi ob sobotah

V minulem tednu je borza preživela eno najbolj negativnih obdobij

Zalivska kriza povzročila pretrese

MILAN — Milanskim borznim operaterjem bo minuli teden ostal najbrž še dolgo v spominu, saj delniški in finančni trg že nekaj let ni preživel tako razburljivega obdobja. Milanska borza, ki je že dalj časa pod vplivom notranjih bolezenskih klic, se po spopadu v Zalivu sploh ni znala upreti in zaščititi pred novim pretresom. Kazalec MIB je tako zdrknil na raven 958, kar je za 4,62 odstotka manj kot teden prej in kar je vsekakor letošnja najnižja raven.

Kdor je ob koncu prejšnjega tedna mislil, da bo skupna diplomatska akcija Moskve in Washingtona pripravila Sadama Huseina k večji umirjenosti, se je krepko zmotil. Embargo na iraško nafto in njene derivate, prepoved izvažanja blaga in tehnologije v to državo, zamrzitev iraškega in kuvaitskega premoženja so priklicali v milansko borzo prikazen novega naftnega šoka in kazalec MIB je padel za 4,83 odstotka. Naslednji dan je bila zguba manjša in v sredo je kazalec ubral celo pozitivni trend. Toda za malo. V četrtek in petek je šel spet rakovo pot in samo dejstvo, da v petek ni bilo skorajda izmenjav, je nekoliko omejilo zgubo.

Sicer so zalivski dogodki vplivali na vse svetovne borze. To pa je po mnenju izvedencev pospešilo umik tujih investorjev z italijanskega tržišča, zgledu tujih operaterjev pa so sledili tudi domači, vključno z institucionalnimi investitorji kot so banke, skladi in finančne družbe.

Po oceni izvedencev imajo trg vse bolj v rokah profesionalci, kar pomeni, da postaja vse bolj špekulativen v smislu, da profesionalci investirajo le, če vidijo možnost hitrega in konkretnega zaslužka. Poudariti velja, da so v minulem tednu največ izgubile Fiatove delnice, ki so nazadovale za 9,96 odstotka, takoj za njimi pa delnice kemijskega koncerna Montedison, ki so izgubile 9,37 odstotka. Nekoliko manj so nazadovale delnice Enimonta, za katerega pa bo podražitev nafte po izračunih upraviteljev predstavljala obremenitev 800 milijard lir letno. Znatno manjša je bila izguba delnic Generali (2,84 odstotka), ki so v minulem tednu edine nakazale vsaj neko minimalno možnost krepitve.

Sicer pa je zalivska kriza vplivala tudi na trg obveznic s stalnim donosom, katerih vrednost je padla zaradi izdatne prodaje. Na to je po njenju izvedencev vplivalo tudi dejstvo, da operaterji niso bili dovolj likvidni, glavni razlog pa naj bi bil v bojazni, da bo zalivska kriza povzročila skok inflacije in prilagoditev obrestnih mer, kar bi povzročilo manjšo donosnost vrednotic. Sicer je zakladnemu minist-

trstvu v tem tednu uspelo prodati celotno novo emisijo obveznic, kakšno zaupanje imajo v te obveznice operaterji pa bo pokazal ta teden, ko bo zaklad spet dal na prodaj za 4.000 milijard lir vrednostnih papirjev.

Sicer pa, kot rečeno, zalivska kriza ni vplivala samo na milansko borzo. Vsa tržišča so doživela v tem tednu precejšnje pretrese. Precej vroče v bilo v New Yorku, kjer je borza v tem tednu zgubila 3,07 odstotka, in v Tokiu, kjer se je kriza pridružila domačim težavam in kazalec Nikei je v tem tednu potolkel vse negativne rekorde letošnjega leta. Tedenska zguba je tako dosegla 4,37 odstotka.

Zgube pa beležijo tudi vse ostale borze z edino izjemo Sydneja, ki je napredovala za 0,75 odstotka. Tako so v Amsterdamu zgubili 4,69 odstotka, v Frankfurtu 4,76, v Parizu 4,91, v Hong Kongu 3,70. Nekoliko manjšo zgubo so beležili v Zurichu (2,72) in v Londonu (1,91).

Zalivska kriza je znatno vplivala tudi na kotacijo valut in na vrednost

zlata. V New Yorku je zeleni bankovec v petek spet izgubil nekoliko na vrednosti, saj je ob fixingu veljal 1165 lir, ali tri lire manj kot dan prej. Prav tako je zgubil v odnosu z marsko, pridobil pa je le v odnosu z jenom. »V bistvu sem previden človek, imam družino in odgovorno mesto. Ne morem tvegati in zato sem prodal dolarje.« S temi besedami je nemški bančni funkcionar Peter Van Der Mespel pojasnil svoje stališče in pri tem tolmačil razpoloženje drugih bornih operaterjev. Tudi Der Mespel je kot večina iskal zatočišče v zlatu. Cena rumene kovine je v petek v New Yorku veljala 396,5 dolarja za unčo, ali 9,5 dolarja več kot dan prej. Nepredvidljivo nihanje dolarja in negotovost v Zalivu so silili investitorje, da se zatečejo k zlatu kot tradicionalni varnostni investiciji in se tako zavarujejo pred morebitnimi pretresi ob koncu tedna.

Na sliki (telefoto AP) petkovo vzdušje na newyorški borzi

gospodarski dopis iz Ljubljane

Milošević, Marković in spor o ceni pšenice

Predsednik srbske vlade dr. Stanko Radmilović je v srbski skupščini zelo poudarjeno zatrdil, da zvezna vlada oziroma njen predsednik Ante Marković delata Srbiji velikansko škodo na gospodarskem področju. Že pred tem so srbski časniki pisali podobno, ko so dokazovali, da je zaradi zdajšnje gpospodarske politike Srbija (in Vojvodina) na slabšem od vseh ostalih republik.

Takšni ugovori zvezni gospodarski politiki niso v Jugoslaviji nič posebnega, saj ob vsakem gospodarskem ukrepu prihajajo kar v valovih: dva meseca en del države obtožuje zvezno vlado, da je nekaj naredila na njihovo škodo, druga dva meseca pa so ob gospodarskih temah v ozadju predvsem politične, ki narekujejo takšne ugovore. Prav za zdajšnje odklonilno srbsko stališče je značilno, da je obarvano izrazito politično in da je izkoriščeno za dosego določenih političnih ciljev.

Srbsko nasprotovanje zvezni gospodarski politiki je tokrat nastalo zaradi kmetijske politike oziroma določene: zaradi cen pšenice. ZIS se je namreč odločil, da pšenice ne bo odkupoval po takšnih cenah, kot želijo srbski in vojvodinski kmetje. Zagotovil je, da bo tržne presežke odkupoval po okoli dva dinarja za kilogram najkakovostnejše pšenice, kar je precej višja cena, kot pa je na svetovnih žitnih borzah. Vojvodinski in srbski kmetje so v začetku zahtevali 3 dinarje za pšenico, nato pa so svoje zahteve spustili na 2,5 dinarja. Ta cena je očitno plod dogovora v Srbiji, saj je srbska skupščina pred nedavnim sklenila, da bo sama republika Srbija odkupila vso odvečno pšenico po tej ceni.

Zdaj srbska skupščina zahteva, naj denar za tak odkup zagotovi zvezna vlada. Slednja se tega otepa in utemeljuje, da je tolikšna cena nemogoče visoka, saj celo tržna cena na novosadski borzi dosega komaj 2,25 dinarja za kilogram. Nemogoče je poljedelcem podariti toliko denarja, kot ga zahtevajo z visoko pšenično ceno, saj je (ali še bo) letos jugoslovansko kmetijstvo dobilo za več kot milijardo dolarjev najrazličnejših subvencij. Zvezna vlada zato ni popustila, popustila pa ni niti srbska stran (vojvodinska skupščina je že

hotela pristati na vladne predloge, pa je pristane pod očividnim srbskim vplivom hitro umaknila), zato tako imenovani drugi paket gospodarskih ukrepov v zvezni skupščini ni dobil soglasja in bo moral počakati na september.

Čemu mora biti vlada tokrat tako odločna in noče dvigniti odkupne cene za tržne presežke? Če bi hotela odkupiti tržne presežke po visokih cenah, bi morala zagotoviti veliko dodatnega denarja. Če bi ga natisnila (primarna emisija denarja), bi to povzročilo inflacijski plaz. Če bi ga uporabila iz letošnje, »neinflacijske« emisije, bi ga morala odtegniti vsem drugim. V proračunu ga tudi nima dovolj, saj vladi v zveznem parlamentu niso dovolili, da bi zvezni proračun dodatno povečala. Občutno previsokih davkov ne more še povečati zaradi izdatkov za pšenico, ampak jih mora celo zmanjševati, da bi pospešila industrijsko rast.

Skratka: če pristane na tako visoke odkupne cene pšenice, po katerih bi morala odkupiti vse presežke pšenice (letos pa so zelo veliki, saj je pšenica odlično rodila), se bi ji začela podirati tista monetarna politika, s katero je zadržala inflacijo.

Ali teh gospodarskih zakonitosti srbska stran ne pozna? Najbrž celo zelo dobro. Toda srbska stran ima v ognju druga železa. Srbiji nikakor ne gre v račun, da Marković ustanovi svojo stranko. Ker je v Srbiji zelo priljubljen, bi lahko temeljito zmešal politične štrene pred bližnjimi srbskimi volitvami. Pobral bi namreč veliko levičarjev, ki so do zdaj podpirali vladajočo politično ekipo. Poleg tega zdajšnji srbski politični garnituri ne gredo na roke politične reforme, ki jih napoveduje ZIS. Hkrati pa je že dolgo znano, da se zdajšnja srbska politika opira predvsem na iskanje nasprotnikov, ki ogrožajo Srbijo, in kadar zmanjka vzrokov za napade na Slovence, Hrvate, Albance, Makedonce..., je treba najti še koga. Seveda pa se politični namen lepo ujema z gospodarskim: višja odkupna cena za pšenico pomeni tudi, da bi se v Srbijo in Vojvodino prelilo veliko denarja iz drugih delov države, s tem denarjem pa bi Srbija lahko odpravila marsikatero gospodarsko težavo, ki oblasti dela sive lase.

JOŽE PETROVIČ

Guido Carli ne namerava odstopiti

RIM — Zakladni minister Guido Carli ne bo odstopil. Navzlic dejstvu, da je pred nedavnim prišel navzkriž s parlamentom glede pokojnin neodvisnim delavcem in kljub nasprotjem z nekaterimi ministri, Carli ostaja na vladnem vlaku. Tako je zagotovil novinarjem Anse, ki so v teh dneh silili vanj z vprašanji o njegovih odnosih s parlamentarci in z vladnimi kolegi. Dodal je tudi, da »brusi nož« in se pripravlja na nov spopad glede finančnega zakona za prihodnje leto.

»V politiki,« je dejal Guido Carli, »včasih zmagáš, včasih si pa poražen. Ob nasprotjih je najlažje, če se umakneš. Jaz pa tega ne bom storil.« Zakladni minister se je nato zaustavil pri reformi pokojnin za neodvisne delavce in poudaril, da ga je parlament sprejel, čeprav ni imel zadostnega finančnega kritja. To bo po njegovem mnenju prispevalo k še večji neuravnoteženosti državnega proračuna, toda za reformo so se izrekle vse politične sile in minister je bil ob tem nemočen. Pripomnil pa je tudi, da je najbrž ni države, v kateri ne bi zakladni minister prišel navzkriž s kolegi in s parlamentom. Kdor na to ni pripravljen, je bolje, da se ne loti takega »poklica«.

V nadaljevanju je Carli pripomnil, da ni vselej v sporu s parlamentom. Poslanska zbornica in senat sta po njegovih besedah podprla njegov predlog proti oblikovanju trustov kot tudi njegovo zamisel, da bi prodali del državnega premoženja in tako delno uravnovesili državni proračun.

Na vprašanja novinarjev je Carli navedel tudi vprašanje imenovanj v bankah in dodal, da je skoraj normalno, če pri imenovanju vodilnih ljudi odloča tudi politična pripadnost kandidata, ko politika nadzoruje gospodarstvo. Zato je treba po njegovem mnenju zmanjšati na najmanjšo možno mero državne gospodarske ustanove.

Samuelson o nevarnosti recesije

RIM — Kriza v Zalivu bi lahko povzročila gospodarsko recesijo tudi v evropskih državah. Tako trdi v intervjuju s tednikom Panorama Nobelov nagrajenec za gospodarstvo Paul Samuelson, ki je bil gospodarski svetovalec Johna Kennedyja in Lyndona Johnsona.

Scenarij, ki ga nakazuje Samuelson ni nič kaj spodbuden. »Pred dobrim mesecem,« pojasnjuje Samuelson, »sem bil zaskrbljen za ameriško gospodarstvo, s katerem so bili vidni znaki recesije, medtem ko so bili trendi gospodarstev Japonske, Nemčije, Italije še vedno pozitivni. Sedaj pa je nevarno, da gre slabo vsem. Čeprav je še prezgodaj, da bi napovedovali gospodarsko recesijo tudi v Evropi, je po zadnjih dogodkih bolj pesimistični pogled na to gospodarsko stvarnost upravičen.«

Po oceni Nobelovega nagrajenca »dražja nafta pomeni tudi upadnje produktivnosti, brezposelnost, večjo sindikalno konfliktualnost.« V tem okviru bodo po Samuelsonovem mnenju pomembno vlogo odigrale narodne banke. V Združenih državah, kjer tvegajo »stagflacijo« (eksplozivna mešanica stagnacije gospodarstva in inflacije), bi morala osrednja banka znižati eskontno mero, obenem pa paziti, da trga ne preplavi s preveliko količino likvidnega denarja.

Podražitev nafte bo po mnenju Samuelsona povzročila težave tudi v SZ in bo zavrla uresničevanje perestrojke. »Kriza v Zalivu,« trdi Nobelov nagrajenec, »bo nedvomno omejila kapitele, s katerimi bi lahko ustanovljali joint-ventures v Vzhodni Evropi. Vzhodnoevropske države pa so še vedno v precejšnji meri odvisne od sovjetske nafte, ki se sedaj dražja.« Vse to pa po njegovi oceni ne more ne vplivati na sanacijo teh šibkih gospodarstev.

ZAVAROVALNI PROBLEMI

v sodelovanju z zavarovalnico

Piše: dr. Laura Maver

NORICUM

Varno premoženje

Človek se je vedno zavedal svoje šibkosti, nezadostnosti svojih sil v primerjavi z dogajanjem, ki mu ni bil kos. Zaščita premoženja pa je za vsakega človeka nujnost, saj je sad dela vsega življenja in nihče noče zaigrati sadov dolgoletnega dela zaradi nepredvidnosti ali lahkomišelnosti.

Do prejšnjega tedna je bil v tej rubriki govor predvsem o tveganjih, ki so povezana s poedincem in njegovo dejavnostjo (nesreče, civilna odgovornost itd.), s tem tednom pa začnemo pogovor o problemih, ki so povezani s premoženjem. Preden razčlenimo razne možnosti zavarovanja, so potrebne nekatere predhodne ugotovitve metodološkega značaja, ki so nujne zlasti v takem okviru kot je razvijajoči se italijanski trg, v katerem človek le s težavo ugotovi in reši vsa potencialna tveganja.

Da poenostavimo, bo odslej govor le o tveganjih, ki zadevajo hišo, kar bo rečeno v tem okviru pa je mogoče raztegniti na vse ostalo premoženje.

Ko govorimo o hiši se moramo najprej vprašati o vseh tveganjih, ki so jim izpostavljeni naši domovi. Skoraj naravno je, da najprej pomislimo na požar, eksplozijo, tatvino in na vse ostale nevarnosti, ki izhajajo iz naravnih pojavov kot so potresi, poplave itd. Za vsako od teh nevarnosti je treba nato preračunati možnost, da do nje pride (saj na primer ne pride v poštev nevarnost posledic podmorskega potresa za tistega, ki živi v hribih, kot se tudi ne upošteva nevarnost vulkanskih izbruhov v Trstu). Ko so ugotovljene vse možne nevarnosti, je treba vsaj okvirno kvantificirati škodo, ki jo lahko povzročijo. Če škoda ni velika, lahko odločimo, da tvegamo in se pred nevarnostjo ne zaščitimo, če pa je možna škoda znatna, je treba omejiti vse možne posledice z varnostnimi in preventivnimi ukrepi. Kljub vsemu pa nevarnosti na ta način ne odpravimo povsem.

Če kljub tem predhodnim ukrepom tvegamo ob nezgodi veliko gmotno škodo, je edina rešitev v zavarovanju. Mnogi tolmačijo zavarovanje kot nepotrebno

tratenje denarja, dejansko pa gre za prihranek, ki ga ima, kdor je trezno ocenil vse morebitne posledice neke nevarnosti in se hoče tveganju izogniti. V primeru nezgode bi imel namreč lastnik, ki se ni zavaroval, ali velike stroške ali pa bi tvegalo celo, da izgubi dobroto.

Človek je vedno čutil potrebo, da svoje premoženje zavaruje in zaščiti. Danes je ta potreba po varnosti zelo razširjena, čeprav se je ne lotimo vedno z znanstvenim pristopom, a tudi v daljni preteklosti je bilo tako, saj so že v srednjem veku ljudje »prenašali« na zavarovalnice tveganja za zaščito premoženja.

Prve primere jamstva proti tveganjem zasledimo že ob koncu XII. stoletja. Ta jamstva so dajali lastniki ladij, ki so zavarovali tovor in jamčili lastnikom izročitev (tedaj še ni bil govor o odgovornosti). Drugi primer zavarovalnega jamstva zasledimo v istem obdobju v Toskani, kjer je devet zasebnikov jamčilo nemoten prehod tovara soli preko San Gimignana. Ker je med prevozom prišlo do nesreče, so zavarovalci izplačali zavarovanemu dogovorjeno vsoto.

Prvi poskusi zavarovanja so zadevali skoraj izključno premoženje: jamstvo za prevoz tovara, jamstvo zaradi požarov ali pred morebitnimi roparji. Jasno je, da so ljudje skušali zavarovati predvsem tiste dobrine, ki so bile izpostavljene največjemu tveganju. In to je bila gospodarska dejavnost. Danes so nekatere nevarnosti znatno manjše (ni več roparskih tolp pred mestnimi vrati, hiše niso več lesene, za razsvetljavo ne uporabljamo več prostega plamena...), zavarovalnice pa poslujejo na znanstveni ravni in premija za zavarovanje je dostopna tudi zasebnikom. V starih časih je bilo zavarovanje neke vrste stava med zasebniki, danes pa je stanje povsem drugačno. Zavarovalne družbe nudijo varnost tudi zasebniku in mu omogočijo, da zaščiti svoje premoženje proti plačilu sorazmerno nizke premije.

Pišite in odgovorili bomo na vaša vprašanja o zavarovanju!

PRIMORSKI DNEVNIK - Rubrika zavarovalni problemi ali pa NORICUM - Ul. Valdirio 21 - Trst

V Reziji razstava gosli kot uvod v praznovanja ob šmarni miši

Ta lipa moja citira

Če so pri resni glasbi vloge deljene, ker se vedno pojavljata vsaj avtor in izvajalec, torej skladatelj in virtuoz, je pri ljudski glasbi protagonist navadno samo eden in to je godec. Seveda se neke v senci preteklosti skriva tudi avtor viže, a najpogostejše je to navidezno pozabljen figura, ki ima včasih svoje mesto le v spominu naroda. Goddec je tisti junak, ki oživi vižo in jo z igranjem naredi za svojo. Glasbilo je v tem primeru popolnoma nevažno, sredstvo, ki pač proizvaja zvoke in ki se ga godec poslužuje pri svojem »delu«.

Da je Rezija nekaj posebnega, slišimo zelo pogosto, v zadnjih letih pravzaprav vedno pogostejše. »Biser slovenske folklore«, »zibelka najstarejšega ljudskega izročila«, »edina dolina, v kateri še živi slovenska folklor« so le nekatere - nanizali pa bi jih lahko še več - oznake, ki si jih je zaslužila v zadnjih letih ta dolina na robu slovenske zemlje s strani navdušenih raziskovalcev in prav tako navdušenih poročevalcev, ki v zadnjih desetletjih brskajo po njenih vaseh in zaselkih. In v tej dragoceni Rozajanski dolini imajo godci prav posebno ugledno mesto. Navadili so se že biti protagonisti, zanimivost zase, od katerih je marsikaj odvisno, nenazadnje vzdušje, ki ga znajo z glasbo ustvariti, ker brez glasbe in torej brez godca ni veselja, ni plesa, ni zabave.

K rezijanskim godcem se bomo še povrnili, za nekaj trenutkov pa bi se tokrat ustavili ob drugačnem protagonistu: ob citiri ali enostavneje ob violini. V Reziji je bila namreč v preteklem tednu neobičajna razstava: violine in nekatera druga godala v vseh svojih sestavnih delih. Protagonist je tako postalo glasbilo, ob njem pa mojster obrtnik, izdelovalec, ki tem glasbilom daje dušo, pravzaprav v dobesednem smislu, ker ima violina res »dušo«.

Giuseppe Rossitti ni Rezijan, čeprav ne prihaja od daleč, njegova rojstna vas je namreč Trava pri Tolmeču. Tudi ni godec, on le izdeluje in popravlja gosli, sicer se igranja na violino že nekaj let uči njegov sin. Seveda ve mojster Rossitti o violini, violinistih in goslarjih, tudi najuglednejših, kot so bili Paganini, Stradivari in Guarneri, povedati marsikaj. Mimogrede je stekla beseda o nežnosti dragocenih strdivark in o trdnosti prav tako uglednih goslih »Guarnieri del Gesù«, ki veljajo danes na stotine milijonov. Gosli zanj niso mrtev predmet, čeprav dragocen, temveč nekaj, kar se rodi in rojeva v njegovih rokah.

Les in laki nimajo zanj nobene skrivnosti. Običajna lesena ploščica, debela dva do tri centimetre, s katero bi navaden smrtnik ne znal v resnici kaj početi, postane v njegovih rokah nekaj živega. S prstom zna pokazati na vsako žilo v lesu. Te žile igrajo potem izredno važno vlogo pri vzdržljivosti lesa, pri »napetosti«, ki jo lahko izdelano glasbilo prenese. Črta s svinčnikom, silhueta, sled zamisli, za vsakogar le površna risba se v njegovih očeh že prebarva z lakom v rumeno-rdečkastih odtenkih in se otelesi v lepo zaobljeno glasbilo.

Goslar iz Tolmeča se ne preživlja samo z izdelovanjem gosli. Kot obrtnik se ukvarja tudi z lesenim pohištvom, vendar goji do violine in njene večjega sorodnika violončela prav posebno ljubezen. Prav tako rad izdeluje instrumente kot jih popravlja, restavriranje pokvarjenega glasbila mu ni pod čast. Njegove violine veljajo približno tri milijone lir, v preprodaji pa lahko pridejo tudi do desetih milijonov. Zato mojster najraje proda violino naravnost godcu-glasbeniku. Za izdelavo vsakega glasbila potrebuje približno dvesto ur, v resnici pa traja postopek približno eno leto. Poslužuje se dragoceneja jelkinega lesa, ki mu ga prinašajo iz tridenskega doline Panaveggio. Ta les ima prav posebne žile in dajejo ga izključno jelke iz te doline. Morda je mati narava poskrbela za posebno križanje, da so postale te jelke nekaj posebnega. Za izdelavo gosli morajo les tudi rezati na poseben način, da je potem pri dokončanem glasilu močnejši.

Na razstavo v Kulturno hišo v Varčoti pri Ravanci je mojster prinesel nekaj nadvse zanimivih starih glasbil, kot mali tristunski kontrabas iz začetka stoletja. Za laika pa so še posebno privlačni posamezni deli, ki sestavljajo violino in violončelo - glave, hrbti, ključi, mostički, loki, ob njih neobdelani kosi lesa, orodje in laki. Mojster Rossitti je v času razstave, ki je trajala od prejšnje sobote do predvečerašnjim, pogosto tudi vzel v roke orodje in pred obiskovalci razstave marsikaj naredil, čeprav je jasno, da terja tako delo veliko potrpežljivost.

V teh dneh v Reziji

Ko govorimo o Reziji pravimo vedno, da zaživi ob dveh velikih praznikih - obustu in šmarni miši, katere čas je prav v teh dneh. Razstava gosli je bila nekakšen uvod v celo vrsto prireditvev. Že sinoči je bil na Ravanci ples. Jutri zvečer bodo ob prisotnosti uglednih osebnosti v Kulturni hiši odprli vsakoletno razstavo *Okno na bodočnost*, ki doživlja letos že tretjo izdajo. Istočasno bo koncert zbora Monte Canin, ki je ob dvajsetletnici delovanja izdal svojo prvo ploščo.

V sredo bodo na vrsti vsi šmarni dogodki: zjutraj maša, nato bogate stojnice, zvečer procesija in seveda še nastop domače folklorne skupine, kasneje pa spet ples. Zaključek večdnega praznovanja bo predstavljala v četrtek zvečer (ob 20.30) v ravanski Kulturni hiši predstavitev brošure, ki sta jo Odsek za zgodovino pri NSK in Slori izdala na podlagi izsledkov lanskega tabora v Reziji. Poleg domačinov so na večer vabljeni tudi vsi udeleženci 9. MRT Rezijske 89 in drugi prijatelji Rezijske.

Reziji in njenim godcem se je mojster približal, ker so mu Rezijani začeli nositi v popravilo citire in bunkule, prirejane violine in violončele. Čeprav je bilo v Furlaniji v preteklosti kar več goslarjev in so nekateri bili zelo cenjeni, se zdi, da niso Rezijani nikoli imeli svojih izdelovalcev, tako pač izhaja iz dosedanjih raziskav in verjetno nam bodočnost ne bo prinesla novosti v tem smislu. Rezijani so pač kupovali violine v svojem emigrantskem vandrju po raznih evropskih državah, v Nemčiji, na Madžarskem ali še drugod, koder so pač hodili kot zgodovinski izseljenci, ki jim domača zemlja ni nikoli dala dovolj možnosti za preživetje. Doma so potem s precej preprostimi posegi skušali spremeniti glasbilo, da jim je »prav« zvenelo. Dognano je, da skušajo s »ta majo citiro« ali violino godci posnemati neko drugo glasbilo, najverjetneje meh ali sorodno pihalo, pri katerem se pojavlja stalni spremljajoči ton ali bordun, ki ga v rezijanski glasbi igra bunkula ali »ta velika citira«. Bunkula je pravzaprav mali kontrabas na tri strune, ki se pojavlja tudi v Istri in še ponekod.

Giuseppe Rossitti je na svojo razstavo prinesel nekaj prav zanimivih res-

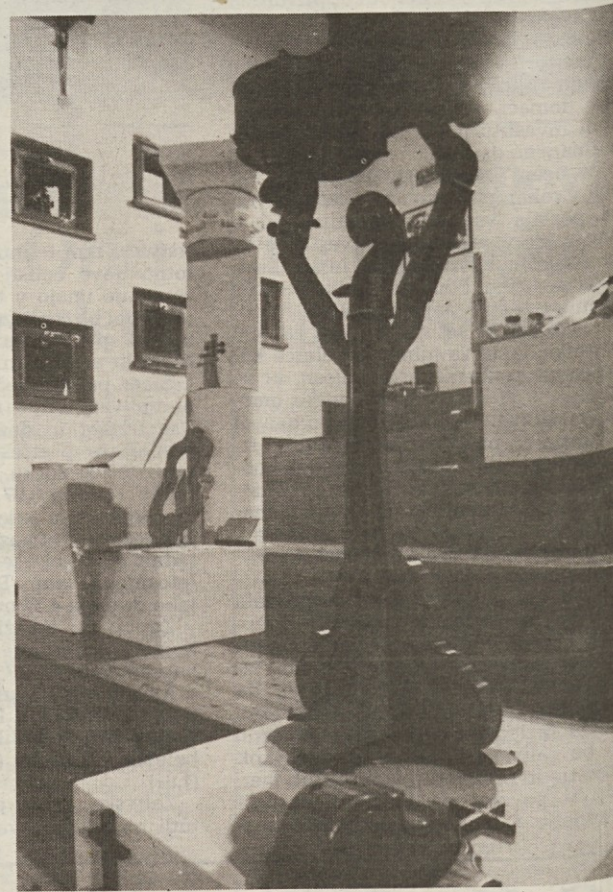

tavriranih glasbil, seveda pa se je odločil tudi domačinom s prav lepo bunkulo, ki je kraljevala sredi dvorane, in violinami-citirami. Mojster se je tudi zamislil v nadvse zanimiv problem. Rezijanski godci »prirejajo« violine, ker iščejo višje tone. Najpogostejše znižajo kobilico (most) ali zgornj, kjer potekajo strune, ali spodaj, tako da ji odrežejo noge, kjer se naslanja na pokrov glasbila. Tako prirejena kobilica nima trdne opore in ji zato pogosto vtaknejo kos papirja, da je trenje večje. Stranski učinek je, da tako zadušijo zvok glasbila. Posebnost rezijanskih godcev je tudi, da pred vsakim začetkom igranja uglašajo violino in mali kontrabas. Citira je uglašena za malo terco višje od klasične violine. Strune so seveda seveda izredno napete in gosli morajo prenesti izreden napor. Starejše gosli, ki so bile nekoliko bolj grobo izdelane, so tako napetost se prenesle, sodobnejše in »finejš« gosli pa utrpijo pri takem navijanju marsikatero poškodbo. Zgodi se tudi, da jih godci ojačajo z žebeljem, kar ustvari še dodatno škodo.

Moram reči, da se tu neha ves ugled, ki ga rezijanski godci uživajo v očeh mojstra Rossittija. Zanj je - razumljivo - vsak žebelj prava žalitev ple-

Tu pri strani mojster Giuseppe Rossitti dolbe hrbet za novo bunkulo, rezijanska godca pa sta napolnila prostor z veselo domačo vižo. Nato nekaj pogledov na rastavo, medtem ko znan citiravec Livio Micelli-Liviot (zadnja slika desno) preizkuša citiro.

Moram reči, da me je ob ogledu nadvse zanimive razstave v družbi mojstra Rossittija in domačega dekle, motilo samo nekaj: njegove gosli so bile neme. Res so bili deli glasbil nadvse zanimivi, saj človek nima vsak dan možnost, da si ogleda drobne skelet gosli. Tudi orodje, priprave, laki in lepila imajo svoj čar. Svetlika-joča glasbila na podstavkih so tudi učinkovala dokaj vabljivo, a nekaj je kljub vsemu bilo motečega v zraku.

Citira ali violina je vedno sinonim zvoka, tistega posebnega zvoka, ki ga znata izvajati tako virtuoz kot domači godec. (Pogosto so tudi med ljudskimi godci virtuoz, a to je spet drugo poglavje.) Razmišljala sem o tej odsotnosti zvoka, kot nalašč smo vsi tudi govorili skoraj šepetaje, da ne bi zmotili zbranih eksponatov. Prav tedaj sta vstopila v dvorano poznana godca, da bi preizkusila lok za bunkulo. Za njima še starejši moški. V njem sem s kančkom vznemirjenja prepoznala izredno priljubljenega citiravca Liviota. Sicer je vzel v roko citiro, pomagal je tudi pri uglaševanju bunkule, a žal ga nisimo slišali igrati. Zato pa sta zaigrala njegova mlajša kolega. Po ustaljenih pravilih: najprej je citiravec uglašil ta majo citiro, nato je navil strune bunkuli, poiskala sta primerna stola, se udobno usedla, preizkusila še enkrat intonacijo (to spada k obredu), še malo pozornosti sta posvetila novemu loku, se pogledala in začela. Najprej nekoliko negotovo, kot se dogaja pri začetku vsake viže, nato veselo ob energičnem udarjanju z nogo, da je prav lepo zavnel poznan motiv.

Razgibana viža je s svojimi zvoki napolnila ozračje in za trenutek se je zazdelo, kot da so tudi iz drugih razstavljenih citir in bunkul, celo iz še nedodelanih, izšli razigrani zvoki.

Napisala in uredila
Nadja Krišćak

Fotografije
Davorin Križmančič

V ta namen je prispevala nad 300 milijonov lir Dežela za zaščito okolja pri Arbeču

TRST — Na predlog odbornika Nema Gonana je deželni odbor včeraj nakazal 330 milijonov lir za ureditev zaščitene območja pri Arbeču v občini Podbosesec. Deželna vlada je lahko dodelila prispevek Gorski skupnosti Nadiških dolin, ker je občinska uprava v Podbosescu že leta 1987 pripravila podrobnostne načrte.

Po poročilu odbornika Gonana je zaščiteno področje pri Arbeču - na meji med Italijo in Jugoslavijo - izredno pomembno. Na tem območju, ki je ohranilo skoraj neokrnjeno naravno ravnovesje tudi zaradi nedostopnosti mnogih krajev, živijo srne, merjasci, divje koze in kopica drugih živali. Predvsem pa je območje z naravovarstvenega vidika pomembno kot prezimovališče številnih dvoživk, ki se na spomlad spuščajo v luže, kjer začnejo svoj reproduktivni cikel.

V okviru zaščitene območja pa je tudi precej paleontoloških ostankov, ki jih je treba zaščititi v dogovoru z nadzorništvom za arheološko varstvo.

Po besedah deželnega odbornika bo z nakazano vsoto mogoče odkupiti še nekaj terenov, na katerih bo mogoče obnoviti dve porušeni hiši in jih spremeniti v središče za sprejemanje obiskovalcev in v informativni center, kjer bodo ljudje lahko dobili brošure z vsemi potrebnimi napotki in informacijami o naravnem bogastvu zaščitene območja.

Poleg tega pa bo denar služil za zaposlitev osebja, ki bo na razpolago obiskovalcem in bo istočasno skrbelo za varstvo zaščitene območja, za ureditev stez in za namestitve smerokazov.

Socialisti o manjšinskih ustanovah

TRST — Slovenska deželna komisija pri socialistični stranki se je pred nekaj dnevi sešla z deželnim stranknim vodstvom, da bi skupaj preučili kopico vprašanj, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost.

Po krajšem pregledu volilnih izidov in potem ko so z zadovoljstvom ugotovili, da je bil slovenski socialist Marino Pečenik izvoljen za dolinskega župana, so načeli vprašanje Maccanico-vega zakonskega osnutka. V tem okviru je slovenska komisija poudarila, da vladni predlog ne zadovoljuje narodnostne skupnosti. Treba ga bo izboljšati, obenem pa se zavzeti zato, da bo parlamentarni iter čimhitrejši. V tem okviru je bil govor tudi o slovenskih ustanovah. Slovenska komisija je zahtevala, naj se čimprej reši vprašanje državne finančne podpore.

Potem ko so poudarili, da bo morala odslej slovenska komisija posvečati veliko več pozornosti sredstvom množičnega obveščanja, so razčlenili slovensko zamejsko stvarnost. Po oceni socialistov je tukajšnja slovenska družba pluralistična, kar mora priti do izraza tudi v organizacijah. V pogovoru z deželnim vodstvom se je slovenska komisija zavzela tudi, da bi tržaška PSI izboljšala svoj odnos do Slovencev, ker je v interesu stranke, da zastopa demokratično stvarnost.

Tiskovna konferenca sekretarja KD Longa Od 43 novih županov jih 31 pripada KD

VIDEM — Deželni sekretar krščanske demokracije Bruno Longo ni nezadovoljen z izidom pogajanj za oblikovanje občinskih uprav po nedavnih upravnih volitvah. To je jasno izšlo iz včerajšnje tiskovne konference v Vidmu, na kateri je skupno s pokrajinskimi sekretarjem Lucianom Missero naredil krajši obračun nekajmesečnega dela.

Z izrazito športnim žargonom je Longo poudaril, da ima v 43 občinah, v katerih so doslej oblikovali uprave, krščanska demokracija 31 županov, medtem ko sedem županov pripada socialistični stranki, dva komunistični, eden furlanskemu gibanju in eden je neodvisen. Prav tako KD po Longovih podatkih prevladuje v občinskih odborih, saj ima 137 odbornikov na skupnih 266 (PSI 47, KPI 32, PSDI 18, zeleni 8, občinske liste 6, SSK 5, PRI 4, 2 odbornika zastopata demokratično zvezo, eden pa furlansko gibanje). Edino odprto vprašanje je še uprava v Tricesimu.

Po Longovi oceni so pogajanja, ki so jih predstavniki KD vodili na osnovi smernic tajništva, omogočila stabilnost in upravljalnost. K temu je prispevala po besedah deželnega sekretarja tudi krščanska demokracija, ki se je z velikim čutom odgovornosti odpovedala videmskemu županu in tako omogočila oblikovanje odbora.

V zaključku je dodal, da tudi v občinah, v katerih je KD sedaj v manjšini, se bo stranka »vrnila v igro«, ko bo treba obnoviti občinske statute.

Luciano Missera pa se je osredotočil predvsem na stanje v videmski KD, ki se je razdelila po izvolitvi Piera Zanfagninija za videmskega župana. Missera je zagotovil, da bo spodbudil interno razčiščevanje in se bo obenem zavzel za preseganje nasprotij. Struje, ki jih vodijo Comelli, Bertoli in bivši minister Santuz namreč obtožujejo Biasuttijeve pristaje, da so klonili socialistom, somišljeniki predsednika deželne vlade pa zavračajo obtožbo, ker je po njihovi oceni treba upoštevati celotno sliko obnovljenih uprav.

Spet streljanje v Vidmu: trgovec hudo ranil domnevnega tata

VIDEM — Furlanija je bila v zadnjem tednu prizorišče hudih krvavih dogodkov. Po tragediji blaznosti v kraju San Daniele, kjer je mlad in neprišteven pacient ubil svaka, po »podvigu« Giacoma Taronija, ki je skušal s pištolo v roki obračunati z dvema nekdanjima sojetnikoma, so včeraj zjutraj v Vidmu spet odjeknili strelji.

Trgovec, ki se ukvarja s prevozom rib, je s pištolo hudo ranil moškega, ki ga je - kot je povedal policiji - zasačil zgodaj zjutraj na hišnem dvorišču.

Kot poročajo agencije je 42-letni trgovec Bruno Corso, ki je sicer doma iz Marana, a živi in dela v Vidmu, kot vsako jutro vstal ob zori, da bi pričel z delom. Ni še jasno, kaj je priklicalo njegovo pozornost, da je takoj poglegel na dvorišče, kjer je opazil neznanca, ki se je sumljivo sukal okoli tovarnjakov. Odločni Corso ni pomišljal. Segel je po pištoli, izpraznil ves saržer proti neznanцу in ga zadel dvakrat v noge in enkrat v prsi.

Corso je nato poklical policijo in obvestil rdeči križ. Preiskovalci so pozneje identificirali moškega za 51-letnega Sergia D'Odorica, ki je imel že nekajkrat opravka s pravico. D'Odorica so prepeljali na zdravljenje v videmsko bolnišnico, kjer so ga zdravniki sprejeli s pridržano prognozo.

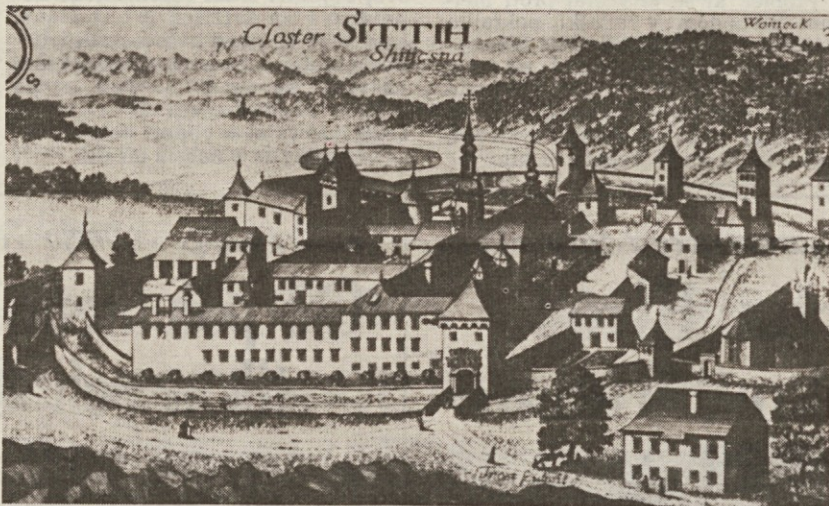
Osrednja slovesnost bo v cistercijanskem samostanu 26. avgusta Stična proslavlja sv. Bernarda

STIČNA — V najstarejšem še delujočem samostanu v Jugoslaviji, v Cistercijski opatiji v Stični, se skrbno pripravljajo na sklepno dejanje Bernardovega leta 1990 - osrednjo slovensko proslavo 900-letnice rojstva sv. Bernarda (1090-1153), glavnega svetnika cistercijskega reda in cerkvenega učitelja, mistika, duhovnega pisatelja in govornika, organizatorja in cerkvenega politika ter vizionarja združene Evrope.

Jubilejna slovesnost bo v nedeljo, 26. avgusta in bo trajala ves dan. Začela se bo dopoldan ob 10. uri s slovesno mašo beograjskega nadškofa in metropolita dr. Franceta Perka, nadaljevala pa v popoldanskem času (ob 15. uri) z marijansko-evharistično molitveno uro ob sodelovanju cerkvenih pevskih zborov dekanije Grosuplje. Ob 16. uri bo v stiški baziliki koncelebracija slovenskih škofov, redovnih predstojnikov in drugih duhovnikov pod vodstvom slovenskega metropolita in ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Suštarja. Po mašni daritvi bo o pomenu Bernardovega leta za slovensko in evropsko kulturo govoril dr. Andrej Capuder, minister za kulturo Izvršnega sveta Republike Slovenije. Prireditelji osrednje slovesnosti v počastitev 900-letnice Bernardovega rojstva, so povabili v Stično vrsto uglednih javnih in kulturnih delavcev iz domovine in tujine, pričakujejo pa tudi predstavnike zamejskih slovenskih organizacij iz Italije in Avstrije.

Sv. Bernard je svojemu stoletju vtisnil svojevrsten pečat verske in kulturne prenoje. Z nadčloveško zavzetostjo in odločnostjo je urejeval tudi razmere v Cerkvah; predvsem po njegovi zaslugi je prenehal razkol v najvišjih cerkvenih krogih, ko so nekateri svetni in posvetni dostojanstveniki proti papežu Inocencu II. (1130-1143) izvolili papeža Anakleta II. (1130-1138). Spritno izjemnih zaslug na vseh področjih tedanjega življenja, zgodovina priznava, da je 12. stoletje Bernardovo stoletje. Odmev take genialne osebnosti in Bernardovega zgodovinskega poslanstva, je Stična že leta 1135 prenesla tudi na slovenska tla. Zato so se mu slovenski cistercijani, njegovi duhovni sinovi v stiškem samostanu, dostojno oddolžili v jubilejnem letu in po svojih najboljših močeh prispevali k prenovi Cerkve na Slovenskem.

Cistercijska opatija v Stični, ki je bila ves srednji vek (od 12. do 15. stol.) versko, kulturno in gospodarsko središče Dolenjske ter je po pomenu dolgo preka-

Stiški samostan kot ga je videl J. W. Valvazor

šala celo Ljubljano, se v zadnjem času razvija tudi v eno najpomembnejših središč kulturnega turizma v Sloveniji. V prostorih Stare prelature se namreč z leti obeta doslej prva celovito zasnovana muzejska predstavitev zgodovine krščanstva na Slovenskem v okviru nastajajočega Slovenskega verskega muzeja. Samostan je celotno renesančno poslopje Stare prelature in preurejeno stavbo na zunanjem dvorišču namenil muzejski dejavnosti. Delno sta že urejena pritličje in prvo nadstropje, v teku pa so obnovitvena dela v drugem nadstropju, katerega prostori (skupaj kar 16 sob!) so namenjeni za prikaz zgodovine krščanstva na slovenskih tleh, slovenske krščanske kulture in umetnosti ter vernosti doma in po svetu. V začetku maja so cisterjani predstavili javnosti prva dva prostora Slovenskega verskega muzeja s prikazom krščanstva pozne antike in zgodnjega srednjega veka, to je obdobja pokristjanjevanja Slovencev.

Prikaz visokega srednjega veka od 10. do 13. stoletja ter poznega srednjega veka vse do reformacije in protireformacije, bo postavljen in urejen predvidoma do leta 1992. Obdobje baroka, jožefinska reforma, 19. stoletje z znamenitimi slovenskimi škofi in duhovniki ter najnovejša zgodovina do današnjih dni pa bodo prišli na vrsto do konca leta 1995. V muzeju slovenske vernosti bodo ob zgodovinskem pregledu posebej pred-

stavljeni še slavni slovenski misijonarji, razvoj raznih pobožnosti in cerkvenih bratovščin ter slovensko izseljenstvo in zamejstvo.

Bernardovo leto so stiški cistercijani že doslej počastili z vrsto dejavnosti in slovesnosti, pomembnih za širši slovenski kulturni prostor. Predstavili so prvi slovenski prevod najpomembnejšega in najboljšežnjega Bernardovega dela V božjem objemu, Nagovori o Visoki pesmi, književnik prof. Vojan Tihomir Arhar pa je mladim namenil Bernardov življenjepis z naslovom Marijin pevec z gradu Fontaines. V Stični so pripravili tudi razstavo in multimedijško predstavitev življenja in dela sv. Bernarda ter cistercijanov, s priložnostno umetniško razstavo so javnosti predstavili novejša dela akademskega slikarja, cistercijskega patra Gabrijela Humeka, ki že skoraj 70 let ustvarja v samoti in tihoti najstarejšega slovenskega samostana, prvičrat v svoji večstoletni zgodovini pa so podelili tudi najvišja priznanja - odličja sv. Bernarda za stiški samostan posebej zaslužnim posameznikom iz domovine in tujine. Pred osrednjo slovensko proslavo Bernardovega leta, so v stiški baziliki predstavili še obnovljene stare Janečkove orgle iz leta 1747, ki jih je po načrtih naših strokovnjakov naredil ugledni zahodnonemški izdelovalec orgel Hubertus von Kerssenbrock.

IVAN VIRNIK

Sezonski urnik trajektov z Reke

ODHODI:

□ ob ponedeljkih ob 18. uri v smeri:					
Rab	Zadar	Split	Stari Grad	Korčula	Dubrovnik
21.05	00.50	6.25	9.45	13.40	17.15
□ ob torkih ob 20. uri v smeri:					
Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik	Krf	Igoumenitza
7.00	9.40	12.20	16.00	8.00	11.00
□ ob sredo ob 18. uri v smeri:					
Split	Korčula	Dubrovnik			
5.30	9.55	13.30			
□ ob četrtkih ob 18. uri v smeri:					
Split	Korčula	Dubrovnik			
5.30	9.55	13.30			
□ ob petkih ob 18. uri v smeri:					
Rab	Zadar	Split	Stari Grad	Korčula	
21.05	00.50	6.25	9.40	13.15	
□ ob sobotah ob 20. uri v smeri:					
Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik	Krf	Igoumenitza
7.00	9.40	12.20	16.00	8.00	11.00
□ ob nedeljah ob 18. uri v smeri:					
Rab	Zadar	Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik
21.05	00.50	6.25	9.40	12.20	16.00

PRIHODI:

□ ob ponedeljkih ob 7.30 iz smeri:					
Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split	Zadar	Rab
10.00	13.15	15.55	17.55	00.05	4.00
□ ob torkih ob 12.45 iz smeri:					
Dubrovnik	Korčula	Zadar			
19.00	22.15	6.30			
□ ob sredo ob 7.30 iz smeri:					
Igoumenitza	Krf	Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split
14.00	15.30	8.00	13.15	15.55	17.55
□ ob četrtkih ob 7.30 iz smeri:					
Dubrovnik	Korčula	Stari Grad	Split		
10.00	13.15	16.55	18.55		
□ ob petkih ob 10. uri iz smeri:					
Dubrovnik	Korčula	Split			
15.00	18.15	22.30			
□ ob sobotah ob 7.30 iz smeri:					
Igoumenitza	Krf	Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split
14.00	15.30	8.00	13.15	15.55	17.55
□ ob nedeljah ob 7.30 iz smeri:					
Korčula	Stari Grad	Split			
14.00	17.30	19.30			

OP.: Urniki se seveda nanašajo na različne dneve, saj traja potovanje od Reke do Igoumenitze približno 43 ur.

FARCO
FINE CHEMICALS

s. r. l.

KEMIJA
FARMACEVTIKA

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Telex: 461012
Telefax: (040) 363918

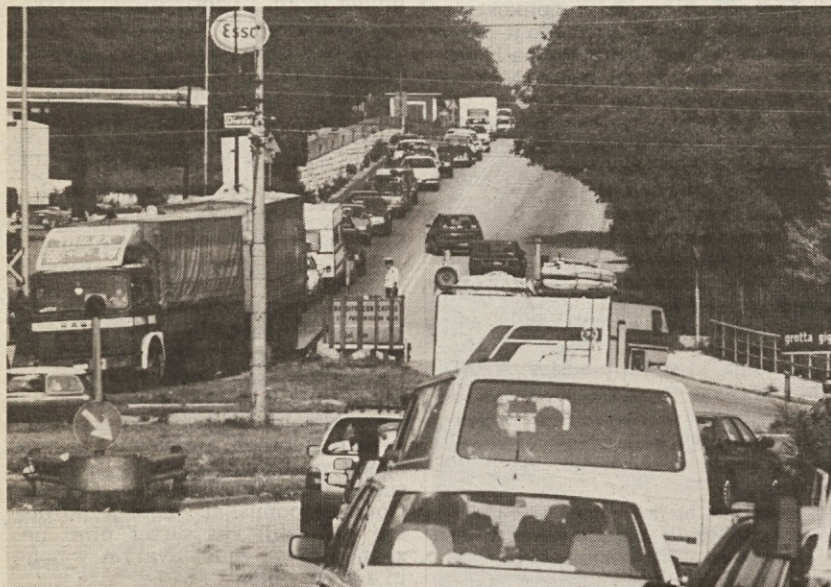
Filiala GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

ELIO IN NJEGOVI SODELAVCI
VAM SPOROČAJO, DA
BODO RAZSTAVNI PROSTORI
IN URADI ZAPRTI
OD 13. DO 20. AVGUSTA.

pohišstvo **elio** prosek - trst

Med turisti je bilo največ Italijanov, največ gneče pa so doživele Milje Včeraj ves dan zelo gost, a precej tekoč promet Vrste samo pred mejo in na openskem križišču

Ob tem predšmarnem koncu tedna se je odpravil na pot še zadnji množični val dopustnikov in turistov, ki je dosegel vrhunec včeraj z vrstami pred mejnimi prehodi z Jugoslavijo. Položaj sicer ni bil tako obupen kot soboto prej, ko se po cestah v tržaški pokrajini skoraj ni dalo krožiti, vendar so se pred mejne prehode ves dan valile kilometrske vrste vozil. Največ je bilo tistih z italijansko registracijo, saj je za Italijane obdobje velikega šmarna kljub vsemu še vedno pojem počitniškega časa, medtem ko je bilo avtomobilov z nemško in drugimi zahodnoevropskimi evidenčnimi tablicami občutno manj kot sicer.

Najdaljšo kolono so včeraj zgodaj dopoldne zabeležili pri Fernetičih, saj je segala vse do Opčin. Izstopnih vrst je bilo pet, medtem ko je bila za vstop v Italijo kolona dolga kilometer. Na Pesku so bile štiri izstopne kolone, vrsta pred mejnim prehodom pa se je začela že pred odsekom za Bazovico. Za vstop v Italijo sta bili na jugoslovanski strani dve koloni.

Precej gneče je bilo tudi na mejnih prehodih, ki peljejo proti Istri in kjer so kot že preteklo soboto najkrajšo potegnile Milje. Počasi premikajoča se vrsta se je namreč začela pred predorom v Žavljah, kjer se je razdelila v dva kraka. V smeri proti Raboju je bila kolona že od šeste ure zjutraj dolga pet do šest kilometrov, medtem ko se je proti prehodu v Lazaretu od 11. ure naprej pa vse do večernih ur vila skozi vse Milje. Pri Raboju so avtomobile spuščali iz Italije v štirih kolonah, na Lazaretu pa v dveh, saj jih več na tem prehodu niti ne premorejo.

Promet, ki se je včeraj proti mejnim prehodom v tržaški pokrajini stekal z obeh glavnih cestnih arterij - avtoceste A4 Benetke-Trst in avtoceste Alpe-Adria - je bil sicer zelo gost, vendar tekoč. Nekoliko lažje se je stekal tudi po kraški avtocesti, kjer vsaj iz smeri Benetk ni bilo več

treba po obvozu pred predorom pri Proseku. Običajno ozko grlo, ki ga predstavlja križišče pred Opčinami, se niti tokrat ni izneverilo tradiciji, vsa ostala gneča pa se je preselila pred mejne prehode.

Posebno poglavje pa so kot rečeno tudi včeraj pomenile Milje. Slikovitemu istrskemu mestecu, ki se zaradi svoje med grice in morje stisnjene lege s prometnega vidika že sicer spopada s skoraj nerešljivimi problemi, je letošnje poletje prineslo nezno gnečo in kaos. Običajnemu sezonskemu turističnemu tranzitu se je namreč pridružil pravi naskok jugoslovanskih kupcev, ki so tukaj, takoj za mejo, odkrili pravo »Indijo Koromandijo«. Posebno ob četrtkih, ko je v Miljah običajni sejem, se gostov z onstran meje kar tare med stojnicami. Po pločnikih skoraj ni mogoče hoditi, še večji križ pa je s parkirišči, za katere v Miljah kljub še tako dobri volji pač ni prostora. In ta gneča, ki slikovito mestece obljudi še za kako tretjino njegovih prebivalcev, se potem nadaljuje tudi v petek in soboto, v nedeljo pa se obogati s tržaškimi kopalci na poti v bližnja istrska kopališča. Skratka, če Milje ne bodo v kar nakrajšem času rešile vprašanja obvoznice proti meji, jim grozi, da se bodo utopile v prometnem morju in izgubile tisti nepogrešljivi mik tipičnih istrsko-beneških mestec in njihovih ozkih kamnitih ulic. Samo obvoznica jih namreč lahko reši prometne gneče in jim omogoči popolno zaprtje zgodovinskega mestnega središča za promet.

Na slikah: zgornji posnetek (foto Križmančič) je naš fotograf ujel v svoj objektiv sredi včerajšnjega dopoldneva na križišču pri Opčinah, kjer se je iz smeri avtocestnih izhodov ves dan vila nepregledna kolona vozil; spodaj (foto Magajna) pa vidimo mlada turista, ki sta se na svoji kdo ve kam vodeči poti mimo grede ustavila v našem mestu.

Podelili so jo v Trstu pred dnevi Nagrada Dirac šla fizikoma iz SZ in ZDA

Prestizžno znanstveno priznanje Dirac 1990 bosta letos prejela dva pomembna fizika, Ludvik Dimitrijevič Faddeev iz Sovjetske zveze in Sidney Richard Coleman iz ZDA. Oba sta poglobila predvsem kvantno teorijo. Po nagrado, ki jo je razpisal Mednarodni center za teoretsko fiziko iz Miramara v spomin na velikega britanskega fizika Paula Adriaena Mauricea Diraca, bosta oba prišla v Trst. Komisija, ki jima je podelila priznanje, jima je novico sporočilo 8. avgusta, na obletnico Diracovega rojstva. Ta pokojni znanstvenik se je ukvarjal s teoretsko fiziko in je za svoje delo skupaj z znanstvenikom Schrödingerjem prejel leta 1933 tudi Nobelovo nagrado. Prispeval je mnogo novega h kvantni teoriji in teoriji relativnosti. Izpeljal je relativnostno enačbo o gibanju elektronov ter povezal kvantno teorijo z relativnostjo.

Nagrajeni sovjetski fizik Faddeev je bil rojen v Leningradu pred 56 leti. Zaposlen je pri Inštitutu za matematiko Steklov, ki ima sedež v njegovem rojstnem mestu. Poleg tega je član Znanstvene akademije, bil pa je tudi predsednik Mednarodnega združenja matematikov. Faddeev je avtor več kot 150 visoko znanstvenih publikacij.

Ameriški fizik Coleman pa je dopolnil 53. leto starosti. Rodil se je v Chicagu, v svoji karieri pa je poučeval na večih univerzah v ZDA. Eno leto je preživel tudi v Rimu, napisal je več kot 80 publikacij iz svoje stroke.

Oba znanstvenika bosta prišla v Trst prihodnje leto. Nagrado bosta prejela iz rok Nobelovega nagrajenca Abdusa Salama.

Na pobudo tržaške skupine Boegan in Jadranskega jamarskega združenja Jamarski potapljači iz več držav Evrope raziskujejo podzemne vodne tokove Timave

»Skrivnostna« reka Timava, ki je vzbudila že toliko zanimanja in marsikomu vžgala domišljijo (pred kratkim so o njej vrteli tudi zanimivi filmi), je letos privabila v naše kraje jamarje iz številnih držav Evrope. Tokrat je Timava vžgala namreč tudi drzno domišljijo tržaških jamarjev, tako da sta Jadransko jamarsko združenje in Jamarska komisija »Eugenio Boegan« planinskega društva Alpina delle Giulie sklenila, da skrbneje preučita podvodno podzemsko življenje Timave (ali vsaj njene geološke značilnosti).

Junija sta jamarski skupini začeli tako uresničevati ambiciozen projekt z nazivom »Projekt Timava«, s katerim želita raziskati, preučiti in eksplorirati sistem podvodnih predorov, ki prinašajo vodo v tri izvire reke Timave pri Štivanu. Za ta ambiciozen projekt so tržaški jamarji, kot rečeno, »poklicali na pomoč« jamarske potapljače iz Francije, Nemčije in Češkoslovaške, ki so z navdušenjem sprejeli vabilo ter bodo s tržaškimi jamarji in jamarskimi potapljači skušali v celoti raziskati ta skrivnostni in očarljivi podzemski svet.

Preučevanje Timave in njenih podzemskih podvodnih predorov pa bo jamarje in potapljače zaposlilo tudi v trebenski jami Labodnici: po načrtu naj bi namreč ugotovili, koliko je še neraziskanih in neznanih podzemskih vodnih tokov. Kot je znano, se pod Labodnico pretaka voda reke Timave, ki iz Škocjanskih jam »potuje« v Štivan in v sami jami Labodnici ustvarja zanimivo podzemsko jezero.

Raziskovanje, ki bo gotovo terjalo še več mesecev (in mogoče celo let) dela, je od junija obrodilo že zanimive sadove. Tržaški in tuji jamarji, ki za tovrstne raziskave tvegajo do neke mere tudi svoje življenje, so doslej odkrili več manjših podzemskih predorov, ki so popolnoma zaliti z rečno vodo (doslej odkriti predori naj bi bili dolgi skupno en kilometer). Prav tako pa so tržaški in tuji jamarški potapljači v globini 60 metrov pod morsko gladino odkrili tudi ogromen predor, katerega pa doslej še niso uspeli raziskati v celoti.

Na sliki (foto Križmančič): eden od treh očarljivih izvirov Timave v Štivanu, ki že vabijo številne turiste in obiskovalce in kjer bo devinsko-nabrežinska občinska uprava odprla v kratkem naravni park.

Za veliki šmaren vrsta prireditev na Repentabru Praznik Marije Vnebovzete

Repentabor privablja iz leta v leto vedno več ljubiteljev lepote. Gostje prihajajo od vsepovsod, zadnje čase še posebej iz dežel srednje in zahodne Evrope, prihajajo pa tudi iz bližnje in daljne okolice. Na žalost je še vedno malo obiskov iz Slovenije.

V teku desetih let, odkar se je začela obnova Repentabra pa se je marsikaj spremenilo. Iz leta v leto postaja to kamnito zavetišče vedno lepše, v teku je tudi obnove orgel.

Ze stoletja pa časti Repentabor 15. avgusta praznik Marije Vnebovzete in postane izrazito romarsko središče. Glavna slovesnost bo letos ob 10. uri. Bogoslužje bo vodil tržaški škof Bellomi, popoldanska pobožnost bo ob 17. uri s sv. mašo na prostem in petimi litanijami v cerkvi. Naslednji dan slavi župnija praznik svojega zavetnika sv. Roka, sv. maša bo ob 10. uri, zvečer ob 20. uri pa bodo večernice.

Ze na predvečer praznika in na vse praznične dni bodo kot vsako leto župljani gostom postregli s kraškimi dobrotami.

T. B.

Prelepa cerkvica na Repentabru

Katere knjige vzamejo Tržačani v roke na dopustu? Ob poletnem lahkem branju velik uspeh Oriane Fallaci

Prav nikogar ne bo presentila ugotovitev, da Tržačani zlagajo v počitniške kovčke in torbe predvsem »knjige za na plažo«, kot jim pravijo prodajalci. Želja po lahkem branju je okužila tudi tržišče z esejistiko, ki zlasti v Italiji zalaga knjigarne s knjigami, ki navidezno razglablajo o življenjsko pomembnih vprašanjih, a ki so v resnici večkrat »sad« pogovorov v znamenitih sprejemnicah.

Val lahkega branja je zajel seveda tudi Tržaško knjigarno, kjer grejo v tem času najbolj v prodajo knjige iz Zbirke novel. Omenjena zbirka ima zaslug, da objavlja romane slovenskih avtorjev, tako da gre za pripovedi, napisane v »pristni« slovenski besedi. Med najbolj prodane knjige sodijo »O nekoristnih ljudeh« M. Puglja, »Kažuni« M. Tomšiča, »O iskanju ljubezni z biciklom okoli sveta« T. Križnarja in humoristična »Prelesti, prelesti« Toneta Partljiča (ki gotovo ne sodi med lahke avtorje).

Res velik uspeh pa ima v tem času knjiga, ki je ne moremo uvrščati med lahke branje in ki je povrh tega še delo domačega avtorja. Gre za literarni potopis Zvezdnate noči znanega planinca Dušana Jelinciča. Za njim pa velja omeniti še Sonete Milana Jesiha, ki so jih pravkar ponatisnili. Dobra prodaja teh knjig pa priča, da želja po zahtevnejšem branju ni šla povsem na dopust (to potrjuje tudi dober uspeh Spominov in razlag Draga Žerjela in zbornika SAZU Narodne manjšine). Poletje italijanskih knjigarn pa je letos skoraj (ne)pričakovano rešil nov roman Oriane Fallaci, ki je po prvih podatkih sodeč napisal novo uspešnico. »Insciallah« je namreč najbolj prodana knjiga, ki je »premagala« srhljivke Stephena Kinga ter kriminalke Roberta Ludluma in Le Carréja (ki pa so na lestvicah dobro uvrščene). Drugo senzacijo pa je pripravila španska pisateljica Almudena Grandes, ki je »osvojila« italijanske bralce s svojim erotičnim prvencem »Le età di Lulù«.

Prva številka štirinajstdnevnik o nepremičninah

Včeraj se je pojavila v kioskih prva poskusna številka novega periodičnega časopisa »Abitare in Regione«. Publikacija je namenjena vsem tistim, ki iščejo novo hišo in stanovanje, ali ki jih iz kateregakoli razloga zanima dogajanje na tržišču nepremičnin v naši deželi. Nova publikacija prinaša oglase in ponudbe vseh najvažnejših nepremičninskih agencij iz tržaške, gorške, videmske in pordenonske pokrajine. Oglasi so zelo pregledno urejeni po pokrajinah in po vrsti ponudbe (prodaja, najemnine, itd.). V prvi številki so uredniki izjemoma posvetili veliko pozornosti nepremičninskim ponudbam v turističnih krajih, tako namreč kot v hribih. Založnik je prepričan, da tisti, ki bodo iskali novo stanovanje, odslej ne bodo mogli mimo »Abitare in Regione«.

Časopis je štirinajstdnevnik, redno pa bo začel izhajati septembra. Za takrat uredniki objublajo, da bodo objavljali tudi razne rubrike, ki bodo bralcem nudile kopico koristnih nasvetov. Nov časopis tiskajo v tiskarni Založništva tržaškega tiska.

V Sosljanu razpravljali o turističnem razvoju občine

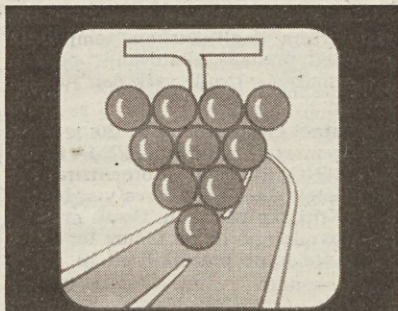
Vprašanje turističnega razvoja v Sosljanskem zalivu oziroma v širšem obmorskem pasu devinsko-nabrežinske občine je bilo predmet razprave na zadnji seji izvršnega odbora Avtonomne turistične in letovišarske ustanove za Trst in njegovo obalo, na katero so člani kot gosta povabili tudi novega devinsko-nabrežinskega župana Daria Locchia.

Razprava je zajela predvsem skupne probleme, ki zadevajo tako občinsko upravo kot turistično ustanovo in ki se nanašajo na splošni turistični razvoj obalnega devinsko-nabrežinskega območja, na katerem prav Sosljanski zaliv predstavlja osrednjo točko, čeprav se problemi z njim žal ne izčrpajo. Kot beremo v tiskovnem sporočilu, je predsednik turistične ustanove Alvis Barison posebej podčrtal, da nikakor ne kaže več odlašati z uresničitvijo načrtov za ovrednotenje občinskih turistično-ambientalnih potencialov tega območja, ki skupaj s potenciali vsega tržaškega Krasa nedvomno pomenijo velik adut v sektorju, ki je bil doslej v tržaški pokrajini je bil odločno preveč zanemarjen in neupravičeno zapostavljen.

Devinsko-nabrežinski župan Locchi pa je s tem v zvezi člane izvršnega odbora turistične ustanove seznanil z dejstvom, da je bil ta problem v programu nove občinske koalicije še posebej upoštevan in da si bo občinska uprava prizadevala pridobiti sodelovanje ostalih krajevnih uprav, Dežele in zainteresiranih zasebnikov z namenom, da ta program ne bo ostal - kot se žal pogosto dogaja - le na ravni lepih želja. Po njegovih besedah se bo moral konvencionalizirati že v bližnji prihodnosti, in to po možnosti v natečajno načrtovanih časovnih rokih.

Luči in sence v obračunu skoraj tri leta po njenem odprtju

Vinska pot terana naj ob kraškem pridelku celovito ovrednoti tudi kulturo kraških ljudi

STRADA DEL VINO TERRANO
VINSKA POT TERANA
TERRANO WEINSTRASSE
WINE-ROUTE OF TERRANO

del vino terrano« ali »Terrano doc« ipd.

Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki združuje skoraj vse sodelujoče gostince in ki je pravzaprav dalo bistven doprinos za uresničitev projekta, je že nešteto krat za-

htevalo ureditev tega vprašanja, a doslej so bili vsi njegovi nastopi kot bob ob steno. V zadnjih časih je sprožilo novo akcijo, da bi table in smerokazi spoštovali vsaj uraden naziv gostiln, ki je pač večkrat slovenski ali pa dvojezičen. To je tudi zapisalo v pismu, ki ga je pred dnevi naslovilo na pokrajinskega, odbornika za turizem Dello Russa in v katerem je navedlo še vrsto drugih stvari, ki bi jih bilo treba pri Poti urediti. Odbornik je obljubil, da bo predloge Slovenskega deželnega gospodarskega združenja sicer podprl, a je pristavil, da bodo morali prej zadevo preučiti pristojni uradi in da bo dokončen sklep moral vsekar sprejeti celotni pokrajinski odbor. Videbimus.

A vrnimo se k ekonomski plati. Predsednik gostinske sekcije SDGZ Doljak nam je povedal, da kraške gostilne zdaj prodajo kar trikrat več terana, kot so ga pred otvoritvijo Poti. »To lahko rečem že na osnovi lastnih izkušenj,« je pojasnil, nanašajoč se na delovanje gostilne Gruđen v Šempolaju, ki jo vodi. »Pred leti smo kupovali teran le po steklenicah ali kvečjemu po pletenkah, zdaj pa kupujemo cele sode. Prepričan sem, da se bo v bodoče to nadaljevalo in še stopnjevalo. Zahvaljujoč se propagandi, ki smo jo napravili tudi z zbiranko SDGZ, se za teran zdaj zanimajo tudi številni turisti,« je pristavil.

Da gre teran zdaj bolje v prodajo, so nam potrdili tudi nekateri vinogradniki. Tako nam je Andrej Milčič iz Zagradca dejal, da ni danes noben problem prodati pridelek, seveda če ustreza predpisom o zaščitenem poreklu in predvsem, če je kakovosten.

To nam je potrdil tudi Boris Škerk iz Praprota, ki se je sicer z gojenjem terana začel intenzivneje ukvarjati šele v zadnjih letih. Oba

pa sta nas opozorila na konkurenco vin iz sosednje Republike Slovenije. Teran z onkraj meje je mogoče dobiti za 30 ali še več od sto ceneje kot pri tržaškem vinogradniku, kar seveda slednjemu ustvarja težave.

»Mislim, da v resnici problem ni tako hud,« je na te pripombe vinogradnikov odgovoril Doljak. »Ne gre toliko za problem cene kot za problem kakovosti. Sicer pa iz Slovenije pridejo omejeni kontingenti v okviru maaloobmejnega prometa in v glavnem zadostijo povpraševanju, ki ga tukajšnje vinogradništvo že s čisto količinskega vidika ne more zadovoljiti.«

To razpravo bi se najbrž dalo nadaljevati, vendar je tokrat ne nameravamo. Zaključili bi raje s pripombo o sami Poti, ki nam jo je posredoval že omenjeni Boris Škerk. Tako kot je zdaj začrtana, Pot obide mnoga značilna vinogradiška področja za teran, recimo vinograde med Šempolajem in Praprotom, med Saležem in Zgonikom in tiste okrog Zagradca. »To ni prav,« je pojasnil Škerk, »saj kdor pride pit teran, najbrž tudi rad pogleda, kje ta trta rase.« (mb)

Na sliki naslovna stran zgibanke, ki jo je v zvezi z Vinsko potjo terana izdalo Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Še o novih pokojninah

Tajništvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja je v sodelovanju z uradi patronata INAC v minulih dneh podrobno proučilo pokojninsko reformo za samostojne delavce, ki predstavlja pomembno izhodišče za pravičnejšo socialno varstvo obrtnikov in trgovcev.

Višja stopnja zavarovalnih prispevkov bo botrovala precej ugodnejšemu izračunu pokojninskih zneskov na osnovi povprečja podjetniškega dohodka v zadnjih desetih letih. Po novih kriterijih bo ustanova INPS ponovno odmerila zneske tudi pokojnin samostojnih delavcev, ki so se upokojili po 1. januarju 1982.

SDGZ bo takoj po poletnih dopustih organiziralo v mestu in na podeželju vrsto javnih sestankov, na katerih bodo izvedenci podrobneje seznanili upravičence z vsebino pokojninske reforme in o potrebnih operativnih posegih. B. S.

12. 8. 1985

12. 8. 1990

Gigia Žerjav-Bogatec

Z ljubeznijo se te vedno spominja mož Viktor ter vsi, ki so te imeli radi.

Križ, 12. avgusta 1990

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage

**Karmelee Carli
por. Škabar**

se toplo zahvaljujemo godbi V. Parma, SD Primorcu, sekciji KPI Zorko Kralj, Združenju industrijskih izvedencev, g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Trebbče, 12. avgusta 1990

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre

Marije Mahnič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Dolina, 12. avgusta 1990

V Prosvetnem domu zanimiva razstava lončenih in pletenih predmetov

Openski Tabor se danes nadaljuje s kulturnim sporedom in plesom

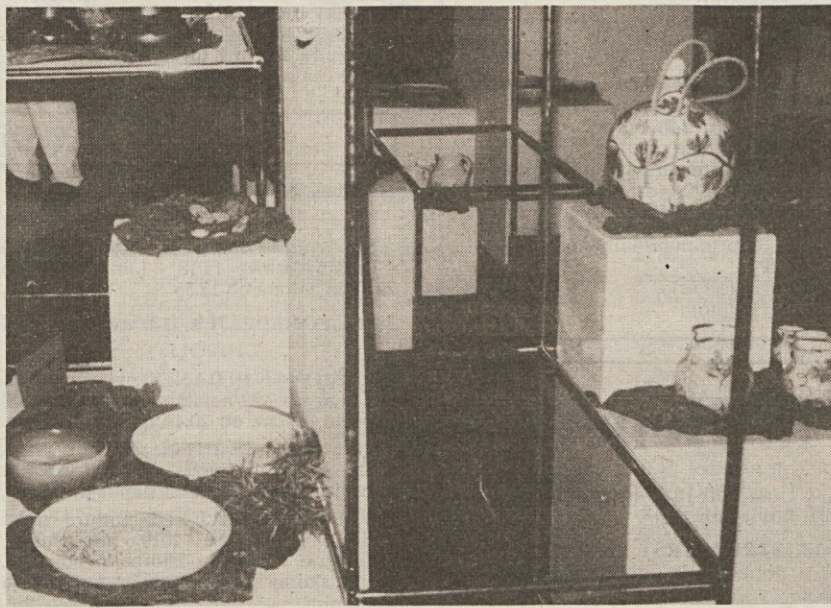
Razstava z naslovom »Živa obrt«, s katero se je v petek pričel tradicionalni Tabor 90, je doslej privabila že precej obiskovalcev, kar dokazuje veliko zanimanje za res kvalitetne izdelke zadruga Lipa iz Špetra. Gre za lončene posode vseh vrst in velikosti za vsakdanjo uporabo in za okras. Zadruga izdeluje umetniške lončene posode, krožnike in druge predmete. Del proizvodnje se naslanja na beneško tradicijo, delajo pa tudi predmete po vzorcih, ki jih predlagajo nekateri znani likovni ustvarjalci.

Člani zadruga pa izdelujejo tudi reprodukcije arheoloških predmetov. Tega dela so se lotili ob čedajski razstavi o starodavnem narodu — Langobardih. V Prosvetnem domu si lahko tako ogledamo več umetniških posod z raznimi izvirnimi poslikavami in okrasi.

Na razstavi, ki so jo odprli v petek, pa sodeluje tudi skupina openskih žensk krožka »Ob pletenju in še kaj...«, ki razstavlja vrsto pletenin. »Avtorice« se zbirajo v openskem Prosvetnem domu in preživijo nekaj ur prostega časa na kreativen način, to je s tkanjem, pletenjem in drugimi obrtniški deli, a tudi s pogovori o raznih aktualnih vprašanjih.

Tabor 90 se bo nadaljeval danes. Zjutraj se bodo otroci, ki radi rišejo, lahko udeležili slikarskega ex tempore. Kioski s pijačo in raznovrstnimi jedami pa bodo odprti že od 15. ure dalje. Zgodaj zvečer, ob 18. uri bo na vrsti kulturni spored. Nastopili bosta baletna skupina SD Mladina iz Križa in folklorna skupina OŠ F. Bevk z Opčin. Zvečer pa bo za ples igral ansambel Happy Day.

Na sliki (foto Magajna) vidimo lončeno posodo, ki so jo izdelali člani zadruga »Lipa«.

Do 30. avgusta na ogled v razstavnih prostorih Palače Costanzi

Včeraj uradno odprli razstavo o Trstu pred 2. svetovno vojno

Včeraj dopoldne je bila v Palači Costanzi na sporedu slavnostna predstavitev zanimive razstave z naslovom: »Pred nevihto — tržaška družbena stvarnost pred drugo svetovno vojno«. Gradivo je uredil Luigi Silvi, razstavo pa sta omogočila Tržaška avtonomna turistična ustanova v sodelovanju s kulturnim krožkom J. Maritain. Otvoritvene slovesnosti so se udeležili številni predstavniki kulturnega življenja

v Trstu. V imenu župana, ki se zaradi bolezni ni mogel udeležiti srečanja, pa je nekaj uvodnih besed spregovoril odbornik Trauner.

Razstava bo trajala do 30. avgusta, obiskovalci pa si jo bodo lahko ogledali vsak delavnik od 10. do 13. ure ter od 17. do 20. ure. Na ogled je raznovrstno gradivo, ki precej natančno predstavlja podobo Trsta pred drugim svetovnim spopadom. Obiskovalci bodo tako lahko s pomočjo raznovrstnega gradiva spoznali način življenja, navede, običaje in način oblačenja, kulturno in gospodarsko plat našega mesta pred petdesetimi leti.

Nekaj razstavljenega materiala je tudi iz zasebnih zbirk. Gre za fotografije, risbe in razno drugo dokumentacijo o ladjah, zavarovalnicah, gledališčih, kinu, revijah ipd., ki pričajo o tržaški družbi v tistem času. Poleg tega so na ogled tudi številni zgodovinski dragoceni predmeti, kot na primer gramofon izpred pol stoletja. Takšne razstave so prav gotovo koristne in zanimive, saj pripomorejo k boljšemu poznavanju zgodovine in tradicij mesta, v katerem živimo.

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG

vabi na tradicionalno letno vaško šagro na društvenem prireditvenem prostoru Zrebčevo

SPORED: Danes, 12. t. m. - ob 18.30 koncert godbe na pihala iz Ricmanj. Za ples vam bo igral ansambel KRT.

Jutri, 13. t. m. - za ples vam bo igral ansambel POMLAD.

Torek, 14. t. m. - za ples vam bo igral ansambel MALIBU.

Sreda, 15. t. m. - ob 18.30 nastop folklorne skupine KAROL PAHOR iz Pirana. Za ples vam bo igral ansambel POMLAD.

Odprtje kioskov vsak dan ob 17. uri

Sekcija KPI E. Berlinguer Devin-Nabrežina vabi na

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA

ki ga prireja na igrišču KD SOKOL v Nabrežini.

Danes, 12. t. m., ob 19.30 koncert godbe Nabrežina. Ob 20.30 ples z ansamblom FURLAN.

Jutri, 13. t. m., ob 20.30 ples z ansamblom HAPPY DAY.

V torek, 14. t. m., ob 20.30 ples z ansamblom HAPPY DAY.

V sredo, 15. t. m., ob 20.30 ples z ansamblom LOJZE FURLAN.

ŠD ZARJA

prireja 12., 14., 15., 18.

in 19. avgusta na vrtu

Gospodarske zadruge v Bazovici

ŠPORTNI PRAZNIK

Danes, 12. t. m. se bo odvijal mednarodni balinarski turnir za četverice. Na prireditvenem, prostoru bo potekal prvi turnir v nogometnem tenisu.

Za ples in dobro voljo bosta poskrbela ansambla ZVEZDE in KRT.

čestitke

Dragi BRUNO (Skorčev), za rojstni dan ti želijo mnogo zdravja in sreče tvoj brat Viktor ter sestra Silva in Pepka.

Danes praznujeta 30. obletnico skupnega življenja UČA in NERIO. Še na mnoga srečna leta jima kličejo sestra Laura in Lučina, svaka Stelio in Mario, Mara s Frankom in Elisabetta. Mali Marko pa jima pošilja košek s tridesetimi poljubčki.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

obvešča cenjene obiskovalce, da bo za dopust zaprta

od 14. do 18. t. m.

Avtonomna ustanova občinsko gledališče "GIUSEPPE VERDI" - Trst

RAZPIS JAVNEGA NATEČAJA

Avtonomna ustanova občinskega gledališča "G. VERDI" v Trstu, na podlagi sklepa Upravnega sveta z dne 15. maja 1990, razpisuje javni natečaj z izpiti za naslednja mesta v zboru ustanove:

— TENOR (8 mest)
— BAS (2 mesta)

— SOPRAN (1 mesto)

Natečaja se lahko udeležijo italijanski državljani. Informacije v gledališču "G. Verdi" - tel. (040) 366636 - Servizio Affari Generali. Prošnje morajo dospeti v roku tridesetih dni v občinsko gledališče "G. Verdi" - Servizio Affari Generali - Riva Tre Novembre 1 - 34121 TRST.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

Ladje in trajekti iz Trsta in Benetk

Urnik odhodov in prihodov

TRAJEKT MARKO POLO

Iz Benetk za Split, Dubrovnik in Patras:

— odhod vsako soboto ob 23. uri.
Prihod v Split v nedeljo ob 11.30;
v Dubrovnik ob 19. uri;
v Patras v ponedeljek ob 14. uri.

Iz Patrasa, za Dubrovnik, Split in Benetke:

— odhod vsak ponedeljek ob 19. uri.
Prihod v Dubrovnik ob 11. uri;
v Split v torek ob 20. uri;
v Benetke v sredo ob 9. uri.

TRAJEKT PALLADIO

Iz Benetk za Split in obratno:

— odhod trajekta iz Benetk vsak mesec 3., 13. in 23. ob 17. uri;
— odhod trajekta iz Splita vsak mesec 5., 15. in 25. ob 13. uri

TRAJEKT PALLADIO (*)

Iz Trsta za Zadar in Split:

— odhod trajekta iz Trsta vsak mesec 9., 19. in 29. ob 16. uri.
Prihod v Zadar ob 9. uri naslednjega dne;
prihod v Split ob 18. uri naslednjega dne.

iz Splita za Zadar in Trst:

— odhod trajekta vsak mesec 5., 15. in 25. ob 13. uri;
iz Splita ob 13. uri;
iz Zadra ob 22. uri.
Prihod v Trst ob 16. uri naslednjega dne.

(*) - Urnik velja do 30. 9. 1990.

TRAJEKT PALLADIO (*):

Iz Trsta za Drač:

— odhod iz Trsta vsak mesec 6., 16. in 26. ob 23. uri.
Prihod na Drač ob 6. uri po dveh dneh vožnje.

Iz Drača za Trst:

— odhod z Drača vsak mesec 8., 18. in 28. ob 12. uri.
Prihod v Trst ob 14. uri naslednjega dne.

(*) - Urnik velja do 30. 9. 1990.

Program ekskurzij ladje Dionea (*):

IZ TRSTA V ISTRO

□ v ponedeljek odhod iz Trsta ob 8. uri,
— prihod v Pulj ob 12.30;
□ v torek odhod iz Trsta ob 8. uri,
— prihod v Gračevo ob 9.40 (odhod ob 9.55),
— v Poreč ob 12.20;
□ v četrtek odhod iz Trsta ob 8. uri,
— prihod v Izolo ob 8.45 (odhod ob 9.05),
— v Piran ob 9.35 (odhod ob 9.40),
— v Umag ob 10.25 (odhod ob 10.30),
— v Novigrad ob 11.15 (odhod ob 11.20),
— v Poreč ob 12. uri;
□ v petek odhod iz Trsta ob 8. uri,
— prihod v Gračevo ob 9.40 (odhod ob 9.55),
— v Poreč ob 12.20;
□ v soboto odhod iz Trsta ob 8. uri,
— prihod v Gračevo ob 9.40 (odhod ob 9.50),
— v Rovinj ob 13.05;
□ v nedeljo odhod iz Trsta ob 7. uri,
— prihod v Gračevo ob 8.40 (odhod ob 8.55),

— v Umag ob 10.25 (odhod ob 10.50),
— v Rovinj ob 12.45.

IZ ISTRE V TRST

□ v ponedeljek odhod iz Pulja ob 16.30,
— prihod v Trst ob 21. uri;
□ v torek odhod iz Poreča ob 16. uri,
— prihod v Piran ob 17.45 (odhod ob 17.55),
— v Gračevo ob 19.15 (odhod ob 19.30),
— v Trst ob 21.10;
□ v četrtek odhod iz Poreča ob 15.30,
— prihod v Novigrad ob 16.10 (odhod ob 16.15),
— v Umag ob 17. uri (odhod ob 17.05),
— v Piran ob 17.50 (odhod ob 18.00),
— v Izolo ob 18.30 (odhod ob 18.45),
— v Trst ob 19.30;
□ v petek odhod iz Poreča ob 16. uri,
— prihod v Piran ob 17.45 (odhod ob 17.55),
— v Gračevo ob 19.15 (odhod ob 19.30),
— v Trst ob 21.10;
□ v soboto odhod iz Rovinja ob 16.30,
— v Gračevo ob 19.40 (odhod ob 19.55),
— v Trst ob 21.35;
□ v nedeljo odhod iz Rovinja ob 16. uri,
— prihod v Umag ob 17.50 (odhod ob 18.10),
— v Gračevo ob 19.40 (odhod ob 19.55),
— v Trst ob 21.35.

(*) - Urnik velja do 16. 9. 1990.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - Aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra:

V Villi Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella pa »Aktualnosti neoklasicizma«. Urnik: vsak dan 10-13, ob četrkih in petkih 10-22, ob nedeljah 10-13 in 17-20.

V bivšem anglikanskem templju je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10-13 in 17-19.

V palači Costanzo bo do 30. t. m. na ogled razstava z naslovom PRIMA DELL'URAGANO. Razstavo je organizirala tržaška letovišarska ustanova v sodelovanju s Krokrom Maritain. Urnik razstave ob delavnikih od 10. do 13. ure ter od 17. do 20. ure in ob praznikih od 10. do 13. ure.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità pa je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10-13 in 17-19.

V konjušnicah in v nekaterih dvoranah Miramarskega gradu ter v dvorani Franco na Trgu Libertà je na ogled do konca avgusta razstava »Stanovanjska kultura na periferiji cesarstva«. Urnik: vsak dan od 10. do 18. ure.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah razstavlja do 15. t. m. slikarka LAURA ORMAS iz Milana. Urnik: samo ob delavnikih od 9. do 13.30.

Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu razstavlja do 16. t. m. svoja olja in risbe slikar G. CLAUDIO MARINI. Urnik: samo ob delavnikih od 9. do 13. in od 17. do 19. ure.

KAM PO BENCIN

Danes bodo na Tržaškem odprte naslednje bencinske črpalke:

AGIP

— Ul. Giulia 76
— Miramarski drevored 231
— Furlanska cesta 5
— Ul. F. Severo 2/4
— Nabrežje N. Sauro 2/1
— Ul. Forti (Naselje sv. Sergija)
— Istrska ulica (nasproti pokopališča)

TOTAL

— Žavljje (Milje)
— Largo Giardino 1/4
— Trg sv. Jakoba
— Ul. Locchi 3
— Trg Duca degli Abruzzi 4/1

ESSO

— Trg Foraggi 7
— Nabrežje O. Augusta
— Zgonik (državna cesta 202)

IP

— Trg Valmaura
— Devin-Nabrežina (drž. cesta 14)
— Miramarski drevored 9

CHEVRON

— Ul. F. Severo 2/7

API

— Drevored Campi Elisi

Samostojni:
AUTOMOBILE CLUB TS
— Ul. Punta del Forno 4

NOČNE ČRPALKE - self service

FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH

(odprte neprekinjeno 24 ur)

AGIP

— Devin (sever)
— Devin (jug)

kino

ARISTON - 21.15 Batman, r. Tim Burton.
EXCELSIOR - 17.30, 22.15 La casa al n. 13 - Horror Street, r. Harley Cokliss, i. Kathleen Wilhoite, Jemma Redgrave, □

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.00 Legami di famiglia, r. Jonathan Kaplan, i. James Woods, Glenn Close.

NAZIONALE I - 16.30, 22.10 Incubo in corsia, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Ho sposato un fantasma, kom., i. Steve Martin, Lily Tomlin.

NAZIONALE III - 16.10, 22.15 Astronave di fuoco, fantastični film.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Un mercenario da leoni, r. John Milius, i. J. M. Vincent, William Katt.

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 La guerra dei Roses, i. Michael Douglas, Kathleen Turner.

MIGNON - Zaprto.

LJUDSKI VRT - 22.15 Ghostbusters II.

Jutri: Always.

EDEN - 15.30, 22.00 Esibizioni super erotiche, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 Senti chi parla, i. John Travolta.

LUMIERE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 La moglie... gli uccelli, porn., □□ Jutri: Avventure extracognituali, □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □

- 18. letom □□

mali oglasi

V PRAPROTU ima odprto osmico Lupinc. Toči belo vino in teran.

PRODAM knjige za 1. in 2. razred goriške šole ITI - slovenska sekcija. Tel. (0481) 20012 od 10. do 12. ure - Igor.

PRODAM 8 rezervuarjev (300 litrov) iz inoxa za vino. Tel. 224383.

PRODAM nezajdljivo zemljišče na Pesku, približno 1000 kv. m v bližini restavracije Touring. Cenjene ponudbe sprejemamo na tel. št. 818012 ob uri obedov.

PRODAM suzuki J 410, 4x4, letnik '88, v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na št. 213059.

SONČNO stanovanje v bližini postaje, 60 kv. m, ugodno prodam. Tel. na št. 418625.

PRODAM dva ročna vozička z gumijastimi kolesi. Tel. 228146.

PRODAM fiat regata 100 vikend, letnik '87. Tel. 213570 ob uradnih urah.

PRODAM sotor za štiri osebe po ugodni ceni. Tel. 211343.

PRODAM po ugodni ceni prikolico za tri osebe. Tel. na št. 828251.

PODJETJE, ki se ukvarja s čiščenjem iše splošno in specializirano osebje moškega spola. Tel. 828875.

NOVINARKA z enoletnim otrokom nudi hrano in stanovanje v Rimu dekletu za pomoč v gospodinjstvu. Prosti dopoldnevi in 250.000 lir mesečno. Tel. ob uri obedov na št. 410475.

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. (003866) 58806.

IZGUBILA se je majhna psička svetlorjave barve med Saležem in Zgonikom. Poštenega najditelja naprošamo naj kliče ne tel. št. 229386 - nagrada.

OPTIKA Vikj obvešča cenjene obiskovalce, da bo zaprta zaradi dopusta do 20. t. m.

NAJEMNIK DRUŠTVENE GOSTILNE V DOLINI obvešča cenjene goste, da bo jutri, 13., in v torek, 14. t. m., gostilna ves dan odprta.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 12. avgusta 1990

INOCENC

Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 20.19
— Dolžina dneva 14.18 - Luna vzide ob 22.37 in zatone ob 12.55.

Jutri, PONEDELJEK, 13. avgusta 1990

HIPOLIT

PLIMOVANJE DANES: ob 1.19 najvišja 14 cm, ob 7.02 najnižja -30 cm, ob 13.50 najvišja 42 cm, ob 20.49 najnižja -25 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 2.23 najvišja 3 cm, ob 7.29 najnižja -18 cm, ob 14.38 najvišja 35 cm, ob 22.33 najnižja -25 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25 stopinj, zračni tlak 1019,8 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 61-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesco Cecutti, Michele Angeloro, Alexander Pestel, Aurora Dorigo, Monica Rebez, Ilaria Marpino.

UMRLI SO: 89-letna Maria Perrone vd. Stolfi, 73-letna Zaira Cossutti vd. Della Mattia, 77-letni Giovanni Frausin, 67-letna Giuseppina Flego por. Sacilotto, 75-letna Germana Dworzak vd. Del Rivo, 63-letna Argia Fabris por. Bulicich, 54-letni Silvio Zocchelli, 42-letni Walter Porporati, 86-letni Arturo Canazza, 48-letni Mario Deconi, 72-letni Guerrino Ladavaz, 80-letni Oliviero Marchesi.

SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 12. avgusta 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.
OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923)
in MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 13., do sobote, 18. avgusta 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

razna obvestila

Slovenska kulturno-gospodarska zveza obvešča, da bodo uradi zaprti jutri, 13. in 14. t. m.

TPK Sirena organizira tečaj wind surfa za odrasle in mladince od 20. do 25. t. m. Vse podrobnejše informacije in navodila dobite na pomorskem sedežu v Miramarskem drevoredu 32 v popoldanskih urah, tel. 422696.

KD Fran Venturini sporoča, da se bo letošnja šagra na Krmenki vršila 25., 26. in 27. t. m. ter vabi vse razpoložljive odbornike, člane in simpatizerje, da se v čimvečjem številu udeležijo pripravljanih del. Za informacije tel. na št. 814890 (Darko).

Instrumentalni trio zbora »France Gačnik« iz Stranj pri Kamniku bo spremljal z ritmično glasbo obred sv. maše dne 15. t. m., ob 9.30 v cerkvi na Katinari. Lepo vabljeni!

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da bodo v mesecu avgustu njeni uradi na Opčinah in v Nabrežini zaprti; nadalje obvešča, da bodo njeni uradi v Trstu jutri, 13. in 14. t. m. zaprti zaradi dopustov.

Zveza vojnih invalidov NOV in Združenje aktivistov in invalidov NOB sporočata, da bo pisarna zaprta do 18. t. m.

Zadružni center za socialno dejavnost sporoča, da bo pisarna zaprta od 13. do 18. t. m. Za morebitna sporočila telefonirati v popoldanskih urah na št. 213940.

ZSKD - Potujoči potepači priredijo od 2. do 9. septembra en teden v ČENEBOLI (Benečija) za otroke od 9. do 12. leta starosti. Informacije in vpisovanje vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure v prostorih ZSKD v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767303. Rok prijave zapade 14. t. m.

Zveza slovenskih kulturnih društev - Trst sporoča, da bodo 16. in 17. avgusta uradi zaprti.

KD Kraški dom organizira poletni center od 20. do 31. t. m. (vsak dan razen ob sobotah in nedeljah) za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo. Center bo potekal od 9. do 13. ure v Koči pod Rupo. Podrobnejše informacije dobite na tel. št. 327124.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom - TABOR '90 - Na ogled je razstava ŽIVA OBRT lončarske zadruge "Lipa" iz Spetara in krožka Tabor OB PLETENJU SE KAJ. Danes, 12. t. m., ob 9. uri otroški ex tempore, ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri nastop baletne skupine SD Mladina iz Križa in folklorne skupine osnovne šole F. Bevč iz Opčin (vodi Anka Kocjančič), ob 20. uri ples z ansamblom Happy day. Jutri, 13. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Karavanke. V torek, 14. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Taims. V sredo, 15.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Nadaljevanka: Il mistero delle tre orchidee (r. Mario Ferrero, i. Paolo Stoppa, 1. del)	9.00 Nan.: Lassie in risanke	12.25 Film: Addio giovinezza (kom., lt. 1940, r. Ferdinando Poggioli, i. Marina Denis, Adriano Rimoldi, Clara Calamai)	9.25 Video strani	11.45 Motociklizem - VN Švedske	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Soft music; 9.00 Maša; 9.45 Dnevni pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Avtomat (Smiljan Rozman); 10.25 Revival; 11.00 Filmi na ekranih; 11.15 Potpuri; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.30 Orkestralna glasba; 12.40 Pihalni orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Antologija humorja; 14.40 Priljubljene melodije; 15.00 Poslušali boste; 15.15 Rock zvezde; 15.40 Melodije; 16.00 Počitniški rendez-vous; 16.20 Potpuri; 17.00 Roman: Ljudje ob cesti (M. Lipovec, 2. del); 17.40 Evergreeni; 18.30 Glasbeni portret Urbana Kodra; 19.20 Zaključek.
10.00 Dokumentarna oddaja: Nel mare degli antichi	11.20 Film: La casa delle tre ragazze (biog., ZRN 1958, r. Ernst Marischka, i. Karl Heinz Böhm, Gustav Kluth)	14.00 Deželne vesti	10.50 Zabavnoglasbena oddaja: Zgodbe iz mest - Zvornik	12.30 Zgodovina športa po želji: Juke Box (pon.)	
11.00 Maša in nabožna oddaja	13.00 Dnevnik in med. rubrika	14.10 Dokumentarece: Veliki planet - Problemi celin	11.20 Domači ansambli: Ansambel Ottavia Brajka	13.15 Motociklizem - VN Švedske	
12.15 Zelena linija	13.45 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske (prenos iz Budimpešte)	15.10 Popolne v operi: Othello (Gioacchino Rossini, John Pritchard dirigira Simfonični orkester RAI iz Turina, pojejo Chris Merritt, June Anderson, Rockwell Blake)	12.00 Kmetijska oddaja	14.00 Rubrika: Fish Eye	
13.30 Dnevnik	16.00 Pokal narodov v plavanju	18.35 Rubrika: Domenica gol	13.55 Video strani	14.45 Motociklizem	
13.55 TV igra: Fortunissima	18.00 Videomic	18.55 Vreme in dnevnik	15.50 Video strani	15.30 Dokumentarec: Campo base	
14.00 Film: Lord Brummel (biog., ZDA-VB 1954, r. Curtis Bernhardt, i. Stewart Granger, Elisabeth Taylor)	18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco	19.30 Deželne vesti	16.00 Nanizanka: Praški panoptikum (J. Marek, 5. epizoda)	16.15 Motociklizem	
15.50 Variete: La Domenica in... degli italiani	19.45 Dnevnik	19.45 Videobox	17.00 Dnevnik	17.00 Tenis: Wimbledon (pon.), vmes TVD Novice	
19.50 Vreme in dnevnik	20.20 Rubrika: Domenica sprint	20.25 Nogomet: prijateljska tekma Fiorentina-Inter, vmes (21.15) Dnevnik - nocoj	17.10 Film: Beau Brummel (kom., VB 1954, r. Curtis Bernhardt, i. Stewart Granger, Elisabeth Taylor)	20.30 Motociklizem, vmes TVD Novice	
20.40 TV film: Vita dei castelli - I veleni dei Gonzaga (Zgod., lt. 1984, r. Vittorio De Sisti, 1. del)	20.30 Nanizanka: Hunter	22.30 Nogomet - finale za 1. in 2. mesto, vmes (23.00) dnevnik in vreme	19.05 Risanke in TV okno	23.30 Avtomobilizem F1	
22.05 Zabavna oddaja: Colosseum - Igre živali (5. del)	21.20 Film: Tutte le ore feriscono, l'ultima uccide (krim., Fr. 1965, r. Jean Pierre Melville, i. Lino Ventura, Paul Meurisse)	24.00 Z odra na ekran: Zeffirelljev Othello (pojeta Katia Ricciarelli, Placido Domingo, za oddajo BBC r. David Sweetman)	19.30 Dnevnik	24.00 Poletni nogomet	
23.05 Športna nedelja poleti: vaterpolo Italija-Jugoslavija	23.40 Večerni dnevnik in vreme	1.05 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste	20.55 Zdravo	24.45 Odbojka: Italija-Brazilijska (pon.)	
0.05 Nočni dnevnik in vreme	23.50 Rubrika o židovski kulturi		22.20 Dnevnik		
0.15 Film: Corri libero e selvaggio (pust., VB 1969, r. Richard Sarafian, i. John Millis, Sylvia Sims)	0.20 Osebnosti rocka, popa in jazz		22.40 Jazz: Big Band Minsk		
	0.55 Festival v Polverigiju - Koncert za Jadran		22.40 Video strani		
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TV Slovenija 2	TV Koper	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: Simon Templar	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	10.50 Oddaja za JLA in igrani film	19.05 Nanizanka: Tuono blu	5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.51 Pop rock; 9.05 Pomnenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska Woodyja Allena; 18.00 Opera; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nohturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
9.15 Film: L'artiglio giallo (krim., ZDA 1935, r. James Tinling, i. Warner Oland, Irene Hervey)	8.30 Nanizanka: Bonanza, 9.30 Due onesti fuorilegge - Caccia ai direttori, 10.15 Shane - L'amaro sapore della vendetta	10.30 Nanizanka: Nata libera, 11.15 L'uomo di Singapore, 12.00 Manimal	13.40 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske	20.00 TMC News	
10.45 Nanizanka: L'uomo del mare	11.15 Film: Il sole tornerà (kom., lt. 1957, r. Ferdinando Merighi, i. Nilla Pizzi, Roberto Mauri)	13.00 Tednik: Grand Prix	18.05 Glas.: Druženje s pesmijo	20.30 Atletika - Herculis 1990	
11.15 Nanizanka: Nero Wolfe - Nelle migliori famiglie	13.00 Nanizanka: Joe Forrester, 14.00 Hawk l'indiano, 15.00 Barnaby Jones	14.00 Poletni nogomet	19.00 Posnetki z VN Madžarske	23.00 Finale Pokala narodov v vaterpolu	
12.00 Nanizanka: Ellery Queen - La notte di San Valentino	16.00 Nadaljevanka: Washington a porte chiuse (i. Cliff Robertson, Stefanie Powers)	14.30 Nanizanka: Choper Squad, 15.30 Mork & Mindy	19.30 Dnevnik	24.00 Film: La storia di Wanda (dram., ZDA 1975, r. Joseph Sargent, i. Lee Remick)	
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	17.30 Film: L'oro dei Caraibi (pust., ZDA 1952, r. Edward Ludwig, i. John Payne, Arlene Dahl)	16.00 Otroški spored: Bim bum bam, vmes nan.in risanke	19.50 Dok.: Razglednice mest		
14.00 Nanizanka: Un trio inseparabile, 15.00 Giovani avvocati	19.30 Nanizanka: Attenti a quei due - Due ragazze di troppo	18.00 Motociklizem: VN Švedske (povzetki)	20.45 Vaterpolo: Pokal narodov		
15.45 Film: Cammina, non corre (kom., ZDA 1966, r. Charles Walters, i. Cary Grant, Samantha Eggar)	20.30 Nogomet: prijateljska tekma Cesena-Milan	19.00 Risanke	22.50 Športni pregled		
17.45 Nanizanka: Infermiere a Los Angeles, 18.45 La baia dei delfini, 19.45 Love Boat	22.30 Nogomet - Sredozemski pokal: Torino-Athletico Madrid	20.30 Variete: Drive in Story	22.20 Dnevnik		
20.30 Nadaljevanka: Nord e Sud (i. Patrick Swayze, James Read, 5. del)	0.35 Nanizanka: Cannon - Mai aiutate le bionde, 1.35 Barnaby Jones	22.30 Festivalbar '90	22.40 Jaz: Big Band Minsk		
22.30 Nanizanka: Due come noi - Il mandante misterioso		23.05 Film: Pattuglia di notte (kom., ZDA 1985, r. Jackie Kong, i. Pat Paulsen)	22.40 Video strani		
23.35 Film: Mio (kom., Fr. 1971, r. Susumu Havi, i. Brigitte Fossey, Mio)		0.40 Avtomobilizem F1 - po VN Madžarske			
		1.10 Nan.: Sulle strade della California, 2.10 Benson			
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TV Slovenija 2	TV Koper	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: Simon Templar	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	10.50 Oddaja za JLA in igrani film	19.05 Nanizanka: Tuono blu	5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.51 Pop rock; 9.05 Pomnenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska Woodyja Allena; 18.00 Opera; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nohturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
9.15 Film: L'artiglio giallo (krim., ZDA 1935, r. James Tinling, i. Warner Oland, Irene Hervey)	8.30 Nanizanka: Bonanza, 9.30 Due onesti fuorilegge - Caccia ai direttori, 10.15 Shane - L'amaro sapore della vendetta	10.30 Nanizanka: Nata libera, 11.15 L'uomo di Singapore, 12.00 Manimal	13.40 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske	20.00 TMC News	
10.45 Nanizanka: L'uomo del mare	11.15 Film: Il sole tornerà (kom., lt. 1957, r. Ferdinando Merighi, i. Nilla Pizzi, Roberto Mauri)	13.00 Tednik: Grand Prix	18.05 Glas.: Druženje s pesmijo	20.30 Atletika - Herculis 1990	
11.15 Nanizanka: Nero Wolfe - Nelle migliori famiglie	13.00 Nanizanka: Joe Forrester, 14.00 Hawk l'indiano, 15.00 Barnaby Jones	14.00 Poletni nogomet	19.00 Posnetki z VN Madžarske	23.00 Finale Pokala narodov v vaterpolu	
12.00 Nanizanka: Ellery Queen - La notte di San Valentino	16.00 Nadaljevanka: Washington a porte chiuse (i. Cliff Robertson, Stefanie Powers)	14.30 Nanizanka: Choper Squad, 15.30 Mork & Mindy	19.30 Dnevnik	24.00 Film: La storia di Wanda (dram., ZDA 1975, r. Joseph Sargent, i. Lee Remick)	
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	17.30 Film: L'oro dei Caraibi (pust., ZDA 1952, r. Edward Ludwig, i. John Payne, Arlene Dahl)	16.00 Otroški spored: Bim bum bam, vmes nan.in risanke	19.50 Dok.: Razglednice mest		
14.00 Nanizanka: Un trio inseparabile, 15.00 Giovani avvocati	19.30 Nanizanka: Attenti a quei due - Due ragazze di troppo	18.00 Motociklizem: VN Švedske (povzetki)	20.45 Vaterpolo: Pokal narodov		
15.45 Film: Cammina, non corre (kom., ZDA 1966, r. Charles Walters, i. Cary Grant, Samantha Eggar)	20.30 Nogomet: prijateljska tekma Cesena-Milan	19.00 Risanke	22.50 Športni pregled		
17.45 Nanizanka: Infermiere a Los Angeles, 18.45 La baia dei delfini, 19.45 Love Boat	22.30 Nogomet - Sredozemski pokal: Torino-Athletico Madrid	20.30 Variete: Drive in Story	22.20 Dnevnik		
20.30 Nadaljevanka: Nord e Sud (i. Patrick Swayze, James Read, 5. del)	0.35 Nanizanka: Cannon - Mai aiutate le bionde, 1.35 Barnaby Jones	22.30 Festivalbar '90	22.40 Jaz: Big Band Minsk		
22.30 Nanizanka: Due come noi - Il mandante misterioso		23.05 Film: Pattuglia di notte (kom., ZDA 1985, r. Jackie Kong, i. Pat Paulsen)	22.40 Video strani		
23.35 Film: Mio (kom., Fr. 1971, r. Susumu Havi, i. Brigitte Fossey, Mio)		0.40 Avtomobilizem F1 - po VN Madžarske			
		1.10 Nan.: Sulle strade della California, 2.10 Benson			
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TV Slovenija 2	TV Koper	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: Simon Templar	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	10.50 Oddaja za JLA in igrani film	19.05 Nanizanka: Tuono blu	5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.51 Pop rock; 9.05 Pomnenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska Woodyja Allena; 18.00 Opera; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nohturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
9.15 Film: L'artiglio giallo (krim., ZDA 1935, r. James Tinling, i. Warner Oland, Irene Hervey)	8.30 Nanizanka: Bonanza, 9.30 Due onesti fuorilegge - Caccia ai direttori, 10.15 Shane - L'amaro sapore della vendetta	10.30 Nanizanka: Nata libera, 11.15 L'uomo di Singapore, 12.00 Manimal	13.40 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske	20.00 TMC News	
10.45 Nanizanka: L'uomo del mare	11.15 Film: Il sole tornerà (kom., lt. 1957, r. Ferdinando Merighi, i. Nilla Pizzi, Roberto Mauri)	13.00 Tednik: Grand Prix	18.05 Glas.: Druženje s pesmijo	20.30 Atletika - Herculis 1990	
11.15 Nanizanka: Nero Wolfe - Nelle migliori famiglie	13.00 Nanizanka: Joe Forrester, 14.00 Hawk l'indiano, 15.00 Barnaby Jones	14.00 Poletni nogomet	19.00 Posnetki z VN Madžarske	23.00 Finale Pokala narodov v vaterpolu	
12.00 Nanizanka: Ellery Queen - La notte di San Valentino	16.00 Nadaljevanka: Washington a porte chiuse (i. Cliff Robertson, Stefanie Powers)	14.30 Nanizanka: Choper Squad, 15.30 Mork & Mindy	19.30 Dnevnik	24.00 Film: La storia di Wanda (dram., ZDA 1975, r. Joseph Sargent, i. Lee Remick)	
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	17.30 Film: L'oro dei Caraibi (pust., ZDA 1952, r. Edward Ludwig, i. John Payne, Arlene Dahl)	16.00 Otroški spored: Bim bum bam, vmes nan.in risanke	19.50 Dok.: Razglednice mest		
14.00 Nanizanka: Un trio inseparabile, 15.00 Giovani avvocati	19.30 Nanizanka: Attenti a quei due - Due ragazze di troppo	18.00 Motociklizem: VN Švedske (povzetki)	20.45 Vaterpolo: Pokal narodov		
15.45 Film: Cammina, non corre (kom., ZDA 1966, r. Charles Walters, i. Cary Grant, Samantha Eggar)	20.30 Nogomet: prijateljska tekma Cesena-Milan	19.00 Risanke	22.50 Športni pregled		
17.45 Nanizanka: Infermiere a Los Angeles, 18.45 La baia dei delfini, 19.45 Love Boat	22.30 Nogomet - Sredozemski pokal: Torino-Athletico Madrid	20.30 Variete: Drive in Story	22.20 Dnevnik		
20.30 Nadaljevanka: Nord e Sud (i. Patrick Swayze, James Read, 5. del)	0.35 Nanizanka: Cannon - Mai aiutate le bionde, 1.35 Barnaby Jones	22.30 Festivalbar '90	22.40 Jaz: Big Band Minsk		
22.30 Nanizanka: Due come noi - Il mandante misterioso		23.05 Film: Pattuglia di notte (kom., ZDA 1985, r. Jackie Kong, i. Pat Paulsen)	22.40 Video strani		
23.35 Film: Mio (kom., Fr. 1971, r. Susumu Havi, i. Brigitte Fossey, Mio)		0.40 Avtomobilizem F1 - po VN Madžarske			
		1.10 Nan.: Sulle strade della California, 2.10 Benson			
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TV Slovenija 2	TV Koper	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: Simon Templar	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	10.50 Oddaja za JLA in igrani film	19.05 Nanizanka: Tuono blu	5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.51 Pop rock; 9.05 Pomnenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska Woodyja Allena; 18.00 Opera; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nohturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
9.15 Film: L'artiglio giallo (krim., ZDA 1935, r. James Tinling, i. Warner Oland, Irene Hervey)	8.30 Nanizanka: Bonanza, 9.30 Due onesti fuorilegge - Caccia ai direttori, 10.15 Shane - L'amaro sapore della vendetta	10.30 Nanizanka: Nata libera, 11.15 L'uomo di Singapore, 12.00 Manimal	13.40 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske	20.00 TMC News	
10.45 Nanizanka: L'uomo del mare	11.15 Film: Il sole tornerà (kom., lt. 1957, r. Ferdinando Merighi, i. Nilla Pizzi, Roberto Mauri)	13.00 Tednik: Grand Prix	18.05 Glas.: Druženje s pesmijo	20.30 Atletika - Herculis 1990	
11.15 Nanizanka: Nero Wolfe - Nelle migliori famiglie	13.00 Nanizanka: Joe Forrester, 14.00 Hawk l'indiano, 15.00 Barnaby Jones	14.00 Poletni nogomet	19.00 Posnetki z VN Madžarske	23.00 Finale Pokala narodov v vaterpolu	
12.00 Nanizanka: Ellery Queen - La notte di San Valentino	16.00 Nadaljevanka: Washington a porte chiuse (i. Cliff Robertson, Stefanie Powers)	14.30 Nanizanka: Choper Squad, 15.30 Mork & Mindy	19.30 Dnevnik	24.00 Film: La storia di Wanda (dram., ZDA 1975, r. Joseph Sargent, i. Lee Remick)	
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	17.30 Film: L'oro dei Caraibi (pust., ZDA 1952, r. Edward Ludwig, i. John Payne, Arlene Dahl)	16.00 Otroški spored: Bim bum bam, vmes nan.in risanke	19.50 Dok.: Razglednice mest		
14.00 Nanizanka: Un trio inseparabile, 15.00 Giovani avvocati	19.30 Nanizanka: Attenti a quei due - Due ragazze di troppo	18.00 Motociklizem: VN Švedske (povzetki)	20.45 Vaterpolo: Pokal narodov		
15.45 Film: Cammina, non corre (kom., ZDA 1966, r. Charles Walters, i. Cary Grant, Samantha Eggar)	20.30 Nogomet: prijateljska tekma Cesena-Milan	19.00 Risanke	22.50 Športni pregled		
17.45 Nanizanka: Infermiere a Los Angeles, 18.45 La baia dei delfini, 19.45 Love Boat	22.30 Nogomet - Sredozemski pokal: Torino-Athletico Madrid	20.30 Variete: Drive in Story	22.20 Dnevnik		
20.30 Nadaljevanka: Nord e Sud (i. Patrick Swayze, James Read, 5. del)	0.35 Nanizanka: Cannon - Mai aiutate le bionde, 1.35 Barnaby Jones	22.30 Festivalbar '90	22.40 Jaz: Big Band Minsk		
22.30 Nanizanka: Due come noi - Il mandante misterioso		23.05 Film: Pattuglia di notte (kom., ZDA 1985, r. Jackie Kong, i. Pat Paulsen)	22.40 Video strani		
23.35 Film: Mio (kom., Fr. 1971, r. Susumu Havi, i. Brigitte Fossey, Mio)		0.40 Avtomobilizem F1 - po VN Madžarske			
		1.10 Nan.: Sulle strade della California, 2.10 Benson			
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TV Slovenija 2	TV Koper	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: Simon Templar	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	10.50 Oddaja za JLA in igrani film	19.05 Nanizanka: Tuono blu	5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.51 Pop rock; 9.05 Pomnenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska Woodyja Allena; 18.00 Opera; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nohturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
9.15 Film: L'artiglio giallo (krim., ZDA 1935, r. James Tinling, i. Warner Oland, Irene Hervey)	8.30 Nanizanka: Bonanza, 9.30 Due onesti fuorilegge - Caccia ai direttori, 10.15 Shane - L'amaro sapore della vendetta	10.30 Nanizanka: Nata libera, 11.15 L'uomo di Singapore, 12.00 Manimal	13.40 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske	20.00 TMC News	
10.45 Nanizanka: L'uomo del mare	11.15 Film: Il sole tornerà (kom., lt. 1957, r. Ferdinando Merighi, i. Nilla Pizzi, Roberto Mauri)	13.00 Tednik: Grand Prix	18.05 Glas.: Druženje s pesmijo	20.30 Atletika - Herculis 1990	
11.15 Nanizanka: Nero Wolfe - Nelle migliori famiglie	13.00 Nanizanka: Joe Forrester, 14.00 Hawk l'indiano, 15.00 Barnaby Jones	14.00 Poletni nogomet	19.00 Posnetki z VN Madžarske	23.00 Finale Pokala narodov v vaterpolu	
12.00 Nanizanka: Ellery Queen - La notte di San Valentino	16.00 Nadaljevanka: Washington a porte chiuse (i. Cliff Robertson, Stefanie Powers)	14.30 Nanizanka: Choper Squad, 15.30 Mork & Mindy	19.30 Dnevnik	24.00 Film: La storia di Wanda (dram., ZDA 1975, r. Joseph Sargent, i. Lee Remick)	
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	17.30 Film: L'oro dei Caraibi (pust., ZDA 1952, r. Edward Ludwig, i. John Payne, Arlene Dahl)	16.00 Otroški spored: Bim bum bam, vmes nan.in risanke	19.50 Dok.: Razglednice mest		
14.00 Nanizanka: Un trio inseparabile, 15.00 Giovani avvocati	19.30 Nanizanka: Attenti a quei due - Due ragazze di troppo	18.00 Motociklizem: VN Švedske (povzetki)	20.45 Vaterpolo: Pokal narodov		
15.45 Film: Cammina, non corre (kom., ZDA 1966, r. Charles Walters, i. Cary Grant, Samantha Eggar)	20.30 Nogomet: prijateljska tekma Cesena-Milan	19.00 Risanke	22.50 Športni pregled		
17.45 Nanizanka: Infermiere a Los Angeles, 18.45 La baia dei delfini, 19.45 Love Boat	22.30 Nogomet - Sredozemski pokal: Torino-Athletico Madrid	20.30 Variete: Drive in Story	22.20 Dnevnik		
20.30 Nadaljevanka: Nord e Sud (i. Patrick Swayze, James Read, 5. del)	0.35 Nanizanka: Cannon - Mai aiutate le bionde, 1.35 Barnaby Jones	22.30 Festivalbar '90	22.40 Jaz: Big Band Minsk		
22.30 Nanizanka: Due come noi - Il mandante misterioso		23.05 Film: Pattuglia di notte (kom., ZDA 1985, r. Jackie Kong, i. Pat Paulsen)	22.40 Video strani		
23.35 Film: Mio (kom., Fr. 1971, r. Susumu Havi, i. Brigitte Fossey, Mio)		0.40 Avtomobilizem F1 - po VN Madžarske			
		1.10 Nan.: Sulle strade della California, 2.10 Benson			
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TV Slovenija 2	TV Koper	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: Simon Templar	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	10.50 Oddaja za JLA in igrani film	19.05 Nanizanka: Tuono blu	5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.51 Pop rock; 9.05 Pomnenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska Woodyja Allena; 18.00 Opera; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nohturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
9.15 Film: L'artiglio giallo (krim., ZDA 1935, r. James Tinling, i. Warner Oland, Irene Hervey)	8.30 Nanizanka: Bonanza, 9.30 Due onesti fuorilegge - Caccia ai direttori, 10.15 Shane - L'amaro sapore della vendetta	10.30 Nanizanka: Nata libera, 11.15 L'uomo di Singapore, 12.00 Manimal	13.40 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske	20.00 TMC News	
10.45 Nanizanka: L'uomo del mare	11.15 Film: Il sole tornerà (kom., lt. 1957, r. Ferdinando Merighi, i. Nilla Pizzi, Roberto Mauri)	13.00 Tednik: Grand Prix	18.05 Glas.: Druženje s pesmijo	20.30 Atletika - Herculis 1990	
11.15 Nanizanka: Nero Wolfe - Nelle migliori famiglie	13.00 Nanizanka: Joe Forrester, 14.00 Hawk l'indiano, 1				

Zastoji so vsekakor bili precej manjši kot prejšnjo soboto Tudi včeraj kilometrske kolone ob odhodu zadnjega vala turistov

Tudi na cestah v goriški pokrajini so včeraj zabeležili še zadnji izdatnejši prometni val pred velikim šmarnom. Zlasti v zgodnjih jutranjih in dopoldanskih urah je prišlo ponovno do zastojev na avtocestni izstopni postaji pri Moščenicah. Čakanje na plačilo cestnine pa tokrat ni bilo tako moreče kot pred enim tednom, ko je kolona v določenih trenutkih dosegla skoraj dvajset kilometrov. Najdlje so morali včeraj čakati avtomobilisti, ki so se z doma odpravili ponoči ali zgodaj jutraj: ob 8.30 je, kljub temu da so odprli vse prehode, nastala pri izstopni postaji približno štiri kilometre dolga kolona. Par ur kasneje je bila za polovico krajša, že popoldne pa kljub še vedno nadpovprečno gostemu prometu ni bilo več težjih zastojev. Zanimivo je, da je bil včeraj dokaj gost tudi promet v nasprotni smeri, kar pomeni, da se mnogi turisti že vračajo z letovišč: pri Moščenicah je tako včeraj dopoldne nastala tudi ob vstopu na avtocesto več kot pol kilometra dolga kolona.

Na goriških mednarodnih mejnih prehodih včeraj ni bilo posebnih težav. Promet je bil zlasti v Štandrežu v obe smeri gostejši kot sicer, dolgih kolon pa ni bilo. Gost promet so ugotovili tudi v smeri proti Gradežu, kjer je prišlo do dveh težjih nesreč, o katerih poročamo na drugem mestu.

Prometna policija, ki je v teh dneh okrepila nadzorstvo na cestah, saj ima stalno zaposlenih po šest ali sedem izvidnic, meni, da so do povratkov z dopustov prometne težave mimo. Nekaj težav utegne biti šamo danes in najbrž v sredo na cestah proti Gradežu.

Z odhodom še zadnje večje skupine dopustnikov je v mestu manj vrveža, vendar življenje nikakor ni zamrlo. Velika večina trgovin je bila včeraj še odprta in tudi kupcev ni manjkalo. Mnogi trgovci so kot kaže sklenili, da letos skrajšajo zaporo zaradi dopusta in je zato pričakovati, da bodo številne trgovine zaprte samo en teden, od jutri dalje. Za vse, ki ostajajo v mestu vsekakor ne bi smelo biti posebnih težav glede nabave osnovnih potrebščin.

Na sliki (foto Čubej): včerajšnja kolona pri Moščenicah

Filmski pregled za nagrado Amidei Od danes dalje na gradu osem večerov s filmom

S predvajanjem najnovejšega filma režiserja Federica Fellinija "La voce della luna" se bo nočoj na goriškem grajskem dvorišču začel vsakoletni poletni filmski pregled za nagrado Sergio Amidei. Manifestacija, ki že vrsto let privablja na grad veliko število gledalcev, je letos še posebno dobrodošla, saj so prav v teh avgustovskih dneh vse tri goriške kinodvorane istočasno zaprte zaradi dopusta. Očitno gre za izraz krize v obisku kinodvoran, ki so v poletnem obdobju še praznejše kot sicer. Vseeno pa ostaja v mestu kljub dopustom nemalo ljudi, ki bi si z užitkom ogledali dober film, ko bi jim le bila dana možnost. Nič boljšega torej kot skok na grad, kjer je večerna svežina pod prireditvenim šotorom mikavna, spored filmov pa tudi dovolj kakovosten.

Pregled prireja kot vsako leto goriška občinska uprava. V osmih zaporednih večerih bodo do prihodnje nedelje predstavili izbor osmih filmov iz letošnje sezone, ki jih je izbrala skupina scenaristov, filmskih delavcev in kritikov. Žiriji predseduje scenarist Age Incrocci, ob njem pa so še Suso Cecchi d'Amico, Franco Cristaldi, Mario Monicelli, Giovanna Ralli, Ettore Scola in Antonello Trombadori.

Člani žirije bodo med osmimi filmi - polovica jih je iz italijanske produkcije, polovica pa je tujih filmov - izbrali najboljši scenarij. Nagrado pomenovano po scenaristu Sergiu Ami-

deu bodo podelili na slovesnosti, ki bo v okviru letošnjega sejma "Flash moda" 5. oktobra. Tako kot že lani pa bo tudi občinstvo imelo možnost, da oceni filme in izreče svoje mnenje na glasovnicah, ki jih bodo sprejemali po vsakem predavanju.

Kot rečeno se bo torej pregled začel nočoj s Fellinijevim filmom "La voce della luna", v katerem nastopata znana italijanska komika Roberto Benigni in Paolo Villaggio. Scenarij je napisal sam Fellini s sodelovanjem Tullia Pinellija in Ermanna Cavazzonija, ki je avtor romana "Il poema dei lunatici", na katerega se navezuje film.

V prihodnjih dneh bodo po vrsti predvajali sledeče filme: jutri, 13. t. m., "Crimini e misfatti" (scenarij in režija Woody Allen); v torek, 14., "Scugnizzi" (scenarij Nanni Loy in Elvio Porta, režija Nanni Loy); v sredo, 15., "Storia di ragazzi e di ragazze" (scenarij in režija Pupi Avati); v četrtek, 16., "Milou a maggio" (scenarij Louis Malle in Jean-Claude Carrière, režija Louis Malle); v petek, 17., "L'attimo fuggente" (scenarij Tom Schulman, režija Peter Weir); v soboto, 18., "La vita e niente altro" (scenarij Jean Cosmos in Bertrand Tavernier, režija B. Tavernier) in v nedeljo, 19. avgusta, "Palombella rossa" (scenarij in režija Nanni Moretti).

Predvajanja filmov bodo vsak večer ob 21. uri. Vstopnica za posamezni večer velja 4 tisoč lir.

KPI negativno ocenjuje sestavo novih uprav

S ponedeljkovo izvolitvijo nove občinske uprave v Gorici se je intenzivna poletna politična dejavnost na Goriškem v glavnem izčrpala, politiki in upravitelji pa so večinoma že odšli na dopust. Nekateri stranke pa so v teh dneh še ocenile potek dolgotrajnih pogajanj in razplete politične krize v raznih krajevnih upravah.

Pokrajinsko vodstvo KPI je obravnavi teh vprašanj posvetilo razpravo na seji, ki je bila prejšnji večer in na kateri so zelo kritično ocenili metodo politične izmenjave za razrešitev krize. Krščanski demokrati očitajo, da je s podrejanjem oblikovanja nove uprave v Gorici rešitvi krize na Pokrajini izsiljevala in naposled vsilila svojo voljo partnerjem in zlasti socialistom. Slednjim - še posebej goriški sekciji PSI - očitajo komunisti, da so preprečili možnost oblikovanja levičarske uprave na Pokrajini, še težji očitki v tem smislu pa letijo na račun socialdemokratov. Po oceni KPI so torej delni interesi posameznih strank, struj in skupin ponovno prevladali nad splošnimi: KD je tako lahko ohranila vso svojo pretirano politično in upravno oblast, ošibili pa so se dejansko njeni partnerji.

Pokrajinsko vodstvo KPI meni, da ti dogodki le še potrjujejo potrebo po spremembi pravil demokratične igre. Z jasnim namigom na napovedane volilne referendume ugotavljajo, da je treba občanom vrniti možnost, da odločajo o programih, večinah in odboirih, medtem ko so tokrat o delitvi oblasti ponovno odločala z lekarniško tehnično tajništva strank večine.

Ocena poletnega političnega dogajanja pa ni samo negativna. Komunisti so na primer zelo zadovoljni zaradi oblikovanja večine KPI-PSI-Zeleni v Škocjanu ob Soči in zaradi vstopa v občinski odbor v Gradišču skupaj s KD. Kar zadeva Krmin pa kritizirajo PSI, ker je apriorno zavrnila možnost

oblikovanja večine skupaj z levičarsko listo Uniti per Cormons in republikanci.

Nekaj pozitivnega se je po mnenju KPI neglede na končni razplet izcimilo tudi iz pogajanj na Pokrajini, kjer so znale levičarske sile - komunisti, socialisti in zeleni - vzpostaviti nove odprte in lojalne odnose. Ta dialog na leviči želijo v bodoče poglobiti v pripravi, da je lahko v njem zametek za oblikovanje politične alternative v tej in drugih krajevnih upravah na Goriškem.

Stranka zadovoljna s potrditvijo odborniškega mesta v Gorici SSk bo imela v septembru izredni pokrajinski kongres

Predsinoči se je sestal pokrajinski svet SSK. Tajnik Mirko Špacapan je poročal o političnem dogajanju v pokrajinskem merilu, Karlo Brešan pa o dogajanju na občinski ravni v Gorici. Svet SSK je čestital Marjanu Breščaku ob njegovi izvolitvi v goriški občinski odbor. Po oceni SSK je ta izvolitev konkreten korak na poti uveljavljanja slovenske manjšine v Gorici, mestu, ki bi ga marsikdo rad imel za italijanskega. »Prav prisotnost predstavnika SSK v sami občinski vladi«, piše v poročilu za tisk, »pa tudi navzven kaže, da ho-

čejo Slovenci v Gorici ostati subjekt v družbenem dogajanju«.

Pokrajinski tajnik se je tudi zahvalil dosedanjemu občinskemu odborniku Andreju Bratužu in svetovalcu Damjanu Paulinu. Kljub občasnim razhajanjem, je ocenil, ostaja neizpodbitno dejstvo, da sta podarila lep del svojega življenja za skupno korist in se jima je treba za to zahvaliti.

V razpravi, ki je sledila, se je oglašil Benjamin Černic in obžaloval zlasti dejstvo, da se vedno manj govori o programih in da so v politiki v ospredju samo »stolčki«. S. Primožič je opozoril, naj bo SSK budna pri bodočem novem oblikovanju rajonskih svetov, da ne bo prišlo do za Slovence neljubih rešitev. F. Kenda je ugotovil, da je v Krminu dobro sodelovanje med SSK in slovensko predstavnicco na skupni listi za Krmin in da je to pozitivno za ohranjanje narodne zavesti in organizacije krminskih Slovencev. H. Corsi je obravnaval važnost stikov s Slovenijo, M. Terpin pa je menil, da ima SSK v goriškem političnem življenju odločilno vlogo, ker edina predstavlja manjšino v mestni upravi.

Tajnik Špacapan je še poročal o obisku pri novogoriškem županu Pelhanu, stikih z Demosom in obisku predsednika komisije za mednarodne odnose pri slovenskem parlamentu M. Šinkovca. Govor je bil tudi o odnosih med komponentami v zamejstvu, občnem zboru SSO in stikih s SKGZ.

Na seji pokrajinskega sveta so tudi napovedali, da bo septembra izredni pokrajinski kongres stranke. Na njem naj bi odobrili nekaj popravkov k statutu in delno spremenili sestavo vodstvenih organov stranke.

Spretni tatovi kradli v Trziču

Na Trziškem se v zadnjih tednih tatinski podvigi nevarno stopnjujejo. V noči na soboto so namreč neznanzi vlomili v prostore trgovskega kompleksa Fresco discount v Ul. San Polo v Trziču in odnesli blago v vrednosti kakih 20 milijonov lir. Alarm so sprožili uslužbenci trgovine, ko so včeraj ob 7.30 prišli na delovno mesto.

Trgovsko poslopje stoji ob kanalu Dei Dottori. Preiskovalci so ugotovili, da so se tatovi poslužili manjšega čolna za dostop do stranskega zameznega okna. Tu so s pomočjo varilnega aparata odstranili kovinsko pregrado in zlezli skozi okno v notranjost trgovine. Polastili so se konfekcij parfumov in mesnih izdelkov, v železni blagajni pa so našli dva milijona in pol lir. Nezaželeni obiskovalci so nato ponovno zlezli skozi okno na čoln ter se z njim odpeljali do bližnjega parkirišča, kjer jih je čakalo večje vozilo. S tem so se odpeljali neznano kam.

Preiskovalci trdijo, da gre za dobro organizirano skupino, saj so podvig izvedli natančno in učinkovito. Morda so iste osebe prejšnji teden odnesle železno blagajno iz večnamenske ambulante, ki deluje v San Polu.

Dve težji nesreči pri Gradežu Mlad kolesar v komi

Tudi zadnji konec tedna pred velikim šmarnom ni minil brez težjih nesreč na goriških cestah. Najhujša se je pripetila včeraj ponoči na pokrajinski cesti šte. 19, ki pelje iz Trziča v Gradež. V bližini turističnega naselja Grado Pineta se je namreč v včerajšnjih zgodnjih jutranjih urah hudo poškodoval 17-letni Gianluca Rizzitelli iz Trsta, Ul. Piccardi 47. Okrog 4. ure se je na kolesu mounta-in byke peljal proti Gradežu, ko je za njim privozil motorist, ki je mladeniča zbil na tla. Voznik - zdi se močnejšega motorja - je po nesreči zbežal.

Na kraj nesreče je prihitela izvidnica goriške prometne policije, ponesrečenca, ki je zaradi močnega udarca v glavo obležal v komi, pa so z rešilcem gradeške ambulanse prepeljali v tržaško splošno bolnišnico na Katinari. Tu so Rizzitellija sprejeli na zdravljenje v oddelek za oživljanje s strogo pridržano prognozo. Do trenutka, ko poročamo o nesreči, policija še ni izsledila voznika motorja, ki je povročil hudo prometno nesrečo.

Prav tako na glavni cesti med Gradežem in Trzičem, na križišču s cesto, ki pelje v Fossalon, se je v včerajšnjih popoldanskih urah pripetila slikovita prometna nesreča. Dva avtomobila sta čelno trčila, vanju se je nato zaletelo še tretje vozilo. V tržaško bolnišnico so zaradi zloma desnega ramena prepeljali 65-letno Albertino Collolelo iz Trziča. Zdravila se bo mesec dni. 41-letni Vittorino Nocent iz Vidma, ki si je zlomil več reber, pa se je odrekel zdravljenju v bolnišnici.

V goriški splošni bolnišnici so v petek popoldne nudili le prvo pomoč 62-letni Luigini Scappini iz Gorice, ki je bila žrtev prometne nesreče v Marianu.

■ Včeraj okrog 8.30 so morali gasilci na Majnico, kjer je gorel citroenov diane 6, last Licie Picciulin iz Gradišča, Ul. Battisti 9. Ogenj se je najverjetneje zaradi kratkega stika vnel pod havbo motorja in povzročil precejšnjo škodo, saj je močno poškodoval motor in armaturno ploščo avtomobila.

SLOV
impex s.r.l.

katoliška knjigarna

TRAVNIK 25 - GORICA

Tel. (0481) 531407

UPRAVA SLOVIMPEX

NUDIMO VAM VSE ŠOLSKE POTREBŠČINE ZA UČENCE IN DIJAKE

BOGATA IZBIRA PISARNIŠKIH POTREBŠČIN

KNJIGARNA Z NAJNOVEJŠIMI SLOVENSКИMI KNJIGAMI

BOGATO ZALOŽENA TRGOVINA Z DEVOCIONALIJAMI IN VSEMI NABOŽNIMI PREDMETI

ŠOLSKI UČBENIKI S POSEBNIMI POPUSTI

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 5.8. do 11.8.1990.

RODILI SO SE: Alessandro Rigo, Nicholas Auletta, Luca Ermacora, Cristoforo Vescovi, Alexsia Cinaro, Michael Giacomelli, Alberto Bologna, Marco Princic, Luca Salzillo, Giulia Marega.

UMRLI SO: 58-letna upokojenka Vittoria Barovina, 80-letni Agostino Strukelj, 41-letna Concetta Tunno, 70-letni upokojenec Silvio Lovisini, 93-letna upokojenka Luigia Comel, vd. Bisiach, 91-letna gospodinja Eugenia Maracich, vd. Omeri, 83-letni upokojenec Giovanni Kiklej, 74-letni Nazareno Polo, 64-letna gospodinja Edda Boschetti, 75-letna Guerrina Soranzo, 78-letna upokojenka Isolina Colombar, 63-letna upokojenka Anna Marangon, 61-letni upokojenec Raffaele Gravina, 61-letna upokojenka Ida Bassi, por. Ottolenghi, 88-letna gospodinja Terezija Lutman, vd. Beltram, 90-letna upokojenka Orsola Zorzenon, vd. Pizzul.

razna obvestila

Društvo goriških upokojencev prireja v soboto, 25. t. m., piknik med borovci pri Oddihu. Prijave sprejemajo jutri (ponedeljek) ob 10. do 11. ure na sedežu društva in pri poverjenikih po vaseh.

Sindikatslovenske šole obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za seminar slovenskega jezika in kulture, ki bo na Brdu pri Kranju od 19. do 25. avgusta. Zainteresirani naj se čimprej oglašijo pri odbornikih SSS.

Gabrsko - vrhovski gospodarski župnijski svet vabi Vrhovce, tudi tiste, ki so se iz domačega kraja izselili, na mašo, ki bo danes ob 10. uri, ob praznovanju vaškega patrona sv. Lovrenca.

izleti

KD Jezero iz Doberdoba prireja 15. in 16. septembra izlet na Plitvička jezera. Informacije in prijave do 20. t. m. pri Vilku Frandoliču (tel. 78144).

Skupina planincev z Vrha priredi od četrta, 16. do sobote, 18. avgusta, trodnevni izlet na Gran Sasso. Sponsor izleta bo gostilna Devetak z Vrha. Podrobnejše informacije in prijave pri Marjanu Grillu (tel. 882036 - ob uri kosila).

kino

Gorica

GORIŠKI GRAD (Pregled Amidei) 21.00
»La voce della luna«. Jutri ob 21.00
»Crimini e misfatti«.

CORSO Zaprto.

VERDI Zaprto.

VITTORIA Zaprto.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Žrtve vojne«.

SVOBODA Šempeter 18.30 »Jeklena pest pravice«, 20.30 »Hawaii«.

DESKLE 20.00 »Izsiljevanje«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
All'Orso bianco — Korzo Italia 10 — tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Občinska lekarna št. 1 — (Comunale n. 1) — Ul. Terenziana 26 — tel. 482787.

Dijaki zavoda Žiga Zois zadovoljni s poletno delovno prakso v podjetjih

Po dolgem in pogosto napornem šolskem letu dijaki nestrno pričakujejo poletne počitnice. Dovolj je mučnega učenja, spraševanj, šolskih nalog, včasih pa tudi veselega in sproščenega šolskega življenja. Poletje je čas, ko si končno lahko naberejo novih moči na plaži, v hribih, nekateri pa kar doma, v lenem brezdelju.

Dijakom trgovskega zavoda Žiga Zois pa poletni čas daje tudi možnost, da se teorija, ki so jo osvajali med šolskimi urami, spremenijo v prakso. »Pobuda za samo poletno prakso je prišla iz tržaškega oddelka zavoda Žiga Zois«, nam je povedala profesorica Silvana Hvalič, ki poletno prakso organizira že vrsto let, »je pa nadvse pozitivna izkušnja, saj lahko tako dijaki spoznajo delovni svet in se seznani z različnimi, ki obstajajo med šolo in delom. Poletne prakse se sicer lahko udeležujejo le tisti dijaki 3. in 4. razreda, ki so uspešno dokončali šolsko leto, in torej nimajo popravilnih izpitov; na podlagi seznama podjetij, ki ga šoli posreduje Slovensko deželno gospodarsko združenje, lahko najboljši dijaki izbirajo, kje opraviti poletno prakso. Mesta, ki še ostanejo na razpolago, dodelimo nato dijakom 3. razreda. Praksa sicer ne predvideva plačila, a ponavadi vsekakor podjetniki nagradijo dijakov trud s prispevkom. Mislim, da je poletna praksa nadvse koristna; opazila sem namreč, da dijaki, ki jo opravijo, dozorijo, njihov odnos do študija je popolnejši in resnejši. Obenem je za dijake ta delovna izkušnja tudi dragocena priložnost, da jih podjetniki spoznajo: odgovorno in resno poletno delo je včasih pogoj za bodočo zaposlitev.«

Kako pa doživljajo poletno prakso sami dijaki? Kristina Marussi je letos dokončala 4. razred zavoda Žiga Zois. Komaj se je vrnila s počitnic v Angliji, kjer je izpopolnjevala svojo angleščino in že opravlja poletno prakso v podjetju Sirion, ki se ukvarja z uvažanjem in izvažanjem zdravstvenega materiala. »Tu sem imam zares lepo. Kolegi so simpatični, delo

me tudi zanima. V glavnem opravljam uradniške posle; pišem pisma, fakture, faxe, odgovarjam na telefon. Mislim, da je poletna praksa zares koristna, šolska teorija postane pravzaprav delovna praksa, sicer pa je tu še mnogo novih stvari, o katerih se v šoli sploh nismo učili. Tudi dejstvo, da dobimo po navadi ob koncu prakse prispevek, je nadvse razveseljujoče.«

Svoje izkušnje z delovne prakse nam je zaupala tudi Katja Tommasi, ki se v teh vročih poletnih dneh mudi na trdnici Sobema. »Zares sem zadovoljna«, in o tem priča njen veseli in nasmejani glas. »V podjetju se počutim zelo dobro, uživam sem v delu, veliko operiram z računalnikom, pišem še ponudbe, faxe, memoriziram tekste, skratka vse to se mi zdi dosti bolj zanimivo kot lanske praksa na sovojenjski posojilnici. Poletne prakse se rada udeležujem predvsem iz dveh razlogov: nudi mi možnost, da dejansko spoznam kako deluje podjetje oziroma banka. Šola namreč ponuja le osnovo, na kateri lahko potem gradimo s svojimi delovnimi izkušnjami. Obenem je nedvomno spodbuden tudi prispevek, ki ga dobimo ob koncu poletnega dela.«

In še pozitivno pričevanje sošolca Roberta Devette: »Delovno prakso pri podjetju Winkler opravljam že drugo leto, to pa zato, ker se tu imam zelo dobro. Naučil sem se veliko novega, predvsem s pomočjo sodelavcev. Poletna praksa je prav gotovo zelo koristna; od te izkušnje namreč veliko odnesemo, predstavlja pa tudi priložnost, da nas podjetniki spoznajo. Mislim, da je prav, da me tudi denarno "nagradijo", saj svoje delo opravljam z veliko odgovornostjo in resnostjo.«

Barbara Zaccaron se po lanskim izkušnjam pri trdnici La Goriziana letos "trudi" v sovojenjski posojilnici. »Poletno prakso sem komaj začela; delo se mi zdi še precej zahtevno, saj je zame dosti stvari popolnoma novih«, nam je povedala z nekoliko zaskrbljenim glasom. »Bančno delo je v marsičem drugačno od

podjetniškega; tu imam med drugim tudi več odgovornosti. Glede prispevka mislim, da bi morali biti vsi, ki opravljamo poletno prakso, deležni enake vsote denarja: radodarnost podjetnikov je namreč večkrat zelo različna.«

Na Kmečki banki v Gorici pa je sedaj zaposlena Anita Lutman. O svoji poletni praksi je govorila z velikim navdušenjem. »Sprejeli so me zelo dobro. S pomočjo stalnih uslužbencev sem premostila začetne težave. Sedaj veliko delam z računalnikom, opravljam knjiženje penzij, pošiljam faxe. Delo je zelo zanimivo, povsem različno od lanskega, ko sem na podjetju Marzoli Nanut v glavnem spravljala dokumente. Tu imam dosti več odgovornosti. Teorija, ki se jo učimo v šoli, mi pri samem praktičnem delu ni v pomoč, vendar mislim, da je vseeno zelo koristna, saj tako na primer razumem čemu služijo določeni dokumenti. Na poletno prakso ne prihajam zaradi plače, vendar je ta za nas le še spodbuda za resnejše in aktivnejše delo. Mislim, da bi morali vsi, ki v šoli izdelajo, izkoristiti možnost poletne prakse, saj je to izkušnja, ki te vpelje v delovni svet, ko izkusiš prve osnove dela, vidiš pravzaprav razlike med bančnim in podjetniškim delovanjem. Tudi bodoči pristop do dela bo potemtakem drugačen.«

Končno smo za mnenje o poletni praksi vprašali še Michelo Fajta, ki je letos dokončala 3. razred Žiga Zois. »Na poletni praksi sem prvič, in sicer v Palace Hotelu. Tu sem komaj nekaj dni in že odgovarjam na telefon, registriram osebe, kličem stranke; v pomoč so mi namreč tukajšnji uslužbenci, ki me veliko naučijo. Lansko poletje sem sicer tudi delala, pomagala sem staršem, ki imajo trdko. Med obema izkušnjama pa je precejšnja razlika: tu mi posvečajo mnogo več časa, medtem ko si starši pričakujejo, da hitro vse razumeš in znaš. Prispevek, ki ga dijaki po navadi dobijo ob koncu poletne prakse me sicer ne zanima, mislim namreč, da mi bo ta poletna izkušnja predvsem koristila pri nadaljevanju študija.« (nk)

V Gradežu in Lignanu Eros, Tina, flamenco in lepote

V prihodnjih dneh bo v turističnih centrih v naši deželi nekaj zanimivih glasbenih in drugih manifestacij. V Lignanu bo jutri ob 21.30 nastopil priljubljeni italijanski pevec Eros Ramazzotti. Rimski 27-letnik, ki se je znal uveljaviti tako v Italiji kot tudi v številnih evropskih državah, bo na jutrišnjem celovečernem koncertu zapel vse svoje najnovejše uspešnice. Sicer ne bo izpustil tudi nekaterih starejših skladb, ki so zbrane v njegovih prvih štirih lp ploščah. Eros, ki najraje poje melodične in romantične skladbe, je svoj letošnji uspešni tour, ki se bo zaključil po nekaterih koncertih v Španiji, Avstriji, Švici, Nemčiji in na Holandskem 10. oktobra v Rimu, pričel prejšnji mesec.

V Gradežu bo prav tako jutri ob 21.30 zanimiv koncert flamenca. V Areni vodometa v Ul. Dante bodo namreč člani tria Juana D'Angelica podali koncert Blaznost flamenca. Velikošmarne prireditve v Gradežu bodo dosegle višek v torek zvečer, ko bodo v Parku vrtnic izbrali najlepše dekle Furlanije-Julijske krajine, ki se bo nato potegovala za lovoriko najlepše Italijanke. Na veliki šmaren bodo ob 21.45 tradicionalni ognjemeti, ki privabljajo v Gradež na tisoče radovednežev.

V Lignanu bo na nogometnem stadionu v sredo, 15. t. m., ob 21.30 nastopila znana ameriška rock pevka Tina Turner. To bo lepa priložnost, da se поблиže seznanimo s še vedno postavno in izredno glasbeno izvajalko.

Tehnik Bruno Albertin "v priporu" v hotelu v Bagdadu Tudi Goričan med tujci ki ne smejo zapustiti Iraka

Med tisoči tujih državljanov, ki so se v teh dramatičnih poletnih dneh znašli v skrajno neljubem položaju talscev v Iraku, je tudi en Goričan. Ob zaskrbljenem molku svojcev se je vest razširila včeraj, potem ko je 48-letni Bruno Albertin šele v petek zvečer lahko prvič po invaziji Kuvaite telefoniral domov in sporočil ženi, da je živ in zdrav, čeprav mu je onemogočeno, da bi zapustil iraško prestolnico Bagdad.

Albertin je po rodu iz Tržiča, že dolgo let pa živi v Gorici. Njegova žena je Slovenka Jožica Berlot, doma iz Kanala in skupaj z 22-letnim sinom Massimilianom upravlja znano domačo gostilno Borgo San Rocco v Ul. Lunga. Albertin je po poklicu tehnični izvedenec. Že dolgo let je zaposlen pri podjetju iz Parme, ki prodaja in namešča industrijske naprave v raznih državah sveta. Albertin skrbi za kolavdacije teh naprav in je zato pogosto po svetu. V prejšnjih letih je tako že bil za daljša obdobja v raznih državah od Sovjetske zveze do Avstralije, od Libije do raznih ameriških držav. V Iraku se je tokrat mudil nekaj mesecev. Bil je v Bagdadu, kjer je skrbel za nadzorstvo nad nameščanjem grelcov v neki tovarni za proizvodnjo paradižnikovih konzerv.

Ironija usode je hotela, da se je v težavah znašel zaradi manjše spremembe programa v zadnjem trenutku. Prvotno je namreč predvideval, da bo iz Bagdada odpotoval 2. avgusta, torej prav na dan, ko je voj-

ska Sadama Huseina vkorakala v sošednji Kuvajt. Da bi uredil še nekatere podrobnosti na delu, je odhod odložil za nekaj dni. Ko se je 5. avgusta odpravil na letališče pa so ga iraške oblasti zavrnille in ga prisilile, da se vrne v hotel, kjer sedaj čaka na razplet dogodkov.

Ženi je kot rečeno lahko telefoniral šele v petek zvečer in nato za kratek čas spet včeraj jutraj. Delno jo je lahko potolažil, da je živ in zdrav, da ni bil žrtev nasilja, vendar pa ne sme zapustiti hotela, v katerem so ga prisilno nastanili skupaj z drugimi tujci. Povedal je tudi, da so mu odvzeli potni list in da je dodatna nevšečnost pomanjkanje zadostne količine hrane.

Družina in številni znanci živijo sedaj v nestrpnem pričakovanju kake pozitivne vesti z bližnjega vzhoda, kjer pa je stanje še skrajno zapleteno. Tudi na ministrstvu za zunanje zadeve so svojem potrdili, da zaenkrat ne morejo ukreniti ničesar: Albertin je v podobnem položaju kot tisoči drugih tujcev v Iraku in bo pač treba počakati na razplet dogodkov v upanju, da pride do popuščanja napetosti.

Povedati gre, da je Albertin zaradi svojega poklica že imel razne pustolovske izkušnje. Eno med najnevarnejšimi je doživel leta 1983 prav v Iraku, ko se je med vojno z Iranom znašel v pristanišču Basri, prizorišču krvavih bojev. Takrat se je zanj vse srečno izteklo in svojci upajo, da bo tudi tokrat tako.

Številne zbirke Goriškega muzeja vabljive za obisk v poletnih dneh

Poletni čas je kot nalašč za obisk likovne razstave, ogled muzejske zbirke ali malo daljši kulturni izlet. Tako si na primer lahko v teh dneh ogledamo vrsto zanimivih razstav v Goriškem muzeju v gradu Kromberk. Uprava muzeja je namreč uredila stalno zbirko starejše umetnosti, galerijo sodobnih primorskih likovnikov, gostujočo etnološko razstavo o ovčarstvu s selitveno pašo na Pivškem z naslovom "Kam so vsi pastirji šli" ter stalno zbirko z naslovom "Primorska v narodnoosvobodilnem boju". Tu je predstavljen tudi izbor za načrtovano stalno arheološko zbirko.

Zunanost kromberškega gradu je postala še posebej privlačna, saj so po večletnem naporu uspeli lepo urediti barokizirani park z vodnjakom ter nov parkirni prostor. Če bo koga med ogledom muzeja zalotila lakota, se bo lahko okrepčal v bližnjem gostišču "Grajska klet". Ob sredah in četrkih je sicer gostišče zaprto. Muzej na Gradu Kromberk je za obiskovalce odprt ob delavnikih od 8. do 14. ure, ob sredah do 18. ure, vsako nedeljo pa od 13. do 18. ure; muzej je ob sobotah zaprt.

Kdor ima na razpolago nekoliko več časa, se lahko poda na Kras v Štanjel, kjer si lahko ogleda izjemno pregledno razstavo v galeriji Lojzeta Spacala. Na ogled so številna olja, monotipije, grafike, lesorezi in linorezi, skratka bogat likovni opus, ki ga je umetnik podaril Skupščini občine Sežana in ki izpričuje njegovo glavno sporočilo: ljubezen do rodnega Krasa. Spacalovo galerijo v Gradu Štanjel si lahko ogledamo vsak dan razen ponedeljka med 14. in 18. uro, ob sobotah,

nedeljah in praznikih od 11. do 17. ure.

Vedno v Štanjelu si obiskovalec lahko naknadno ogleda tudi t.i. Kraško hišo, skromen poskus stilizirane rekonstrukcije življenjskega okolja preprostega kraskega človeka. V dveh prostorih je prikazan ožji, bivalni del, v drugem pa širši, gospodarski. Zbirka, čeprav skromna, prav gotovo prispeva k spoznavanju življenjskega okolja in razmer v preteklosti.

Odkar so uredili in asfaltirali cesto, ki pelje na Sveto goro, je tudi motori-

ziran izlet na to znano božjo pot v lepih sončnih dneh prijeten. Na vrhu je možen ogled stalne muzejske zbirke Soške fronte, ki bodisi s številnimi eksponati koz z arhivskim, fotografskim in drugim dokumentarnim gradivom prikazuje čas, ki je globoko zarezal v zgodovino srednjeevropskih narodov in še posebej v razmerja tukajšnjih sosedov, Slovencev in Italijanov. Tudi prelep razgled s 682 metrov nadmorske višine, bazilika kot sakralna spomeniška celota, pa tudi gostinske storitve na novo urejene restavracije so razlog več za celodnevni izlet na Sveto goro. Muzejska zbirka soške fronte na Sveti gori je vsem na ogled ob sredah, četrkih, petkih med 12. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 19. ure.

Goriški muzej deluje tudi v tolminski občini. Kdor se bo odpravil po Soški dolini, si lahko v Tolminu ogleda tolminsko muzejsko zbirko - zanimivo etnološko, arheološko in zbirko NOB. Tolminska muzejska zbirka je na ogled vsak delavnik razen sobote med 8. in 16. uro, po dogovoru s kustosom lahko kadarkoli v delovnem času.

Malo dlje, na Vrsnem, si je moč ogledati rojstno hišo goriškega slavca, pesnika Simona Gregorčiča. Poslopje je uprava goriških muzejev prenovila tako, da je še prikladnejše za skupinske in individualne obiske. Rojstno hišo Simona Gregorčiča na Vrsnem lahko obiščemo kadarkoli, zanj pač skrbi Pepca Gregorčič, Vrsno 27.

Trentarsko muzejsko zbirko na Logu, ki je prav tako v pristojnosti uprave goriškega muzeja, lahko obiščemo vsak dan od 8. do 12. ure in od 13. do 17. Njen oskrbnik je Mirko Zorč, Tretna 36.

Na sliki (Foto Čubej): prenovljen barokizirani park z vodnjakom v gradu Kromberk.

Danes v Podturnu tekmovanje pritrkovalcev

Sinoči se je v Podturnu pričela vsakoletna šagra, v okviru katere bo danes že tradicionalno tekmovanje v pritrkovanju zvonov. Ob 16. uri se bodo pritrkovalci iz bližnjih krajev in iz Slovenije zbrali na zvoniku domače cerkve v Podturnu, kjer bodo prikazali svojo spretnost v pritrkovanju. Zvečer bo ples tako kot tudi v torek in sredo. Na ogled je tudi razstava starega kmečkega orodja, ki so jo pripravili učenci osnovne šole Favetti.

Višek praznika bo v četrtek, 16. avgusta, na dan podturnskega zaščitnika, sv. Roka. Ob 10.30 bo v rajonski cerkvi slovesna maša, takoj zatem bodo podelili nagrado "Mattone su mattone", ki je namenjena najzaslužnejšim krajanom. Zvečer bo igral orkester Harmony, ob 22.30 pa bo nagradna tombola (s 3 milijoni lir dobitkov).

Praznovanje v Podturnu se bo zaključilo v nedeljo, 19. avgusta, z drugo enako bogato tombolo. Njen izkupiček bodo v celoti namenili Centru za boj proti rakastim obolenjem.

Mlad Doberdobec odprl okrepčevalnico s pijačo in svežim sadjem Za prijeten postanek na poti skozi Dol

Kdor se je v poletnem času kdaj peljal po državni cesti skozi Dol, je pri zaselku Boneti gotovo opazil okrepčevalnico, ki jo je letos prvič odprl doberdobski fant Gianfranco Passon. Nedaleč od križišča s cesto, ki nad jezero pelje proti Doberdobu, si je uredil ustrezen in vabljiv prostor.

Podjetni mladenič ponuja gostom ekzotično in domače sadje, raznovrstne osvežilne pijače, sokove, brezalkoholno pivo. Prava poslastica pa so v vročih poletnih dneh sočne lubenice, melone in okusne breskve v vinu. To pa še ni vse, saj je Gianfranco znan zaradi veselega značaja in rad seže po svoji kitari, igra in prepeva ter tudi s tem prispeva k dobremu počutju gostov. Okrepčevalnico, ki deluje vsak dan nepretrgoma od 10. ure dalje do poznega večera, bo imel predvidoma odprto vse poletje in še dlje do konca oktobra.

Na sliki (foto Jarc) Gianfranco Passon v svoji okrepčevalnici pri Boneti ob državni cesti skozi Dol.

Vrsta pisateljic se je zadnji čas »poskusila« v erotični literaturi

Erotika v ženski preobleki

V italijanskem založniškem svetu, ki ga v zadnjem letu na splošno precej zaznavno označujejo ženske ustvarjalke, je največ senzacij (prav gotovo tudi umetno podkrepjenih) vzbudil uspeh »ženske erotike«. Vrsta pisateljic različnih narodnosti, pogledov in izkušenj je namreč napisala roman ali celo svoj prvenec, ki po vsebini nesporno sodi v erotično književnost. Nemudoma so se vnele polemike ne toliko o pravici oziroma upravičenosti žensk, da s svojimi besedami ponazorijo erotiko z ženskega brega, temveč o tem, če so res v književnost vnesle novo, se pravi »žensko erotično govorico«.

Kot se velikokrat zgodi, so ženske svojim vrstnicam strožje sodnice kot moški, velja pa poudariti, da literarne vrednosti obravnavanim ženskim erotičnim romanom skorajda nihče ni odrekal. To pa vsekakor ne pomeni, da so bili romani vsem všeč, tudi zato, ker so zelo različni tako po zasnovi kot po izpeljavi.

Štirje romani, ki naj bi predstavljali »žensko poloblo erosa«, so sad erotične domišljije in literarne izvedbe dveh debitank in dveh že uveljavljenih pisateljic. Že lani je v Franciji z »Mesarjem« (v italijanskem prevodu »Il macellaio« za založniško hišo Guanda) povzročila val polemik debitanka Alina Reyes. Vendar pa je njena knjiga požela tudi vrsto pohval in pri-

Anais Nin, ena od prvih »erotičnih« pisateljic

Alina Reyes

znanj. Podobna usoda je doletela Španko Almuđene Grandes, ki je prav tako za svoj prvenec izbrala erotiko iz ženskega zornega kota. Tudi njen roman z naslovom »Le età di Lulù« (založnik Guanda) je že nekaj mesecev na voljo italijanskim bralcev, ki so zelo radi segali po njem.

Nemka Elfriede Jelinek, precej neznan v mednarodnem okviru, pa je bila v domovini znana in priznana pisateljica (za roman »Pianista« je dobila tudi Böllovo nagrado). Marsikoga je presenetila izbira vsebine za njen zadnji roman, ki v italijanskem prevodu nosi naslov »La voglia« (izšel je pred kratkim za založbo Frassinelli). Kot zadnja je nastopila italijanska pisateljica Gaia Servadio, ki je v duhu »ženske nadvlade predelala« slovi roman »Histoire d'O« (tudi njegova avtorica je ženska, vendar si Pauline Réage od izdaj knjige ni upala javno nastopiti) in napisala »Storia di R.« (založba Rizzoli).

Skupni imenovalec omenjenih knjig naj bi torej bilo opisovanje ženskih erotičnih sanj in dejanj, vendar se tega omenjene pisateljice lotevajo s precej različnimi občutki. Alina Reyes je najbolj čutna in perverzna obenem, saj opisuje prigode mlade blagajničarke v mesnici, ki jo vzbujajo zelo »mesnate« prispodobne in namigovanja grdega in neotesanega vajenca. V

splošnem pa zariše nekakšne primerjave med razrezanim in razstavljenim mesom in spolnimi organi.

Če je torej pisanje tridesetletne Aline Reyes močno rdeče obarvano, je »pregrešnost« enako stare oziroma mlade Almuđene Grandes veliko bolj lahkotna. V svojem prvenecu španska pisateljica opisuje prve spolne izkušnje mlade Lulù in jo potem spremlja na njeni precej neobičajni poti nabiranja izkušenj do ponovnega povratka v možev objem, ki je bil njen prvi učitelj. Njeno pripovedovanje ne pozna temnih poudarkov, saj je vseskozi tekoče, skorajda lahkotno.

Povsem drugačen odnos ima do ženskega doživljanja in opisovanja spolnosti nemška pisateljica Elfriede Jelinek, ki se loteva izredno aktualne tematike - strahu, ki ga vzbuja Aids. V svojem »Slu« (La voglia) prikazuje namreč žaljiv odnos, ki ga ima mož do lastne žene. Iz strahu pred okužbo se namreč strogo izogiba odnosov z drugimi ženskami, zato pa je lastno ženo dejansko spremenil v bitje brez lastne volje, ki se sicer skuša izkupati iz družinskega pekla, vendar ni »zdravilo« (mladi študent) nič boljše od »bolezni«. Elfriede Jelinek uporablja zelo trdo govorico, ki je lastna moškemu pisatelju, njeno »sporočilo« pa je zelo jasno: v telesni igri med moškim in žensko kruto prevlada moški s svojim slom nad žensko, ki je ubogljivo pasivna. Za ženske je torej igra na tem področju zaenkrat ali mogoče celo za vselej izgubljena.

Še najmanj izvirna v zasnovi svoje »erotičnega« romana je bila Gaia Servadio, ki je z ironičnim pristopom »predelala« »Histoire d'O« v zgodbo mladega, vdanega in pasivnega R. V bistvu je zamenjala vloge: kruto igra vodi ženska, medtem ko ji naivni in precej plahi mladenič po trdem uvajanju slepo sledi v sadomazohističnem izživljanju. Agresivnost in nadvlada sta torej tokrat na ženski strani, pasivna in slepa poslušnost pa na moški.

Vendar pa zgolj z zamenjavo vlog ali pa z uporabo enako »sočnega« jezika, ki se ga poslužujejo moški pisci erotičnih ali pornografskih romanov, še ne moremo govoriti o ženski erotični literaturi. Tega mnenja je veliko strokovnjakinj, ki približe sledijo književnosti izpod ženskega peresa. Nedvomno pa je res, da je tolikšna bera dobro napisanih romanov ženskih avtoric, ki se brez večjih predsodkov lo-

tevajo tematike, ki je še do nedavnega predstavljala enega izmed najtežje premostljivih tabujev, pomemben pokazatelj veliko bolj neobremenjenega pristopa žensk do najrazličnejših vprašanj. Verjetno je veliko preuranjeno trditi, da bo »rdeča barva erotike« v ženskem pisanju zamenjala »rožnato barvo čustev«.

Ne glede na razpravo o popolni izvirnosti oziroma nepogojenosti ženskih »erotičnih« avtoric s strani dose-danjih mojstrov te zvrsti, ki so bili v odločni večini moškega spola, pa pomeni njihov doprinos vsebinsko po-pestritev »ženske literature« (še vedno

Elfriede Jelinek

je namreč aktualna razprava o tem, če je mogoče književnost ločevati na žensko in moško). Zase omenjene avtorice pravijo, da se niso zgledovale po »moških vzorcih« in da jih pisanje maloštevilnih »predhodnic« ni pogojevalo, tudi ker njim očitajo isto, se pravi »podrejanje moškemu modelom«, zaradi česar jih kritizirajo današnje strokovnjakinje. Če zaenkrat pisateljice še niso našle povsem izvirnih besed, da bi z ženskega vidika spregovoril o erotiki, je pa res, da se svojih sanj ne sramujejo več in jih ne skušajo opravičujoče oviti v tančico »višjih čustev«.

BREDA PAHOR

Mladje si utira pot

Nova revija Mladje, ki je po dveh letih molka začela letos ponovno izhajati - prva številka je izšla junija - je pri tržaških bralcih vzbudila že precejšnjo pozornost. To potrjuje po eni strani dejstvo, da so skoraj vse številke, ki jih je imela na zalogi Tržaška knjigarna, pošle, po drugi pa tudi zanimanje, ki so ga številni - zaenkrat tržaški in goriški - besedni ustvarjalci in na sploh kulturniki pokazali za sodelovanje z njo. Kot je znano, se Mladje vrača namreč z novim založniškim konceptom, ki je zanimiv za širše slovensko bralstvo, saj se Mladje predstavlja po eni strani kot vsezamejska slovenska revija, ki želi zaobjeti ves slovenski kulturni prostor, po drugi strani pa kot obmejna revija, ki bo posvečala veliko pozornost tako imenovani obmejni kulturni identiteti.

Druga številka nove serije Mladja, ki bo izšla septembra, bo v leposlovnem delu spet predstavila slovenske ustvarjalce iz Korške, Italije in Slovenije, in sicer Andreja Kokota, Barbaro Gruden, Sergeja Verča, Borisa Pangerca, Andreja Moroviča in Milana Jesiha. Likovni prispevek je tokrat pripravil koroški slikar Valentin Oman, medtem ko bo osrednji del tega zvezka posvečen Obmejnim pogovorom, ki so bili spomladi v Celovcu in katerih so se udeležili nekateri od vidnejših srednjeevropskih intelektualcev in umetnikov, kot so Ludvik Vaculik, Paul Schuster, Assen Assenov, Otto Schilly, Georg Kohler in Franz Schuh. Esejistični del bodo tokrat oblikovali Ivan Verč, Fabjan Hafner, Miran Košta in Marija Jurč Pahor.

Tržaško uredništvo pa glede na številne prošnje po pojasnilih sporoča, da naročnice za Mladje zbirajo tudi v Tržaški knjigarni (kdor želi, pa jo lahko pošlje neposredno v Celovec). Naročnino pa bo mogoče poravnati neposredno v Trstu, in sicer na žiro računu, ki ga Mladje odpira v teh dneh na Tržaški kreditni banki (naročnina stane 20 tisoč lir, poštnina pa 4 tisoč lir).

Razmišljanje ob prebiranju Pravil novega Slovenskega pravopisa

Licej Prešeren ali Licej Franceta Prešerna?

Na poteh slovenske kulturne dediščine je tudi Breznica, ob njej pa Doslovčev, Finžgarjeva rojstna vas. Ko sem se ozirala, kako priti do nje, sem na zidu pri cerkvi v Breznici zagledala napis Kulturni dom France Prešeren. No, sem si rekla, ta napis pa je v Pravilih novega Slovenskega pravopisa prav tako napačen kot naš Licej France Prešeren. V pravilih na to obliko posebej opozarjajo pod Pomni (21,98). Torej ne Gimnazija France Prešeren, ampak le Gimnazija Franceta Prešerna!

Kakšno zmedo prinaša ta ukaz v naslove naših šol, si lahko komaj predstavljamo. Najbrž se bomo odločili za dvojno rabo: uradno bodo naslovi ostali, kakršni so, v Primorskem dnevniku in v drugih publikacijah pa bomo prešli ponižno na genitiv, kot se na goriški strani Primorskega že dogaja.

Ob predstavitvi Pravil v Trstu smo od prof. Toporišiča zvedeli, da ne odstopa od svojega stališča, mi pa skušajmo braniti svoje. Naše šole imajo različna imena: France Prešeren, Simon Gregorčič, Ivan Cankar itd. Ob poimenovanju šol so ta imena opremili še z navednicami. (Meni so se zdele vedno odveč in jih nisem označevala). Danes pa se mi zdi, da prav z njimi še bolj utemeljimo ime »France Prešeren«.

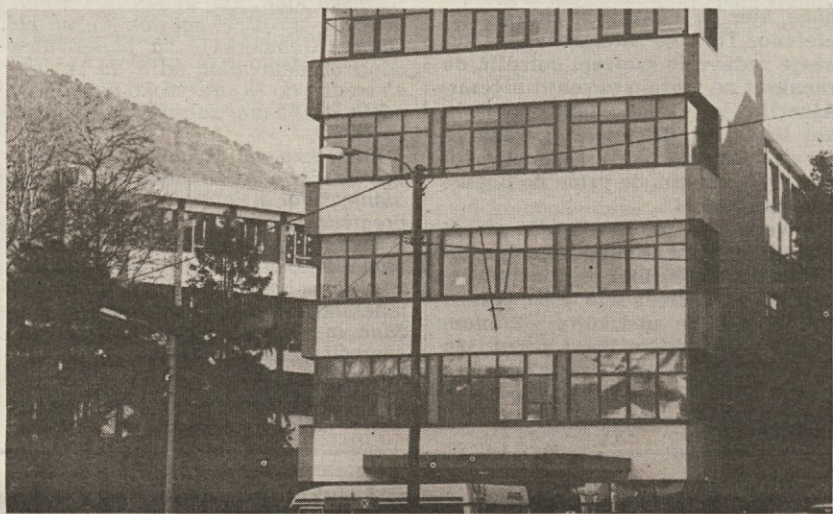
Vendar se pri nas vedno bolj uveljavlja krajša oblika, ki jo dovoljuje tudi Pravopis: Licej Prešeren (Liceo Prešeren, ki ga poznajo tudi Italijani, saj ga razbirajo z naših dvojezičnih dokumentov. S to obliko smo enakovredni naslovom, kot so: Založba Lipa, Hotel Turist itd. Uporabljam jo raje kot genitiv, saj bi sicer za Italijane kmalu postali Liceo Prešerna, Istituto Zoisa itd.

Ker se lahko še malo razpišem, se bom ustavila pri imenih praznikov. Za nekatere praznike v letu si pismeno voščujemo. Voščilnice lahko kupujemo v Tržaški knjigarni, pri Fortunatu, v cerkvah in še kje. Božiča niso v Sloveniji javno praznovali, vendar je bil na božičnih voščilnicah, ki smo jih mi vedno imeli, Božič napisan z veliko začetnico. Vztrajanje pri mali za-

četnici za praznike, ki jih vendar čutimo kot lastna imena za točno določene dneve v letu, je nerazumljivo. Seveda ne mislim samo na Božič, ampak tudi na Prvi maj, Pust itd. (26/150).

Ne strinjam se z malo začetnico niti z razlago besede lah (italijanski okupatorski vojak). Za nas je to samostalnišnik, s katerim so označevali Italijane in je kasneje dobil omaloževalno in prezirljivo poanto. (24/135) Zabavna se mi zdi utemeljitev, da pišemo besede luna, mesec, sonce (...) z malo začetnico, kadar z njimi ne mislimo na nebesna telesa, temveč jih pojmuje kot dele obdajajoče nas predmetnosti. (Prim.: Izza oblaka je pogledala luna. (25/141).

Jasno je pravilo glede pisanja skupaj in narazen (na začetku), potem pa se nekaj zaplete. Skupaj pišemo sestavljeno besedo, v katero med sestavljenki ne moremo vrniti nobene besede. Pisali bomo na svidenje, ker se lahko na veselo svidenje, neumen, nemoč itd. Ob prebiranju se mi zdi lepo, da bo postal končno članek koli vendar del besede, kot sem to vedno poudarjala v razredu, a kaj ko najdem

Šolsko poslopje liceja, ki nosi ime po Francetu Prešernu

po nekaj vrsticah kot pravilno obliko kdor koli, ker lahko med dve besedi vtaknemo že. (60/487).

Zelo izčrpno je poglavje o pisavah za tuje jezike. Takoj ugotovim, da je pri latinski pisavi precej zadovoljive

prožnosti, manj sem zadovoljna pri italijanski. (158/1087) Že prvo navodilo mi ni všeč: Naglasno znamenje opuščamo: Pietà, Cantù, Pitre - Pietà, Cantu, Pitre. To pravilo spremenijo sestavljavci na koncu in citirajo: Nag-

lasno znamenje (...) je potrebno samo na več zložitnih besedah, naglasnih na zadnjem zlogu: Pietré, Unità, Cantù.

Ob črki i sta dva primera: Rimini, triestino - Rimini, triestinsčina. Jaz bom še vedno pisala in svetovala italijansko tržaško narečje. Zaradi vsakdanjih stikov z italijansčino imamo nenehne težave, ki jih pa navodila ne pomagajo reševati. Še zapletajo jih!

Na str. 101 najdemo navodilo za sklanjatev: Lago di Como, Laga di Como; via Giuseppe Verdi, vie Giuseppe Verdi. Te oblike še niso zasle k nam. Upam, da bomo ostali pri Gardskem jezeru in Verdijevi ulici. Na žalost pa se moramo vsak dan učiti z branjem besed tipa v Perugia, čeprav vsi vemo, da je v nominativu samostalnika Perugia i zgolj zaradi izgovorjave črke g. Zato se mi zdi v dajalniku en i več kot dovolj. Šla bi celo tako daleč, da bi pisala raje v Lucchi kot v Lucci, saj vsakič preberem to v Luči in me je sram. Uporabljam raje oblike v mestu Lucca.

Pravila moramo poznati, šele potem jih lahko kršimo. Nujno pa bi bilo, da bi bil tak priročnik cenejši.

NADA PERTOT

ATH ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053 - Telex 461105

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT

REPROMATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

adriatimpex

UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA D. D.

POOBlašČENI IZVOZNIKI

IVECO FIAT LANCIA PIRELLI COMET

34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. (040) 369220 - Telex 460231 ADEXI - Fax (040) 369112
34170 GORICA, Korzo Verdi 51, tel. (0481) 33576

Samotni jadralca Jože Mušič iz Ljubljane je v času od 25. septembra 1988 do 23. maja 1990 obplul svet z 10 metrov dolgo in 3 metre široko jadnico. To je rekord vseh časov za našo deželo in podvig v evropskem in svetovnem merilu. En sam mož je uresničil sanje tisočerih!

Mož širokih pleč in zvedavega, raziskujočega pogleda, jedrih stavkov, ki so plod dejanj, me, kopenskega občudovalca, obsipava s presenečenji s poti:

Kakšni globlji, ne le pustolovski nagibi, so vas pripeljali do tega kolumbovskega dejanja v času nadzvočnih blazenj po vesolju in Formuli 1?

»Tako dolga pot okoli sveta je življenjska prelomnica, največja odločitev, in zanjo je bilo več motivov. Vsak človek, tako tudi jaz, nosi že od rane mladosti v sebi slo po popotovanjih, ki mu jo je vzbudil kak Jules Verne, Karl May, Pika Nogavička, Amudsen, Kolomb... Hoče odkriti čisto svoj skrivnostni otok ali Otok zakladov. Le redkokomu se to v življenju posreči! Ta otroška želja po potovanjih, doživetjih, po tem, da spoznaš planet, na katerem živiš, je srž raziskovalca in popotnika.

Poleg tega sem še poklicni fotograf in pisec potopisov in taka pot je bila zame neizmerna zakladnica doživetij in motivov za kame-re.

Če pa je nekdo vse življenje še športnik, si želi kronati svoje dosežke z uspehi z najvišjim dosežkom v karieri - obpluti svet. Pot okoli sveta je največ, kar lahko naredi jadralca v življenju.

Motive ovirajo zadržki, vsak bi rad potoval po svetu, tega pa ne more narediti iz večih razlogov: nima jadralnice, časa, ni športnik, ni dovolj odločen in pogumen, nima dovolj moči, da bi uresničil svoje sanje. Meni se je sreča nasmehnila in sem se odločil. Sprva sem nameraval potovati z družino, vendar se od obeh sinov in žene ni nobeden odločil za to pot. In odplul sem sam svetu naproti.

Prijatelj Stane Saksida iz Maribora je bil sprva silno navdušen, ko sva rezala valove Atlantika skupaj in prispela do holandskih Antilov. Tu pa je njegova pustolovska žilica odpovedala in ostal sem sam nad neizmernimi globinami morij.

Pot samotnega morskega volka

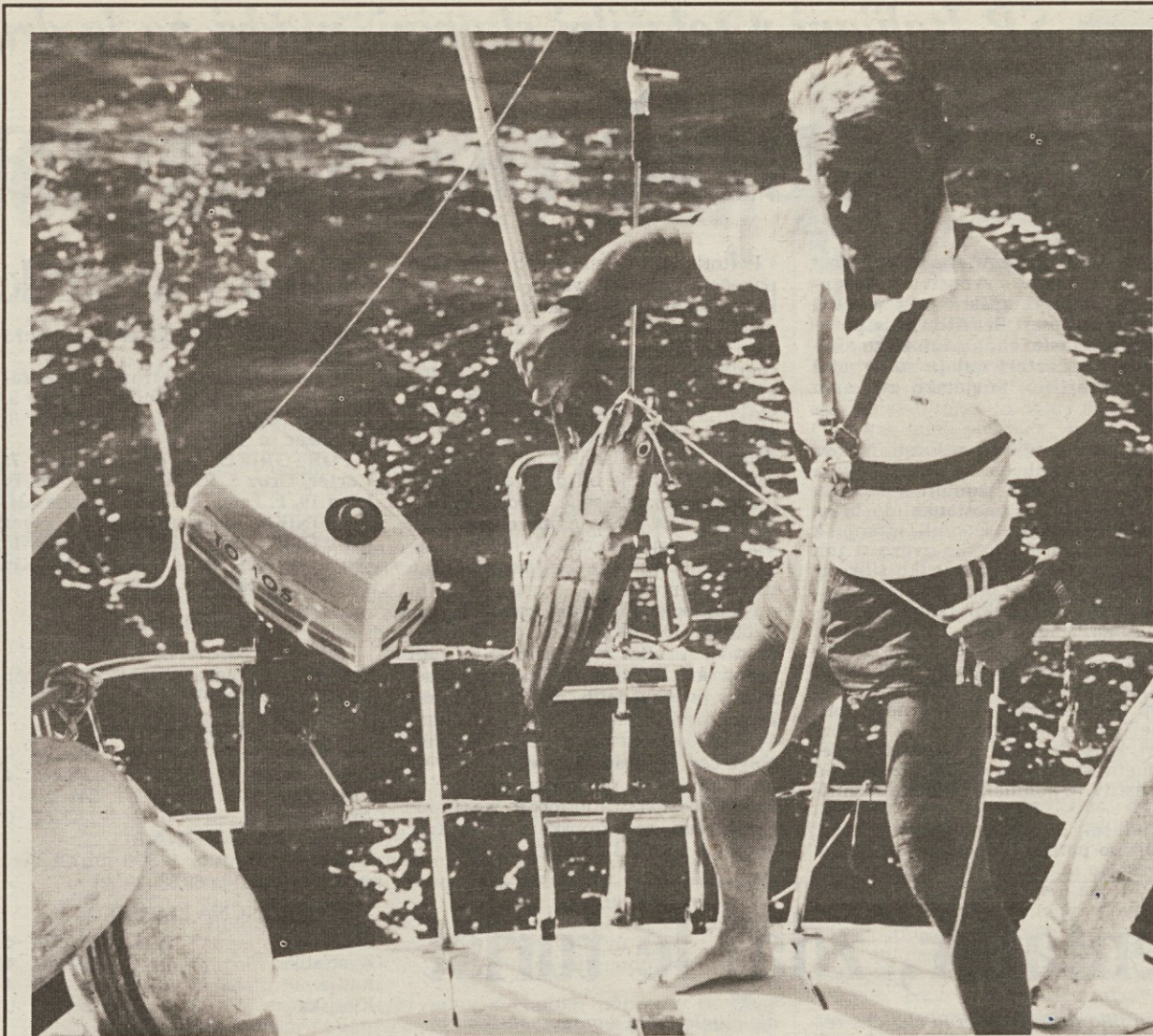
»Moja jadralnica Melody je zapustila marino v Portorožu, zaplula po Jadranskem morju do Sicilije, Korzike, preko Balearov do Španije. Sledili so Kanarski otoki v Atlantiku, ki so odskočna deska za plovbo preko Atlantskega oceana, nad katerim razsajajo "hurricanes", nevarni viharji, zlasti v poletnem času. Zato moraš prečkati Atlantik v zimskem času, ko je idealno vreme za križarjenje. Midva sva odplula tako, da bi bila od novembra do januarja med obema Amerikama, in znašel sem se ob Panamskem prekopu v januarju - čisto sam.

Pred menoj je valoval vesoljno velik Pacifik z neskončnimi vodami in pastmi. Jadralci, ki plovejo čezenj, se bojijo zaiti v pas tišin, ki se vleče blizu ekvatorja, to je velika površina, kjer vlada brezvetrje in ni ves mesec niti sapice, da lahko usodno obtičiš, obsojen na najhušje.

Otok Coco je prvi v Tihem oceanu, na katerem sem pristal po Panamskem prekopu, na poti do otočja Galapagos. Coco je bil nekoč tajno zatočišče mnogih gusarjev, ki so zakopavali svoje naropane zaklade, za katerimi še danes stikajo mnogi pustolovci.

Galapagos je velikanška oaza praživiljenja, redkih živali in rib, ptičev, tjulnje, morskih levov, izjemno območje za antropologe, zoologe, fotografe, raziskovalce flore in favne! In želve, stare po nekaj sto let, ki okorno racajo po pesku in spominjajo na življenje, ki je tu enako že tisoče let, prazibelka živega. Od tu me podjelo vetrovi do Marševskih otokov (Marquises). To je bila najdaljša, 3000 milj dolga etapa, kar pomeni razdaljo od Ljubljane do meje Kitajske. Mesec dni neandertalske samote. Pogovori z neskončnostjo. Vode, vode, ribe in delfini, morski psi. Slutnje kitov ubijalcev.

Nisem hotel na razvpiti, zbanalizirani turistični "raj", Tahiti-Iskal sem deviške, neraziskane otoke. Prispem do Cookove skupine oto-

Življenjska simfonija na jadralnici Melody

Morski volk obplul svet v slabih 2 letih

kov Samoo, Tongo, Fiji. Tu je narava razkošna kraljica, ki nudi toliko čudes in lepota, da si pijan in očaran do zadnjega dneva, ko boš dihal na tem planetu! Sledi Papua - Nova Gvineja, iz Papue plujem skozi Torresovo ožino, nato preko Timorskega morja v Indijski ocean in na Bali, z Balija v Singapur, Bengalski zaliv in na Ceylon. Od tod na otočje Maldivi, pa v Arabsko morje, skozi ožino Aden v Rdeče morje, Sueški kanal, v Sredozemlje, mimo Cipra, Krete, Grčije spet v Jadransko morje in Portorož.

Velika sinja neskončnost in viharji

Od sonca ogorel morski volk sega v spomin in lučti besede kot školjke, ki mu šumijo doživetja: »Na taki poti doživiš vrsto nedojetnih mejnih situacij, nihaš med življenjem in smrtjo, za las uideš neslutni moči in grozi. Najprej opoveduje jadro, ki sem ga šival na stroju kot izurjena šivilja, veter, sol, voda razžrejo.

Na moji poti sem se dvakrat znašel v največji smrtni stiski, ko sem si dejal: Ni ti več pomoči, boj je končan! Le čudež me je rešil. Prvi, najhujši vihar sem doživel v Karibskem morju. Bičanje vetra, gore voda in valovi so za jadralca neobvladljivi. Veter naraste do takšne moči, da ne moreš prav nič storiti. Snel sem jadra, pospravil vsako premakljivo reč v podpalubje in se še sam zabarikadiriral v lupinico, s katero so se igrale neznanske sile. Nato sem bil kot podmorničar, ki se potaplja, buta v stene, prosi v sebi, drgeta, moli, trešči sem in tja. Ne moreš si ne kuhati, ne ležati, ne spati. List v vetru si, zgubljen med svetovi! Izročen si na milost in nemilost morju in veš, da ne moreš storiti prav ničesar. Ta vihar je trajal tri dni, a je bil še blag v primeri s tajfunom, ki sem ga doživel v Južnokitajskem morju! To je bil smrtni boj. Tokovi so nesli mojo Melody, kamor so hoteli. Če bi treščila ob kopno - zbogom svet! Tajfun je tako nezasišano silovit in močan, da sva jaz in jadralnica preizkusila meje, do katere vzdrži-

va in se nato lahko samo še - raztreščiva. Butneš do roba vzdržljivosti, svojo zadnjo še mogočo mejo telesne vzdržljivosti dosežeš; do vseosti, obupa si pahnen, nazaj ne moreš. Nenadoma ti je vseeno, če si še živ ali mrtev - in od te točke dalje lahko živiš, premaguješ, kar še pride nadte. Onkraj pekla zemeljskih neobvladljivih sil si. Dokler pa te stopnje ne dosežeš, si psihično razrvan do zadnjega vlakna tvoje biti.

To je torej smrtni boj, samopreizkušanje, v katero ste se podali prostovoljno. Ali ste si kdaj poškodovali jadralnico, treščili ob čeri?

»V bližini otočja Riji sem doživel boj z eno od smrtnih pasti. Tu je na stotine koralnih grebenov, ki niso označeni na zemljevidu. Plovba med njimi je izredno nevarna. Z Melody sva se znašla v precepu v obliki črke V, med dvema krakoma koralnih grebenov, med katere naju je gnal silen veter. »Iz teh klešč se živ ne rešim!« sem si dejal. V žrelu predsrtne groze sem sprejel odprt, srdit boj na življenje in smrt. Ves dan sem se boril proti gromozanskim valovom, ki so me gnali k čerem in mi grozili, da me z jadralnico vred raztreščijo na "prafaktorje". Globinomer je nenehno piskal svarilno globlino dveh, treh metrov. Vključil sem motor, manevriral z jadri. Vse popoldne, do večera sem hotel zbežati ven, ven iz klešč. Ure in ure je trajalo, da sem proti vetru in valovom, ki so me gnali v propast, preplul usodni kilometer in se po čudežu rešil na odprto morje. Še danes ne vem, kako se mi je to posrečilo!

Mnogokrat smo že brali, da so v Tihem oceanu doma kiti ubijalci, ki komaj čakajo, da zamahnejo po kakšni izzivalno beli jadralnici ali jahti.

»Kiti ubijalci imajo navado, da zamenjajo samotno jadralnico, jahto s svojim sovražnikom. Plavajo skupaj v tropih in se igrajo v Humboldtovem toku, struji, ki teče od Antarktike proti ekvatorju in je polna hranljivega planktona. Jaz jih k sreči nisem videl, morda so me neopazno zasledovali ponoči, ko sem spal.

Ob čeljustih morskih psov

»Moja prehrana je bila morska, saj je v vseh pristanišnih celo sadje izjemno drago. Ribe torej. Pripravljaj sem si jih na mnogo načinov, da se mi ne bi priskutile in da bi odstranil iz mesa značilen vonj po njih. Morja ob ekvatorju so silno bogata z ribami, za jadralnico se je vlekla nenehno vaba, na katero sem vsak dan ulovil velikanko, ribo, težko od 10 do 30 kilogramov, od katere sem porabil komaj kak kilogram, preostanek vrgel v morje in privabil trope morskih psov. Ti so me spremljali na vsej poti. Med koralnimi otoki sem privezal jadralnico in se spustil v prelestni svet prečudovitih rib, koral in rakov na lov. Nenadoma hlastne po moji harpuni velikanski pes in mi požre ribo in še skoraj konico harpune za las ob dlaneh. Ker sem bil obsojen na ribjo hrano, sem med koralnimi atoli nenehno lovil z masko in puško. Snemal sem najlepše ribe, kar sem jih kdaj videl; koralni svetovi so kot pravljice za odrasle. Vsa ta čudesa pa nenehno obkrožajo morski psi. Ob boku sem nenehno nosil svojo rešiteljico - posebno harpuno Luparo, ki je imela na konici poseben podaljšek z dinamičnim nabojem. Ta je eksplodiral v glavi preveč požrešnega psa in mu naredil tudi luknjo vanjo. A zaman! Mnogi so mirno odplavali dalje.

Na pot sem šel z mnogimi fotoaparati za podvodno in nadvodno snemanje, mnogokrat poprej sem že bil v koralnih morjih. Korale me spominjajo na cvetove najlepših vrtov in ob njih se pasejo ribe tako fantastičnih oblik in barv, da so ti kraji najlepše, kar sem videl na Zemlji. Te ribe so se razvijale drugače kot vse na Zemlji, tako so preživela tista bitja, ki so najlepša stvaritev narave.

Če pomislim nazaj, se zavem, da sem obiskal res najlepše kraje na zemeljski obali. Spomin me vodi do ljudi in srečanj z njimi, zlasti še s tistimi naturinimi, s civilizacijo neoskrunjenimi prvobitneži, h katerim prihajajo turisti in kjer ne pristajajo jahte, ladje in letala. Sprejmejo te kot človeško bitje, žejno in lačno in trudno, kot dolgo-

letnega prijatelja, in z njimi živiš njihov vsakdan na njihov način, dokler spet ne odjadraš. Od Slovencev sem srečal le družino gradbenikov Pavšič na Papui - Novi Gvineji in Ivana Rudolfa, predstavnika Ljubljanske banke v Singapuru.

Najbližja pot do sebe - pot okoli sveta

»Samota je velik problem solo jadralcev, kot sem bil sam. Prav jadrnanje preko Tihega oceana zastavlja samotnemu jadralcu velika vprašanja: bučanje valov, tuljenje vetra, zablodeli ptiči na jamboru, jate delfinov, ki jih skoraj razumeš v njihovi govorici - to je vsa družba. Morda še radio in knjige, ki sem jih imel veliko. Sam v vesolju si, kot da potuješ z raketo. Povsem od samega sebe zavisiš, vse moraš natanko premisliti, nič ne sme ostati površno opravljeno, ker se ti okrutno maščuje. Nihče te ne bo opozoril na nobeno napako, ker veter ne zna govoriti. Eden slavnih francoskih jadralcev okrog sveta je zapisal veliko misel: "Pot okrog sveta je najkrajša pot do sebe".

Vase, v svojo dušo se potapljaš, svoje življenje tehtaš in presojaš, in obračune delaš, sam s seboj, in oceani so ti za pričo. Skromnejši postajaš, manj zloben, manj vzvišen, bitje med bitji.

Na "pragu doma" v Rdečem morju sem doživel največjo grozo in strah. Od Adena do Sueškega kanala sem preplul 1300 najbolj groznih milj v življenju, med tisoči koralnih čeri, ne da bi spal dobro uro, v nenehnem strahu da nasedem ali pa me povozi kakšna barkača. Tu je končalo že mnogo jadralcev, ki so že obpluli svet in neslavno propadli v tem kanalu. Pot po Sredozemlju do Portoroža je bila le še igracka!

Doma, doma!

Za jadralca, vajenega neizmernih širjav, neomejenega neba in neskončnih obzorij je bil povratek v Ljubljano tesnoben, utesnjujoč. Ta majhnost, ta stisnjenost v ječi mesta! Polasti se te strah pred omejenimi prostori, hočeš ven, v gozd, na travnik, med polja, iz stanovanja, tja, kjer še vidiš nebo, naravo, kjer lahko dihaš iz polnih pljuč.

Kako se me bili veseli domači! Zlasti sinova. Dokazal sem jima, da moraš aktivno poseči v svet, če ga hočeš spoznati, ne pa ga opazovati iz naslonjača pred televizorjem ali iskati v knjigah.

Moj dosežek je v Sloveniji in Jugoslaviji prvi, nihče pred menoj še ni naredil tega podviga s tako majhno jadralnico.

Kaj bi sporočili prihajajoči generaciji o poti okoli sveta - k sebi?

»Pot okoli sveta je pogojena z ljubeznijo do narave. Nobena rock glasba, plesi, užitki tehnične civilizacije, vsi pripomočki in komfort sodobnega življenja ne odtehtajo pristnega okusa sveta, dotika z njim, občutenj na svoji lastni koži, preizkušanj samega sebe. Naravo lahko samo občutiš z vsem, kar si. Valovanje morja ti mora zibati jadralnico, kjer stojiš; slišati moraš veter v krošnjah palm; doživeti moraš potapljanje v kristalno čista morja nad koralnimi grebeni. In videti vse to na svoje oči, občutiti, preživeti, potopiti se! Jesti ribe in kokosove orehe, se rokovati z ljudmi vseh ras, ki žive po teh oddaljenih otokih, doživeti svet polnokrvno, z vsemi čuti in bitjem.

Med nami, jadralci, so mnogi, ki so potovali večkrat okoli sveta. Nekateri se niso nikoli več vrnili! Ostali so sredi magije, čaravnosti neizmernosti. Ali pa so se vrnili na kopno le za hip in spet zbežali v neizmerno svobodo, tja, kjer ni avtomobilov in smoga, zastupljenih voda, televizije - zaslužnjevalke, inkasantov, vojske in zaporov in policije in politike...

Tisti, ki hočete svet obkrožiti, pohitite! Civilizacija ga skrini vsak dan vse bolj, in kmalu ne bo več tiste deviškosti, ki sem jo jaz še zaužil. To je največ, kar lahko v življenju narediš.

Naša Zemlja je zelo majhna zvezda, ki kroži v vesolju in jadrnanje okoli sveta pokaže, da res ni velika. Mislim, da sem po vseh naporih postal samozavestnejši, širši in boljši človek, ki gleda drugače na ljudi in svet okoli sebe, kot poprej. Širjave se naselijo vate, tvoja osebnost postane bogatejša.

IVAN CIMERMAN

Na 11. košarkarskem SP Italijani v tolažilni skupini, modri pa le drugi v svoji skupini

Povsem nepričakovan razplet

BUENOS AIRES — Jeza, obup in nemoč v italijanskem taboru, osuplost in strah v jugoslovanskem. Enajsto svetovno košarkarsko prvenstvo v Argentini se je v noči od petka na soboto za tile evropski košarkarski velesili zasukalo v povsem nepričakovano in nezaželjeno smer. Brazilija je s porazom proti skromni Avstraliji potisnila azzurre (nezasluženo) v tolažilno skupino, modri pa so ga hudo polomili v dvoboju s Portorikanci in so se zdaj znašli v izredno težki četrtfinalni skupini z Brazilijo, Sovjetsko zvezo in Grčijo. Čaka jih trd boj za vstop v polfinale.

Italijani se še dolgo po tekmi Brazilija - Avstralija niso mogli pomiriti. Nepričakovan poraz južnoameriške peterke pa so burno pozdravili domači gledalci z vzkliki »Diego, Diego« (Maradona op. ur.) v posmeh - po nogometnem mundialu - osvoharjenim Italijanom. Oscar in tovariši so igrali popolnoma nemotivirano, na igrišču so se dobesečno šalili. V dramatičnem finalu je Garrincha z atraktivno podajo za hrbotom (!) namesto Avstralce prese-netil soigralca Israela in zmaga je splavala po vodi. Italijanski selektor Gamba je konec sanj dočakal s sivim obrazom, vendar pa je ohranil mirno kri in diplomatsko odgovorjal na vprašanja časnikarjem »V Salti je naš cilj, da pokažemo dobro košarko«. Mnogo manj diplomat je bil njegov pomočnik Tonino Zorzi, ki je Brazilcem povedal,

kaj si misli o njihovi resnosti. Nekdo je celo posumil, da so Brazilci pravzaprav celo želeli izgubiti z več kot desetimi točkami zaostanka, da bi se tako v četrtfinalu izognili igranju z Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, a jim to ni uspelo zaradi prevelike šibkosti Avstralcev. Sum je podprt s statističnimi podatki o »strelskih podvigih« Južnih Američanov - 1:12 v metih za tri točke, Oscar pa je metal z maj kot 30-odstotnim uspehom. Luiz Felipe, eden od junakov na tekmi z Italijo, pa je večji del srečanja presedel na klopi... Še bolj neutolažljivi pa so bili azzurri, ko so izvedeli, v kako lahko četrtfinalni skupini bi se lahko znašli. Še o uvrstitvi v polfinale bi lahko razmišljali.

Tudi selektor modrih Dušan Ivković je bil po porazu njegovih varovancev

s Portorikom bolj slabe volje. »Po tako pekočem porazu je vsaka analiza težka, a meni je vse jasno: nič nismo mogli ukreniti, da bi se v drugem polčasu izognili katastrofi. V prvem delu smo igrali agresivno. Portoriko je trikrat zamenjal obrambo, mi pa smo vsakič zadeli trojko. V drugem delu je bilo več nam nenaklonjenih situacij, vendar take oscilacije v igri so nedopustne. Petrović je bil pretirano individualist, a poznala se je odsotnost Radje, čeprav ga je Savić dobro zamenjal. Bil je naš najboljši mož. V bioritme ne verjamem, a mislim, da tako slabo ne bomo več igrali.«

Modri so stalno vodili vse do 34. minute, še v 37. pa je Perasović s trojko postavil rezultat 75:72, a to je bil tudi zadnji koš Jugoslavije na tej tekmi. Divac je v zadnjih akcijah dvakrat zgrešil prvi prosti met eden za enega...

Jugoslaviji se torej ne pišejo najboljši časi, še posebej če vemo, da Petrović in Divac po splošnem mnenju daleč zaostajata za formo, ki sta jo pokazala lani na evropskem prvenstvu, Radja pa se mudi v Rimu...

Tako v kvalifikacijskih skupinah

PORTORIKO - JUGOSLAVIJA 82:75 (39:56)

JUGOSLAVIJA: Petrović 23, Perasović 11, Čutura, Kukoč 6, Paspalj 9, Zdovc 6, Obradović, Čurčić, Divac 8, Komazec in Savić 12.

PORTORIKO: Agosto, Mincy 7, Carter, Cruz 5, Rivas 21, Marrero, E. Leon 10, F. Leon 2, Torres 6, Lopez 31.

SODNIKA: Maceira (Kuba) in Rigas (Gr.); **GLEDALCEV:** 3.500; **PONC Savić (30), Rivas (37), Divac (40).** **TRI TOČKE:** Zdovc 2, Perasović 1.

Izidi 3. dne

SKUPINA A

Portoriko - Jugoslavija 82:75 (39:56); Venezuela - Angola 83:78 (49:35).

KONČNA LESTVICA

Portoriko	3	3	0	248:224	6
Jugoslavija	3	2	1	259:245	4
Venezuela	3	1	2	241:252	2
Angola	3	0	3	232:263	0

SKUPINA B

Italija - Kitajska 115:76 (62:39); Avstralija - Brazilija 69:68 (29:32).

KONČNA LESTVICA

Brazilija	3	2	1	331:273	4
Avstralija	3	2	1	264:247	4
Italija	3	2	1	318:290	4
Kitajska	3	0	3	256:359	0

SKUPINA C

Grčija - Južna Koreja 119:76 (71:29); ZDA - Španija 95:85 (51:43).

KONČNA LESTVICA

ZDA	3	3	0	344:247	6
Grčija	3	2	1	316:272	4
Španija	3	1	2	308:298	2
J. Koreja	3	0	3	244:395	0

SKUPINA D

Argentina - Egipt 82:65 (41:40); SZ - Kanada 90:81 (43:31).

KONČNA LESTVICA

SZ	3	3	0	289:234	6
Argentina	3	2	1	255:230	4
Kanada	3	1	2	252:254	2
Egipt	3	0	3	209:267	0

Četrtfinalni skupini

(Od 1. do 8. mesta)

- SKUPINA: Portoriko, ZDA, Avstralija in Argentina.
- SKUPINA: Sovjetska zveza, Brazilija, Jugoslavija in Grčija.

Jugoslovanski trener Dušan Ivković

Tolažilni skupini

(Od 9. do 16. mesta)

- SKUPINA: Venezuela, Španija, Kitajska in Egipt.
- SKUPINA: Italija, Kanada, Angola in Južna Koreja.

Četrtfinalni spored

Od 1. do 8. mesta (Buenos Aires)

Jutri, 13. 8.

18.00 Grčija - SZ; 21.00 Jugoslavija - Brazilija; 24.00 Portoriko - Avstralija; 3.00 ZDA - Argentina.

Torek, 14. 8.

18.00 Jugoslavija - SZ; 21.00 Avstralija - ZDA; 24.00 Grčija - Brazilija; 03.00 Portoriko - Argentina.

Sreda, 15. 8.

18.00 Jugoslavija - Grčija; 21.00 Portoriko - ZDA; 24.00 Avstralija - Argentina; 3.00 SZ - Brazilija.

Od 9. do 16. mesta (Salta)

Jutri, 13. 8.

18.00 Kanada - Južna Koreja; 21.00 Španija - Egipt; 24.00 Angola - Italija; 3.00 Venezuela - Kitajska.

Torek, 14. 8.

18.00 Italija - Južna Koreja; 21.00 Kitajska - Španija; 24.00 Venezuela - Egipt; 3.00 Angola - Kanada.

Sreda, 15. 8.

18.00 Venezuela - Španija; 21.00 Italija - Kanada; 24.00 Angola - Južna Koreja; 3.00 Kitajska - Egipt.

Doslej komentator, zdaj le turist

Ni kaj reči. Včerajšnji dan je bil porazen na celi črti. Najprej je popoldne Jugoslavija dosegla nove vrhunce v košarkarski srarnoti, ko je po visokem vodstvu v prvem polčasu dosegla »lep« izkupiček 19 točk v drugem in izgubila s Portorikom. Ne samo: s tem porazom si je nakopala velike probleme sedaj v drugem delu, saj je padla v zelo močno skupino, skupaj z Brazilijo, Sovjetsko zvezo in vedno bolj presenetljivo Grčijo. In če bo še nadaljevala s tako slabo igro, kot jo je pokazala v Santa Feju (kjer se mora med drugim zahvaliti le Toniju Kukoču, ki je v bistvu sam zmagal odločilo tekmo proti Venezueli), potem res nima v tej skupini kaj iskati.

Pomislite, kdo igra v drugi četrtfinalni skupini! Ob vedno manj prepričljivih Amerikancih, so tu še Portoriko,

Avstralija in Argentina in človeka res potre misel, da bo ena izmed teh treh ekip »levov« igrala v polfinalu, medtem ko bosta izpadli dve moštvi iz prve skupine, v kateri je prav vsaka peterka gotovo precej močnejše od katerekoli tistih, ki sem jih pravkar navedel.

Veliko hujši pa je bil udarec, ki sem ga bil osebno deželen zvečer, ko sem po televiziji videl končnico tekme Avstralija-Brazilija, ki so jo nejevoljni Južni Amerikanci izgubili s točko razlike in s tem nepravilno izključili Italijo iz finalne skupine. Ob očitni športni krivici - Brazilija je vsekar prva v skupini, tudi če bi izgubila z devetimi točkami razlike in je bila zato malo motivirana za zmago, tako da je edino razpored tekem odločal o usodi Italije - je najhujše zame to, da moram sedaj pospraviti kovčke in se preseliti v 1600 km oddaljeno Salto, kjer bom prenašal tekme tolažilne skupine, v kateri bo igrala Italija.

Ob vseh logističnih nevšečnostih (rezervacija letala in hotela, stornirja-

nje hotela tukaj, ogromni časovni problemi pri povratku domov itd. - to pa so seveda privatni problemi, ki se vas bralcev ne tičejo) pa je največje razočaranje to, da prave košarke ne bom videl. Ironija vsega je v dejstvu, da človek prepotuje pol zemeljske oble, da gre na svetovno košarkarsko prvenstvo, potem pa se gre več ali manj le turista: klasičen primer poti v Rim, ne da bi videl papeža.

In če mi sedaj kdo zine le besedo, da tudi brezplačni turizem konec koncev ni najslabsa stvar na svetu, ga nemudoma mahnem po nosu. Vrh vsega imam občutek, da je s tem izlivom besa izpod mojega peresa (oprostite rimi) konec tu teh mojih zapisov iz daljne Argentine. Odslej bi vam lahko pisal le še o lepota Salte in okolice in o »dramatičnosti« tekme za 11. mesto med Italijo in Venezuelo (brr... kakšna žalost!), kar pa, mislim, ni prav šokantno zanimivo.

SERGIJ TAVČAR

Danes VN Madžarske v formuli ena

Preporod Williamsa

BUDIMPEŠTA — V formuli ena se obeta res zanimivo nadaljevanje sezone. Vse kaže, da se v dvoboju med McLarenom in Ferrarijem vrinja tudi Williams. Boutsen (prvič v pole position) in Patrese sta v drugem dnevu poskusnih voženj za VN Madžarske presenetila vse tekmece in danes jih bo zelo težko spodriniti s čela dirke, saj je progla Hungaroringa ozka in neprimerna za prehitevanja. Nov motor Renault, pravi Patrese, zagotavlja odlične pospešek pri nizkih vrtiljajih, kar je kot nalašč za to prognozo. Za pilota Williamsa sta oba mclarnovca, vendar pa sta se morala Senna in Berger zelo truditi, da sta nestabilno vozilo obdržala na progi. Mnogi pravijo, da je sasija mclarna zdaj že povsem neustrezna. Ferrarijevec Mansell štarta v tretji vrsti, Prost pa je dosegel šele osmi čas. Oba sta vozila z novim motorjem 037. Kaže, da ga bodo danes vgradili v Mansellov bolid, Prost pa naj bi tekmoval s starim.

1. vrsta: Boutsen (williams) 1'17"919; Patrese (williams) 1'17"955; **2. vrsta:**

Berger (mclaren) 1'18"127; Senna (mclaren) 1'18"162; **3. vrsta:** Mansell (ferrari) 1'18"719; Alesi (tyrrell) 1'18"726; **4. vrsta:** Nannini (benetton) 1'18"901; Prost (ferrari) 1'19"029; **5. vrsta:** Piquet (benetton) 1'19"453; De Cesaris (dallara) 1'19"675; **6. vrsta:** Warwick (lotus) 1'019"839; Bernard (larousse) 1'019"963; **7. vrsta:** Pirro (dallara) 1'19"970; Martini (minardi) 1'20"197.

Danes VN Švedske v motociklizmu

ANDERSTORP (ŠVEDSKA) — Za današnje VN Švedske v motociklizmu so včeraj na poskusnih vožnjah dosegli naslednje rezultate: do 500 cc: 1. Schwantz (ZDA) suzuki 1'30"785; 2. Gardner (Avstral.) honda 1'31"496; 3. Lawson (ZDA) yamaha 1'31"800; do 125 cc: 1. Prein (ZRN) honda 1'41"786; 2. Spaan (Niz.) honda 1'41"919; 3. Caprirossi (It.) honda 1'42"013; do 250 cc: 1. Kocinski (ZDA) yamaha 1'35"105; 2. Bradl (ZRN) honda 1'35"235; 3. Cornu (Švi.) honda 1'35"333.

Mednarodni nogometni turnir v Londonu

Zmaga Sampdorie

LONDON — Sampdoria je osvojila prvo mesto na mednarodnem nogometnem turnirju Wembley. V velikem finalu je namreč z 1:0 (1:0) premagala angleško moštvo Arsenal.

Zmagoviti zadetek za italijansko moštvo je v 44. min. dal Beppe Dosena.

V tekmi za 3. mesto pa je Real Sociedad prv tako z 1:0 (0:0) odprvil ekipo Aston Ville. Zmagoviti gol za Špance je v 70. min. iz enajstmetrovke dosegel Laranga.

Zemun - Borac 1:0

BEOGRAD — V 2. kolu prve jugoslovanske nogometne lige je Zemun premagal Borca z 1:0 (1:0). Edini goal na tekmi je v 12. min. dosegel Čurović.

Ljubljanska Olimpija bo po domači zmagi z Osijekom gostovala danes v Sarajevu. Tekma se bo pričela ob 20. uri. **OSTALI DANAŠNJI SPORED:** Vojvodina - Partizan; Dinamo - Velež (na REKI); OSijek - Budućnost; hajduk - željezničar; Spartak - Radnički; Sloboda - Proleter; C. zvezda - Rad. Prosta Rijeka.

Jasna Sekarić svetovna prvakinja

MOSKVA — Jugoslovanka Jasna Sekarić je na svetovnem prvenstvu v streljanju v Moskvi osvojila zlato kolajno z zračno pištolo pri posameznicah. V ekipni konkurenci je zmagala CSFR, medtem ko je bila Jugoslavija sedma.

Špancu Indurainu VN San Sebastian

SAN SEBASTIAN — Španec Miguel Indurain je zanesljivo zmagal na kolesarski dirki za VN San Sebastian, ki je veljala tudi za svetovni pokal. Indurain je s prednostjo 2'27" prehitel drugouvrščenega Francoza Laurenta Jalaberta, ki je osvojil sprint glavnine. Tretji je bil Irec Kelly. Najboljši od Italijanov je bil Furlan (16.). Na lestvici za SP vodi še vedno Italijna Bugno (86 točk) pred Belgijcem Dhaenensom (81), tretji pa je Italijan Argentin (62).

Mednarodni plavalni pokal

Državni rekord S. Battistellija

RIM — V predzadnjem dnevu mednarodnega plavalnega pokala v Rimu je Italijan Stefano Battistelli izboljšal državni rekord na 100 m hrbtno s 56"50. Battistelli je v tej disciplini osvojil tretje mesto, zmagal je Američan Jeff Rouse (55"42), drugi pa je bil Kanadčan Mark Tewksbury (56"13).

Prijateljske tekme

Nekateri izidi včerajšnjih prijateljskih nogometnih tekem: Vicenza - Bari 3:3; Carpi - Cremonese 0:0; Modena - Spal 0:1; Atalanta - Leffe 2:0

Poraz Gorana Prpića

PRAGA — V polfinalu mednarodnega teniškega turnirja v Pragi je Španec Jordi Arrese premagal Jugoslovana Gorana Prpića s 7:5, 6:4. V drugem polfinalu pa je Šved Kulti odpravil Argentinca Della Peno s 6:3, 1:0 (odstopil).

DIRKA TRIS

FOLLONICA (GROSSETO) — Zmagovita kombinacija dirke tris je naslednja: 7 - 20 - 11. 42 dobitnikov bo prejelo po 21.123.100 lir.

obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo jutri, 13., in 14. t. m. urad ZŠSDI v Trstu zaprt.

TPK SIRENA organizira tečaj wind surfa za odrasle in mladince od 20. do 25. t. m. Vse podrobnejše informacije in navodila doblite na pomorskem sedežu v Miramarskem drevoredu 32 v popoldanskih urah, tel. 422696.

ŠK KRAS - NAMIZNOTENIŠKI ODSEK obvešča vse tekmovalce, da se začneta redni treningi v Športno-kulturnem centru v Zgoniku v četrtek, 16. t. m., ob 18. uri.

ŠD PRIMORJE obvešča vse mlade nogometaše od 8 do 16 let, da se začneta treninzi v četrtek, 16. t. m., ob 17. uri na nogometnem igrišču.

ŠD BREG obvešča vse nogometaše mladinskih ekip, zlasti tiste, ki gredo v Kočevje, da je prvi trening 17. t. m. ob 18. uri na nogometnem igrišču v Dolini.

ŠD BREG, ŠZ SLOGA, ŠD SOKOL sporočajo, da je telefonska številka dijaškega doma, v katerem bivajo udeleženci priprav v Kočevju, (003861) 851263.

Teniško tekmovalje v Ločniku

Povsem uspel turnir za moške dvojice

V prejšnjih dneh se je končal prvi teniški turnir za moške dvojice za nagrado »Sporteam«. Srečanja turnirja, ki ga je priredil teniški krožek Corallo iz Ločnika, so odigrali na igriščih krožka.

V velikem finalu sta slavila Massimo Donadio in Claudio Lenhardt, ki sta s prepričljivim 6:4, 6:2 premagala par Giulio Capparoni in Manlio Antonini.

V malem finalu sta nekoliko presenetljivo, vendar povsem zasluženo Štandreža David Mučič in Valter Nanut odpravila Guida Crepaldija in Giancarla Zoza. Zmagovalca turnirja sta prejela dragoceno darilo, ki ga je podarila trgovina športne opreme Sporteam iz Gradišča.

Prireditelji so vzporedno s finalnima srečanjema izpejali tudi turnir »Fotocinetex« za najmlajše, v katerem sta slavila Alfio Vendramin in Roberto Brezza, ki sta v finalu odpravila Stefana Gianesija in Simona Chioprisa.

A. Močilnik in N. Sabadin odlična na kvalifikacijah XI. cone

Sirenina jadrarca na DP »optimistov«

Člane barkovljanskega TPK Sirena je osrečila vest, da sta se mlada jadrarca Andrej Močilnik in Nevio Sabadin uvrstila na državno prvenstvo v razredu optimist, ki bo 24. avgusta na jezeru Como. Kvalifikacijske regata za nastop na DP so tekmovalci XI. cone opravili že julija z nastopi v Eraclei in Tržiču, a uradne lestvice je jadrarna zveza FIV objavila šele v teh dneh. Iz naše cone se je na DP uvrstilo 21 najboljših od 63 tekmovalcev, ki so nastopili na selekcijah, Močilnik pa je bil na končni lestvici 10, Sabadin pa 12. Izračuni so pokazali, da bi se lahko s kančkom več sreče na DP uvrstili tudi Aleš Omari (28.), ki je na zadnji regati v Tržiču zasedel 15. mesto, a je bil žal diskvalificiran. Poudariti velja, da bi bila uvrstitev na DP za Omarija pravi podvig, če vemo, da se z jadranjem ukvarja malo časa in je mlajši od večine tekmecev.

Člana sseljanske Čupe Iztok Colja in Ivan Zidarić sta pristala na 22. oziroma 34. mestu.

Mladi odbojkarji vadijo v Kočevju

Čeprav smo pravzaprav že sredi poletja, se je v petek za marsikaterega mladega odbojkarja in odbojkarico začela nova sezona. Na poletne priprave v Kočevje se je namreč podala skupina 46 mladih članov Brega, Sloge in Sokola, ki bodo v devetih dneh nabirali novega znanja za letošnja prvenstva pri svojih klubih. Priprave je omogočilo ŠD Breg. Dolinska in kočevska občina sta že dolgo let pobrateni in številni ko so seveda tudi stiki na športnem področju.

Letošnje skupno treniranje naših mladih v Kočevju je logično nadaljevanje

dosedanjih pozitivnih izkušenj in zlasti programskega sodelovanja na odbojkarškem področju, ki veže Breg, Kontovel, Slogo in Sokol. V Kočevje vadijo igralci, ki bodo letos nastopali v prvenstvih under 14 in 16. Razveseljivo je dejstvo, da je tokrat na pripravah tudi lepo število fantov, saj je odpotovala kompletna garnitura slogašev, ki so bili v lansk sezoni deželni podprvaki under 14. V Kočevju vsi tečajniki vadijo dvakrat dnevno. Skupino igral Sokola vodi Branko Sain, slovine fante Marijo Čač, skupina slogašev in brežanek pa vadi pod vodstvom Marka Kralja in Damjana Pogorovčnika, priznane strokovnjaka iz Raven na Koroškem, ki je doslej vedno pomagal slogašem na Ravnah, tokrat pa jim je prisločil na pomoč tudi v Kočevju.

Na programu imajo naši tečajniki tudi izlete v bližnje okolice, sploh pa nudijo športni objekti v Kočevju toliko možnosti za rekreacijo, da našim odbojkarjem in odbojkaricam v prostem času resnično ne more biti dolgčas. (Inka)

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir, v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

nedelja, 12. avgusta 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Pri Dubrovniku je milica zaplenila 30 kilogramov kokaina

ZAGREB — Delavci ministrstva za notranje zadeve Hrvaške so v akciji, v kateri so sodelovali tudi predstavniki zvezne carinske uprave in zvezni SNZ, na območju Dubrovnika zaplenili 30 kilogramov kokaina. To je doslej največja količina tega nevarnega mamila, kar so jih zaplenili v Jugoslaviji.

Na petkovi tiskovni konferenci so sporočili, da so aretirali nekega kolumbijskega državljan, ki je prenašal kokain. Pravo identiteto in vlogo tega Kolumbijca v tihotapski verigi še raziskujejo.

Čeprav služba za notranje zadeve za zdaj nima podatkov o sodelovanju drugih oseb, pa je očitno da aretirani kolumbijski državljan sam ni mogel organizirati tihotapljenja tako velike pošiljke mamila. Pri njem so med drugim našli tudi po-

vratno letalsko vozovnico za polet Cali-Bogota-Luxemburg-Pariz. Po tem sklepajo, da pošiljka po vsej verjetnosti izvira iz Kolumbije. Dosedanje ugotovitve službe za notranje zadeve kažejo tudi na to, da so mamilo verjetno pripeljali z ladjo in da je bilo namenjeno evropskemu trgu.

Ocenjujejo, da vrednost odkrite pošiljke kokaina na območju Dubrovnika dosega več kot dva milijona zahodnonemških mark (1,5 milijarde lir).

Pomočnik načelnika sektorja splošnih zadev v ministrstvu za notranje zadeve Hrvaške Tomislav Stanić je na tiskovni konferenci dejal, da v interesu preiskave še ne morejo razkriti drugih podrobnosti o tem primeru. (dd)

Porota je Mariona Barryja priznala za krivega le posesti kokaina *Bivši washingtonski župan oproščen večine obsodb*

Marion Barry po branju razsodbe

(Telefoto AP)

WASHINGTON — Večina temnopoltega prebivalstva ameriškega glavnega mesta je z velikim navdušenjem sprejela vest, da je sodišče prizaneslo bivšemu županu Marionu Barryju in ga priznalo za krivega le enega protizakonitega dejanja: posesti kokaina. Zaradi tega prekrška bi mu lahko prisodili do največ leto dni zapore in nekaj tisoč dolarjev denarne globe. Člani porote so ga soglasno oprostili neke druge obtožbe, nikakor pa si niso bili edini glede ostalih dvanajstih obtožb. Zaradi tega je sodnik vprašal poroto, če se hoče odreči nadaljnji razpravi in tako je bilo procesa za sedaj konec. Šele oktobra bomo zvedeli, če bodo odprli nov sodni postopek, vendar kaže, da se bo celotna afera zaključila prav sredi avgusta. Bivšega temnopoltega župana je FBI obtožila uživanja in trgovanja z mamili, poleg tega pa celo izkoriščanja prostitucije. Njegove zmenke z neko prostitutko so posneli na videotrak, vendar je bilo dokazno gradivo očitno premalo prepričljivo, saj so ga oprostili večine obtožb. Edino, kar so lahko dokazali brez sleherne dvoma je bilo to, da si je bivši župan tu pa tam privoščil ščepec kokaina. Marion Barry je navdušen nad razsodbo in je dejal, da bi ponovno kandidiral za župana, vendar kot neodvisen kandidat.

Bivolica kriva za smrt voznika osebnega avta

PERUGIA — Do nenavadne zato pa nič manj tragične nesreče je včeraj nekaj po 2. uri zjutraj prišlo pri Mugnanu, približno 15 kilometrov od Perugia. Tam je nepričakovano prečkala cesto bivolica, ko je mimo pripeljal neki voznik z giuletto. Z vsilo je trčil v bivolico in jo ubil, takrat pa je za njim s fiatom unom pripeljal 47-letni Ulisse Sfasia, ki se alfi in bivolici ni mogel izogniti. Prišlo je do silovitega trčenja, v katerem sta bila oba voznika hudo poškodovana in so ju takoj odpeljali v bolnišnico v Perugii, kjer pa za Sfasio ni bilo več pomoči.

V preiskavi so ugotovili, da je bivolica podrla ograjo obora in se nato podala preko ceste.

Smeh kraljice

Danska kraljica Margrethe in njen mož, francoski princ Henrik, se zabavata na počitnicah na gradu Caix (AP)

Razglednice iz Italije

RIM — Kdo bi si mislil, da so Italijani še tako navezani na papir in pero. Kljub telefonom, ki so v glavnem izpodrinili telekse, kljub telefonom ob kopalni kadi in v avtomobilih, je italijanska Pošta zabeležila občuten porastek zasedbne korespondence. Leta 1989 so Italijani izročili nabiralnikom kar 3 milijarde 87 milijonov in 981 tisoč zasebnih pisem, leto prej pa je bilo število skoraj za 400 milijonov enot manjše.

Med pregledovanjem lanskega delokroga so na Pošti ugotovili, da se je bistveno povečalo tudi število oseb, ki prejema svoje najbolj priljubljeno branje, od dnevnika do revij, kar po pošti. Je že res, da se je večina založnikov prilagodila zahtevam tržišča in primerne oklestila cene naročnin, vendar je navezanost italijanskega bralca na svoje »domače« čtivo res neobičajna.

Poleg tega naj bi Italijane očarala tudi nostalgija in so ponovno izkoristili pošto, da znancem in prijateljem najavijo poroko ali kako drugo mondeno srečanje. Telefon ni tako elegantno sredstvo, zato raje tiskajo elegantne kartončke, ki bodo prejemnikom povzročili nemalo skrbi, saj bodo morali v trgovino po kako primerno darilo.

Vsi pa le niso tako navezani na otipljive dokaze spoštovanja, in prijateljstva. Na milijone Italijanov prepušča svoje ljubeznive misli in pozdrave razglednicam. Nekoliko manj zaupljivi pa so le takrat, ko bi morali na pošti izročiti paket, prava izjema so rokopi. V Italiji je očitno nič koliko nadebudnih pisateljev, ki zasujejo poštne urade s svojimi skrbno zavetimi umotvori. Lani je bilo deležno posebne poštne tarife za rokopise kar 107 milijonov 257 tisoč pošilk, leta 1988 je bilo to število odločno nižje: 82 milijonov 283 tisoč paketov.

V Menaggiu so v petek izvolili najlepšo damo italijanskih jezer

Poletje je čas za izbiro najlepših »gospodičen« in »dam«. Tokrat so v Menaggiu izbrali lady italijanskih jezer. Ta čast je pripadla Ilarii Di Giacomo, njeni spremljevalki pa sta postale Clara Sneider (levo) in Clara Janotti (AP)

Neuravnovešenec hudo ranil policista

RIM — Sandro Fasoli, 56-letni psihični bolnik, je včeraj dopoldne nekaj časa z mačeto ustrahoval ljudi, nato pa tudi napadel in hudo ranil enega od policistov, ki ga je skušal razorožiti. Policisti so ugotovili, da je Fasoli že zgodaj zjutraj odšel z doma in z mačeto, ki jo je skrival pod jopič, krožil po rimskih ulicah. Na številko 113 so v zvezi s tem dobili precej telefonskih pozivov, končno pa je 27-letni policist Fabrizio Lunedini nekaj po 9. uri dopoldne opazil Fasolija na Trgu Risorgimento in ga skušal razorožiti. Pri tem ga je Fasoli z mačeto hudo ranil po glavi, tako da so Lunedini sprejeli v bolnišnico s pridržano prognozo.

Lunediniu pa sta nato priskočila na pomoč njegova kolega s prometne policije, ki sta se pripeljala mimo. Oba sta streljala na psihičnega bolnika in ga z dvema krogla tudi ranila v stegno in v dimlje. Kot sta kasneje povedala, sta streljala zato, ker naj bi Fasoli z mačeto še naprej grozil policistom in tudi mimoidočim. Zaradi strelnih ran so Fasolija odpeljali v rimsko bolnišnico, kjer so ga že operirali in mu odstranili obe krogli.

Hare Krišna med bliščem in revščino

LOS ANGELES — Na podlagi raziskav, ki sta jih v Kaliforniji izvedla profesor Richard Mendoza in psiholog Arnold Weiss, izhaja, da so pripadniki sekte Hare Krišna nagnjeni k majhnim, nedolžnim strastem, poleg tega pa naj bi bili tudi dokaj plahi. Zaključki raziskave so v nasprotju z dosedanjimi trditvami, po katerih naj bi bili somišljeniki te sekte eksplozivnega značaja, včasih celo destruktivno nastrojeni. V primerjavi z ostalimi sektami pa naj bi imeli podobne duševne predispozicije. Kalifornijska strokovnjaka sta »obdelala« 226 pripadnikov sekte Hare Krišna, vsi pa so sekti pripadali najmanj 8 let.

Sekta Hare Krišna je bila zelo popularna v sedemdesetih letih. Zatem je njena zvezda naglo zbledela, tako da je vseh tistih, ki v ZDA živijo v tovrstnih skupnostih, komaj 600. Njihove vrste so precej zdesetkale zlasti goreče polemike med člani sekte, poleg tega pa to, da so se znašli na slabem glasu. Ameriške pripadnike sekte tare tudi finančna kriza, saj kaže, da bodo morali prodati pet templjev. Neko sodišče je namreč terjalo od ameriške skupnosti plačilo 5 milijonov dolarjev zaradi »pranja možganov« na škodo bivšega pripadnika te sekte Robina Georga.

Pirotehnična strokovnjaka umrla pri dezaktiviranju letalske bombe

Ameriška bomba iz 2. svetovne vojne je bila usodna za dva pirotehnična strokovnjaka, ki sta več sto kilogramov težki ostanek iz pretekle vojne skušala dezaktivirati na bregu reke Dill v Wetzlarju v ZRN. Do nesreče je prišlo v petek popoldne, ob dveh žrtvah pa so bile še tri osebe hujše ranjene (AP)